



# แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๕๘

คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กรุงเทพมหานคร





“.... ภัยธรรมชาติหรือสาธารณภัยอาจเกิดขึ้นเมื่อใดก็ได้ ไม่มีผู้ใดจะคาดหมายได้ดังที่ได้เกิดขึ้น  
ที่แหลมตะลุมพุกนครศรีธรรมราช และหลายจังหวัดภาคใต้ ....”

“.... ให้ไป ให้ความอบอุ่นช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากโดยฉับพลัน ทำให้ผู้ประสบภัยได้รับ  
การช่วยเหลือ มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานต่อไป ....”

“.... การช่วยเหลือผู้ประสบภัยนั้นจะต้องช่วยในระยะสั้น หมายความว่า เป็นเวลาที่ฉุกเฉิน  
ต้องช่วยโดยเร็ว และต่อไปก็ต้องช่วยให้ต่อเนื่อง .... ส่วนเรื่องการช่วยเหลือในระยะยาว  
ก็มีความจำเป็นเหมือนกัน .... เป็นผลว่าเขาได้รับการดูแลเหลียวแลมาจนกระทั่งได้รับการศึกษา  
ที่สามารถทำมาหากินได้โดยสุจริตและโดยมีประสิทธิภาพเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ...”

พระบรมราชาวาท

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๐๖



## คำนำ

สาธารณสุขในปัจจุบันทั้งภัยจากธรรมชาติและภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ นับวันจะมีแนวโน้มความถี่และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางความเจริญในทุก ๆ ด้านของประเทศ และยังเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภูมิภาคอาเซียน ทั้งด้านการค้า การขนส่ง การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และบริการอื่น ๆ อีกจำนวนมาก ทำให้ประชากรที่ดำเนินชีวิตอยู่ในกรุงเทพมหานครมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้นด้วย

กรุงเทพมหานคร ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและรับมือกับสถานการณ์สาธารณสุขต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข โดยได้มีการเตรียมพร้อมและประสานความร่วมมือในการปฏิบัติกับหน่วยงานภายในของกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ และองค์กรสาธาณกุศลต่าง ๆ ตั้งแต่ระยะเวลาก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากสาธารณสุขให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘” ฉบับนี้ จะช่วยให้ทุกท่านเข้าใจแนวทางการบริหารจัดการในภาวะที่เกิดภัยพิบัติ และสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นให้กับพี่น้องประชาชน และสร้างมหานครแห่งนี้ให้เป็นมหานครแห่งความปลอดภัยอย่างแท้จริง

(ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร



พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

คำนำ

สารบัญ

คำย่อ (กรุงเทพมหานคร)

<b>บทที่ ๑</b>	<b>สถานการณ์และแนวโน้มสาธารณสุข</b>	<b>๑</b>
๑.๑	สภาพทั่วไปของกรุงเทพมหานคร	๑
๑.๒	สถานการณ์สาธารณสุขของประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร	๓
๑.๓	สถิติการเกิดสาธารณสุขในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในรอบ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗)	๓
๑.๔	ความเสี่ยงสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร	๗
๑.๕	ปฏิทินสาธารณสุขประจำปี	๙
๑.๖	บทเรียนการจัดการสาธารณสุขที่ผ่านมา	๑๐
๑.๗	บทสรุป	๑๑
<b>บทที่ ๒</b>	<b>นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข</b>	<b>๑๓</b>
๒.๑	นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ	๑๓
๒.๒	นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร	๑๓
๒.๓	เป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	๑๔
๒.๔	วัตถุประสงค์ของแผน	๑๔
๒.๕	ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	๑๔
๒.๖	แหล่งที่มาของงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	๒๐
<b>บทที่ ๓</b>	<b>หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข</b>	<b>๒๒</b>
๓.๑	วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	๒๒
๓.๒	กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข	๒๓
๓.๓	ขอบเขตสาธารณสุข	๒๗
๓.๔	ระดับการจัดการสาธารณสุข	๒๗
๓.๕	บทบาทหน้าที่หน่วยงานของกรุงเทพมหานคร	๒๗
๓.๖	แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓๓

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
<b>บทที่ ๔ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย</b>	<b>๓๕</b>
๔.๑ กลยุทธ์การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๓๕
๔.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างระบบการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน	๓๕
๔.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๓๕
๔.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง	๔๐
๔.๒ แผนการดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะในการจัดการสาธารณภัย	๔๑
<b>บทที่ ๕ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน</b>	<b>๔๒</b>
๕.๑ กลยุทธ์การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	๔๒
๕.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างมาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	๔๒
๕.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาระบบ/เครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ	๕๒
๕.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างระบบและแนวการปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์	๕๕
<b>บทที่ ๖ การฟื้นฟู</b>	<b>๕๗</b>
๖.๑ กลยุทธ์ในการฟื้นฟู	๕๘
๖.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย	๕๘
๖.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาระบบปฏิบัติการและบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู	๕๙
๖.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม	๖๐
<b>บทที่ ๗ ความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย</b>	<b>๖๑</b>
๗.๑ กลยุทธ์การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๖๑
๗.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่มีเอกภาพ	๖๑
๗.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม	๖๒
๗.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณภัยของประเทศ	๖๒
๗.๑.๔ กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมบทบาทความเป็นประเทศแกนนำด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๖๒
<b>บทที่ ๘ การขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ</b>	<b>๖๓</b>
๘.๑ การให้หน่วยงานนำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ	๖๓
๘.๒ การติดตามและประเมินผลแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร	๖๖
๘.๓ การทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร	๖๗



## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
ภาคผนวก	๖๙	
ภาคผนวก ก	ตารางแผนงานและมาตรการตามยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยง จากสาธารณสุขภัย	๗๑
ภาคผนวก ข	นิยามศัพท์	๘๑
ภาคผนวก ค	ตัวอย่างลักษณะภัย	๘๕
ภาคผนวก ง	ประกอบด้วย	
	- แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ประจำปี พ.ศ. ....	๘๘
	- (ตัวอย่าง)เค้าโครงแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย... สำนัก/สำนักงานเขต	๑๐๔
	- แบบฟอร์มการสำรวจและประเมินความเสียหาย	๑๐๖
	- การติดต่อสื่อสาร	๑๐๘
	- ตาราง เครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย	๑๑๓
	- ตาราง คลื่นความถี่วิทยุสื่อสาร	๑๑๕
	- ตาราง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหว	๑๑๖
	- ตาราง จำนวนเตียงของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักการแพทย์	๑๒๑
	- ตาราง รายละเอียดโรงพยาบาลในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กรุงเทพมหานคร	๑๒๒
	- ตาราง รายละเอียดสถานที่อพยพทั้ง ๕๐ เขต ของกรุงเทพมหานคร	๑๒๔
	- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๒๖
คณะทำงาน		๑๒๘

## คำย่อ (กรุงเทพมหานคร)

กทม.	: กรุงเทพมหานคร
ผว.กทม.	: ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
รผว.กทม.	: รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ป.กทม.	: ปลัดกรุงเทพมหานคร
รป.กทม.	: รองปลัดกรุงเทพมหานคร
สปก.	: สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สนย.	: สำนักการโยธา
สนน.	: สำนักการระบายน้ำ
สนพ.	: สำนักการแพทย์
สนอ.	: สำนักอนามัย
สนค.	: สำนักการคลัง
- กรก.	: กองโรงงานช่างกล
สงม.	: สำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร
สยป.	: สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
สจส.	: สำนักการจราจรและขนส่ง
สนศ.	: สำนักการศึกษา
สนท.	: สำนักเทศกิจ
สผม.	: สำนักผังเมือง
สพส.	: สำนักพัฒนาสังคม
สวท.	: สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว
สสล.	: สำนักสิ่งแวดล้อม
สกค.	: สำนักงานกฎหมายและคดี
สปท.	: สำนักงานปกครองและทะเบียน
สผว.	: สำนักงานเลขานุการ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
สนช.	: สำนักงานเขต
กก.สนป.	: กองกลาง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
กปส.สนป.	: กองประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
กกต.สนป.	: กองการต่างประเทศ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
กอ.รมน.กทม.	: กองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในกรุงเทพมหานคร
อปพร.	: อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

### - องค์กรปฏิบัติ

บกปภ.ช.	: กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
กอปภ.ก.	: กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยกลาง
กอปภ.จ.	: กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
กอปภ.กทม.	: กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร
กอปภ.สนช.	: กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต
กอปภ.อ.	: กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยอำเภอ
ศบก.กทม.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร
ศบก.สนช.	: ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต

### - คณะกรรมการแห่งชาติ

กปภ.ช.	: คณะกรรมการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ
กปอ.	: คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ

### - ผู้บัญชาการ และผู้อำนวยการ

ผบ.ปภ.ช.	: ผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)
ผอ.กลาง	: ผู้อำนวยการกลาง (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)
ผอ.กอปภ.ก.	: ผู้อำนวยการกองอำนวยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยกลาง
ผอ.จว.	: ผู้อำนวยการจังหวัด
ผอ.กทม.	: ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
ผช.ผอ.กทม.	: ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
ผอ.เขต	: ผู้อำนวยการเขต

## สถานการณ์และแนวโน้มสาธารณสุข

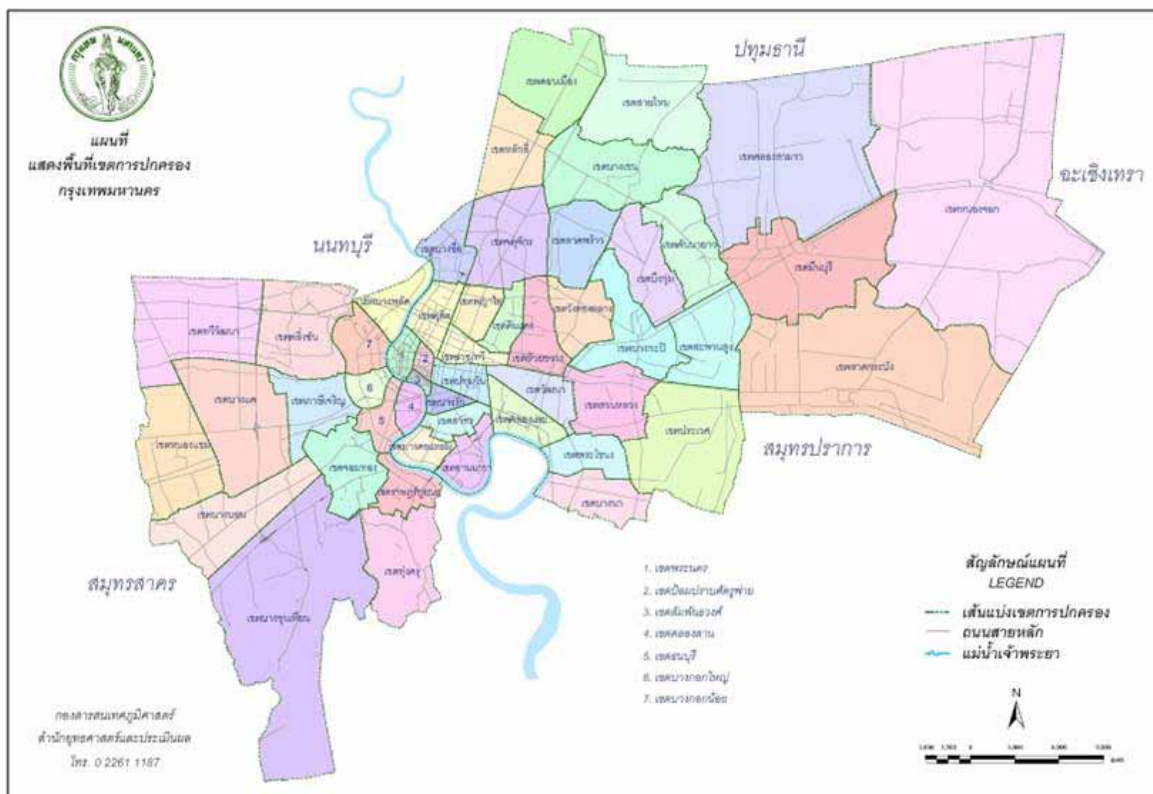
### ๑.๑ สภาพทั่วไปของกรุงเทพมหานคร

#### ๑.๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ

กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บริเวณภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑.๕๐ - ๒ เมตร โดยระดับพื้นดินจะลาดเอียงจากทิศเหนือลงสู่อ่าวไทยทางทิศใต้ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๕๖๘.๗๓๗ ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	พื้นที่จังหวัดปทุมธานี และนนทบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร และนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

แผนภาพที่ ๑ - ๑ แผนที่แสดงพื้นที่เขตการปกครองกรุงเทพมหานคร



### ๑.๑.๒ ลักษณะทางการปกครอง

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยมีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นกฎหมายจัดตั้งองค์กร ซึ่งกำหนดให้กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ทั้งในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีอำนาจหน้าที่ในฐานะของจังหวัด มีการแบ่งพื้นที่การปกครอง เป็นเขต ๕๐ เขต โดยแบ่งกลุ่มการปฏิบัติงานของเขต เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม วิถีการดำรงชีวิตของประชาชน สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน การกำกับ และติดตามการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ดังนี้

(๑) **กลุ่มกรุงเทพมหานครกลาง** ประกอบด้วย เขตพระนคร เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตพญาไท เขตราชเทวี และเขตวังทองหลาง

(๒) **กลุ่มกรุงเทพใต้** ประกอบด้วย เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตพระโขนง เขตสวนหลวง และเขตบางนา

(๓) **กลุ่มกรุงเทพเหนือ** ประกอบด้วย เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม และเขตบางเขน

(๔) **กลุ่มกรุงเทพตะวันออก** ประกอบด้วย เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก เขตคลองสามวา และเขตประเวศ

(๕) **กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ** ประกอบด้วย เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา

(๖) **กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้** ประกอบด้วย เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราชบุรีบูรณะ และเขตทุ่งครุ

### ๑.๑.๓ ลักษณะทางประชากร

กรุงเทพมหานคร มีการขยายตัวของจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว จากสถิติข้อมูลจำนวนประชากรของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ กรุงเทพมหานคร มีประชากร รวม ๕,๖๙๒,๒๘๔ คน แยกเป็นชาย ๒,๖๙๕,๕๑๙ คน เป็นหญิง ๒,๙๙๖,๗๖๕ คน คิดเป็นความหนาแน่นต่อพื้นที่ของประชากรประมาณ ๓,๖๒๘ คน/ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ ยังมีประชากรแฝงที่ไม่มีชื่ออยู่ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรแต่เข้ามาอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากรต่างจังหวัด ที่เดินทางมาทำงานแบบลักษณะไป - กลับ จำนวนหนึ่ง แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนชาวต่างชาติทั้งที่พำนักอยู่ในกรุงเทพฯ และที่ท่องเที่ยวในแต่ละวันอีกเป็นจำนวนมาก

การที่กรุงเทพมหานคร เป็นเป้าหมายของผู้ย้ายถิ่นทั้งที่มาจากต่างจังหวัด จากประเทศเพื่อนบ้าน และจากภูมิภาคอื่นๆ ส่งผลให้มีจำนวนประชากรแฝงในกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น ซึ่งประชากรแฝงเหล่านี้ช่วยให้กรุงเทพมหานครมีกำลังแรงงานสำหรับการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจ แต่ในขณะเดียวกันทำให้กรุงเทพมหานครเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ ที่ตามมาทั้งทางด้านสังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม การเกิดโรคระบาด โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ อาชญากรรมและสาธารณสุขภัยต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นอย่างมาก

### ๑.๑.๔ ลักษณะทางเศรษฐกิจ

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงที่เป็นเมืองเศรษฐกิจขนาดใหญ่ มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงและต่อเนื่อง ซึ่งไม่เพียงเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอาเซียนอีกด้วย ทั้งด้านการค้า การขนส่ง พาณิชยกรรม เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การลงทุน การเงิน

การธนาคาร การแพทย์ที่ทันสมัย และบริการอื่นๆ อีกจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นเมืองที่มีค่าครองชีพที่ต่ำกว่าเมืองขนาดใหญ่อื่นๆ ในภูมิภาค จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวและทำการลงทุนในกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศหมุนเวียนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโดยรวมรวมทั้งเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

### ๑.๑.๕ ลักษณะทางการคมนาคมขนส่ง

กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางการคมนาคมของประเทศ เป็นจุดเริ่มต้นของทางหลวงและทางรถไฟ และมีท่าอากาศยานสำคัญ นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป สามารถเดินทางจากกรุงเทพมหานคร ไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศได้อย่างสะดวกหลายวิธี ทั้งโดยรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน สำหรับระบบการคมนาคมขนส่งของกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จะใช้การสัญจรทางบกเป็นหลัก เนื่องจากสามารถเข้าถึงสถานที่ต่างๆ ได้สะดวกกว่าระบบอื่น นอกจากนี้ ยังมีระบบการขนส่งสาธารณะที่ได้มาตรฐานและทันสมัย การเดินทางและท่องเที่ยวภายในเมือง จึงทำได้ง่ายและสะดวกคล่องตัวแม้ไม่มีรถยนต์ส่วนตัว ด้วยมีพาหนะอื่นๆ เป็นทางเลือกหลายรูปแบบทั้งทางบก คือ รถแท็กซี่มอเตอร์ รถเมล์ รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถสามล้อ รถไฟ รถไฟฟ้าบีทีเอส และรถไฟฟ้าใต้ดิน และทางน้ำ คือ เรือ

## ๑.๒ สถานการณ์สาธารณสุขของประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร

ในปัจจุบันมีภัยพิบัติที่เป็นสาธารณสุขเกิดขึ้นมากมายและทวีความรุนแรงมากขึ้น อันเนื่องมาจากปัจจัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังนี้

๑.๒.๑ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศแปรปรวนมากกว่าปกติ และภัยพิบัติทางธรรมชาติจะเกิดมากขึ้นจนสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชากร เช่น ภัยแล้ง การกัดเซาะชายฝั่งทะเลแถบบางขุนเทียน ปัญหาน้ำเค็มรุกล้ำแม่น้ำ การเกิดพายุรุนแรง ฟ้าคะนอง หรือแม้แต่โรคระบาด

๑.๒.๒ การเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ความเจริญก้าวหน้าของระบบโครงสร้างพื้นฐาน และการปรับโครงสร้างจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและการบริการมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการโยกย้ายแรงงานจากชนบทเข้าสู่เมือง เป็นเหตุให้ชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางความเจริญ มีการขยายตัวรวดเร็วขึ้น กลายเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งงานและแหล่งอุตสาหกรรม จึงนำไปสู่ความต้องการที่อยู่อาศัย และการจัดการบริการสาธารณะมากขึ้น ขณะเดียวกันในพื้นที่ใจกลางเมืองยังต้องบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษ และความแออัดของจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

๑.๒.๓ แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเมื่อเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปัจจุบันประเทศไทย รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาจากการที่แรงงานท้องถิ่นปฏิเสธงานบางประเภท แต่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจยังคงมีอย่างต่อเนื่อง แรงงานต่างด้าวจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่แก้ปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญ จึงเป็นเป้าหมายของกลุ่มแรงงานดังกล่าว เช่น พม่า กัมพูชา ลาว เป็นต้น เนื่องจากส่วนมากเป็นประเทศที่มีค่าครองชีพต่ำ จึงทำให้กรุงเทพมหานครเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ ซึ่งแฝงมากับแรงงานเหล่านี้ด้วย ทั้งการเกิดโรคระบาด โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ อาชญากรรม รวมถึงภัยต่างๆ ซึ่งอาจเกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่จะตามมา ซึ่งความเสี่ยงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

## ๑.๓ สถิติการเกิดสาธารณสุขในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในรอบ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗)

ข้อมูลสถิติการเกิดสาธารณสุข ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๑ - ๒ พบว่า กรุงเทพมหานคร มีสถิติสาธารณสุขที่สำคัญที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ - ๒ สถิติการเกิดสาธารณภัยในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

ปี (พ.ศ.)	๒๕๕๓			๒๕๕๔			๒๕๕๕			๒๕๕๖			๒๕๕๗			รวม		
	จำนวน (ครั้ง)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	จำนวน (ครั้ง)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	จำนวน (ครั้ง)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	จำนวน (ครั้ง)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	จำนวน (ครั้ง)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	จำนวน (ครั้ง)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)
ความเสียหายประเภทสาธารณภัย																		
๑. การคมนาคมและขนส่ง *๑	๓๗,๙๘๕	๑๖,๖๐๒	๕๕๖	๓๒,๓๘๕	๑๕,๐๘๓	๓๙๙	๒๙,๙๖๔	๑๑,๔๗๔	๓๕๓	๒๗,๔๖๐	๑๑,๖๕๐	๒๖๒	๒๖,๒๘๖	๖๘,๕๖๖	๑,๘๒๖	๕,๗๓๓	๑๖๖	๖๘๖
๒. อัคคีภัย	๘๘๐	๖๕	๑๖	๑,๑๒๔	๖๘	๑๕	๑,๓๑๑	๑๔๕	๗	๑,๓๗๓	๙๒	๙	๕,๗๓๓	๕๐๗	๖๔	๕,๗๓๓	๕๐๗	๖๔
๓. ภัยด้านความมั่นคง	๔๔	๑,๒๗๓	๘๒	๔๖๑	-	-	๑,๐๕๖	๗	๑	๓๑๓	๑๕๑	๑๓	๑,๘๗๔	๑,๔๓๑	๙๖	๑,๘๗๔	๑,๔๓๑	๙๖
๔. ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	๔๑	๒๘	-	๔๓	๗	-	๗๙	-	-	๙๙	๗	-	๓๑๐	๕๙	-	๓๑๐	๕๙	-
๕. วาตภัย	๓	-	-	๒	-	-	๔๕	๗	-	๔๗	๑	-	๑๑๖	๘	-	๑๑๖	๘	-
๖. แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม *๒	๒	๗	๑	๓	-	-	๒	-	-	๓	๑	-	๑๒	๑๒	๑	๑๒	๑๒	๑
๗. อุทกภัย	๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๘. ภัยแล้ง *๓	๑	-	-	๑	-	-	-	-	-	๑	-	-	๔	-	-	๔	-	-
รวม	๓๘,๙๕๙	๑๗,๙๗๕	๕๕๕	๓๔,๐๔๐	๑๕,๑๕๘	๔๑๔	๓๒,๔๕๙	๑๑,๖๓๓	๓๖๑	๒๙,๒๙๖	๑๑,๙๐๒	๒๘๔	๒๖,๘๓๓	๗๐,๕๘๓	๑,๙๘๓	๖,๕๖๖	๒๖๖	๘๖๖

ที่มา : กองวิชาการและแผนงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ภัยด้านความมั่นคง เป็นเหตุทางการเมือง และการเรียกร้องสิทธิต่างๆ

\*๑ กองบังคับการตำรวจจราจร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อ่างในสำนักงานจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

\*๒ ภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม กรุงเทพมหานครไม่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหว แต่มีสถิติของอาคารล้มเนื่องจากสาเหตุอื่น

\*๓ ภัยแล้ง ปี ๒๕๕๓ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ๑๖ เขต ปี ๒๕๕๔ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ๔ เขต ปี ๒๕๕๕ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ๒ เขต และปี ๒๕๕๗ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ๗ เขต

**๑.๓.๑ ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง** เป็นภัยที่เกิดในกรุงเทพมหานครมากที่สุด มีสถิติการเกิดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ รวมจำนวน ๑๖๐,๒๘๖ ครั้ง บาดเจ็บ ๖๘,๕๖๖ คน เสียชีวิต ๑,๘๒๖ คน เนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่งมากขึ้น ซึ่งกลายเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นอย่างมาก ภัยจากการคมนาคมและขนส่งส่วนใหญ่จะเป็นอุบัติเหตุทางถนน โดยมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน การทำผิดกฎจราจร ต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ ฯลฯ นอกจากนี้ ยังเกิดจากสภาพของยานพาหนะที่ใช้ไม่ปลอดภัย และเมื่อเกิดอุบัติเหตุทางถนนแล้ว บางครั้งยังทำให้เกิดอุบัติเหตุที่ทับซ้อนอีก หรือเกิดการรั่วไหลของน้ำมัน หรือสารอันตรายลงสู่แหล่งน้ำ หากเกิดอุบัติเหตุจากการคมนาคมและขนส่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยอาสาสมัคร และหน่วยแพทย์เคลื่อนที่จะเป็นหน่วยปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย

**๑.๓.๒ อัคคีภัย** เป็นสาธารณภัยที่เกิดในกรุงเทพมหานครมากเป็นอันดับสอง มีสถิติการเกิดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ รวมจำนวน ๕,๗๓๓ ครั้ง บาดเจ็บ ๕๐๗ คน เสียชีวิต ๖๔ คน ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันการเกิดอัคคีภัยเป็นอย่างมาก แต่อัคคีภัยยังคงเป็นภัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและแต่ละครั้งจะสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก ซึ่งพบว่า สถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยมักเกิดขึ้นในย่านที่อยู่อาศัย ชุมชนหนาแน่น อาคารขนาดใหญ่ อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์การค้า โรงแรมสรรพ สถานบันเทิง และสถานบริการต่างๆ ซึ่งสถานที่เหล่านี้มีการใช้พลังงานไฟฟ้า พลังงานเชื้อเพลิง พลังงานความร้อนและอื่นๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดอัคคีภัยได้ง่าย สาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่มักเกิดจากความไม่ตระหนักรู้ของประชาชน เช่น ความประมาท ขาดความระมัดระวัง พลังเปลว ไม่ดูแลซ่อมบำรุงการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า เต้าแก๊ส ละเลยการเปลี่ยนสายไฟฟ้าภายในบ้าน กรณีใช้งานมาเป็นระยะเวลาานาน และใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่เก่าและชำรุด และไม่ได้มาตรฐาน มอก. จนเป็นสาเหตุของการเกิดอัคคีภัย โดยเฉพาะช่วงฤดูที่อากาศร้อนและแห้งแล้ง หรือในช่วงเทศกาลสำคัญต่างๆ มักมีอัคคีภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

**๑.๓.๓ ภัยด้านความมั่นคง** เป็นสาธารณภัยที่เกิดมากเป็นอันดับสาม มีสถิติการเกิดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ รวมจำนวน ๑,๘๗๔ ครั้ง บาดเจ็บ ๑,๔๓๑ คน เสียชีวิต ๙๖ คน สาเหตุเนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของอำนาจทางการเมือง มีสถานที่ราชการ สถานที่เชิงสัญลักษณ์หลายแห่ง รวมทั้งเป็นแหล่งความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้มีความเสี่ยงในเรื่องความมั่นคงภายใน ทั้งภัยคุกคามจากการก่อการร้าย การก่อวินาศกรรม การชุมนุมประท้วง ซึ่งส่วนใหญ่กรุงเทพมหานครจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงประเภทต่างๆ เช่น การชุมนุมทางการเมือง การชุมนุมเพื่อเรียกร้องสิทธิต่างๆ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชุมนุมทางการเมือง จะเห็นได้จากสถิติ ๒ ปีหลัง (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗) ได้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง สร้างความเสียหายเป็นวงกว้างทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนที่ไม่เกี่ยวข้องอีกด้วย

**๑.๓.๔ ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย** เป็นสาธารณภัยที่เกิดมากเป็นอันดับสี่ มีสถิติการเกิดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ รวมจำนวน ๓๑๐ ครั้ง บาดเจ็บ ๕๕ คน ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย แม้จะเกิดขึ้นน้อยครั้ง แต่หากเกิดขึ้นแล้วอาจส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อมในวงกว้างได้ สาเหตุภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายเกิดจากการพัฒนาและความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรม ทำให้มีการนำเข้าสู่สารเคมีและวัตถุอันตรายเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตมากขึ้น ส่งผลให้มีการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย มากกว่า ๑,๐๐๐ เที่ยว/วัน ในเส้นทางที่ต้องผ่านพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีประชากรอาศัยอย่างหนาแน่น ประกอบกับปัจจุบัน มีการใช้ก๊าซธรรมชาติ (NGV และ LPG) ในภาคการขนส่งและใช้ทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีราคาเพิ่มสูงขึ้นในยานพาหนะมากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจขนส่งก๊าซเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว อีกทั้งมีโรงงานและสถานประกอบการจำนวนมากที่ใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากภัยของสารเคมีและวัตถุอันตราย ทั้งจากอุบัติเหตุรถบรรทุกสารเคมีพลิกคว่ำ จนเกิดการรั่วไหลและเกิดเพลิงลุกไหม้ ตลอดจนการระเบิดของสารเคมีและวัตถุอันตรายในเขตชุมชน การลักลอบเก็บสารเคมีและวัตถุอันตราย หรือทิ้งสารเคมีในที่สาธารณะหรือทิ้งลงแหล่งน้ำหรือท่อระบายน้ำ การเกิดน้ำท่วมขังสถานที่เก็บสารเคมี การเกิดควันท่อเพลิงไหม้บ่อขยะ เรือบรรทุกสารเคมีหรือบรรทุกน้ำมันล่ม เป็นต้น ซึ่งรูปแบบของการเกิดภัยต่างๆ เหล่านี้ ล้วนส่งผลให้สารเคมีและวัตถุอันตรายมีการแพร่กระจายไปยังพื้นที่โดยรอบได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

**๑.๓.๕ ภัยจากวาตภัย** เป็นสาธารณภัยที่เกิดสูงเป็นอันดับห้า มีสถิติการเกิดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ รวมจำนวน ๑๑๖ ครั้ง บาดเจ็บ ๘ คน ซึ่งนับว่าเป็นอัตราส่วนที่ต่ำ แต่สร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเช่นกัน โดยสาเหตุจากปรากฏการณ์ธรรมชาติที่สร้างความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ต้นไม้ ป้ายโฆษณา และสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นบริเวณแคบๆ จากลมกระโชกแรงที่เกิดจากพายุฝนฟ้าคะนอง หรือลูกเห็บ มักเกิดในระยะเวลานสั้นๆ และหากมีปริมาณน้ำฝนมากและตกหนักเป็นเวลานาน จะทำให้เกิดน้ำท่วมขัง

**๑.๓.๖ ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม** แผ่นดินไหวเป็นภัยธรรมชาตินับวันจะมีความถี่และทวีความรุนแรงมากขึ้น สำหรับประเทศไทยส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณแนวรอยเลื่อนในภาคตะวันตกและภาคเหนือ ซึ่งการเกิดในบางครั้งจะสร้างความเสียหายให้แก่อาคารบ้านเรือน และทรัพย์สินของประชาชนอย่างมาก ดังเช่นที่จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ความรุนแรงขนาด ๖.๓ ริกเตอร์ รวมทั้งเกิดแผ่นดินไหวตามมาอีกนับพันครั้ง (After Shock) นอกจากนี้ แผ่นดินไวยังเกิดขึ้นอีกหลายแห่ง หลายครั้ง เช่น เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เกิดแผ่นดินไหวขนาด ๔.๘ ริกเตอร์ ที่อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ประชาชนในพื้นที่สามารถรับรู้ได้ถึงแรงสั่นสะเทือน แต่ไม่มีรายงานความเสียหายสำหรับกรุงเทพมหานคร แม้จะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่บางครั้งสามารถรับรู้ได้ถึงแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวในบริเวณใกล้เคียง โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในอาคารสูง ถึงแม้กรุงเทพมหานครจะตั้งอยู่ห่างจากบริเวณแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหว แต่อาจได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวที่มีขนาดใหญ่ในบริเวณใกล้เคียงได้ เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีสภาพเป็นดินอ่อน สามารถขยายความรุนแรงของแผ่นดินไหวได้ถึง ๓ - ๕ เท่า ของระดับปกติในบางพื้นที่ ประกอบกับกรุงเทพมหานครมีอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่ อยู่เป็นจำนวนมาก แรงกระทำจากแผ่นดินไหวอาจส่งผลให้อาคาร สิ่งก่อสร้างที่ไม่แข็งแรง เกิดความเสียหายหรือพังทลายลง สถานการณ์แผ่นดินไหวจึงมีอาจนึ่งนอนใจได้ สำหรับอาคารถล่มมีสถิติการเกิดในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ รวมจำนวน ๑๒ ครั้ง บาดเจ็บ ๑๒ คน เสียชีวิต ๑ คน ซึ่งสถิติดังกล่าวเป็นสถิติที่เกิดจากปัญหาด้านโครงสร้างเท่านั้น มิได้ถล่มอันเนื่องมาจากผลกระทบจากแผ่นดินไหวแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามภัยในกรณีนี้ไม่สามารถคาดเดาและทำนายได้ ควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเช่นกัน

**๑.๓.๗ ภัยจากอุทกภัย** เป็นสาธารณภัยที่เกิดเป็นอันดับเจ็ด สาเหตุการเกิดอุทกภัย เนื่องจากกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มตอนปลายของแม่น้ำเจ้าพระยาและอยู่ภายใต้อิทธิพลการขึ้น - ลง ของน้ำทะเล ในอดีตมีห้วย หนอง คลอง บึง และที่ว่างเป็นจำนวนมาก ประชาชนใช้น้ำเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันและเพื่อการประกอบอาชีพ ต่อมาความเจริญของกรุงเทพมหานครได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่การวางผังเมือง การใช้ประโยชน์ที่ดินและการสาธารณสุขโรค รวมทั้งมาตรการในการระบายน้ำและการป้องกันน้ำท่วมจะรับได้ ผนวกกับปัญหาแผ่นดินทรุด จึงก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งมีระดับความรุนแรงมากขึ้นแตกต่างกันไปในแต่ละปี ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝน น้ำเหนือที่ไหลหลาก มาบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยา และน้ำทะเลที่หนุนสูงในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งจากสถิติ



การเกิดอุทกภัยในกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ พบว่า เกิดอุทกภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร น้อยมาก ยกเว้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่เกิดอุทกภัยขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

**๑.๓.๘ ภัยแล้ง** เป็นสาธารณภัยที่เกิดเป็นอันดับแปด และนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น สาเหตุ มาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ทำให้มีอุณหภูมิสูงขึ้นติดต่อกันหลายเดือน โดยเฉพาะเดือน มีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ปริมาณฝนน้อย ฝนทิ้งช่วง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค นอกจากนี้ ยังเกิดไฟไหม้หญ้า (ที่โล่งแจ้ง) และปัญหาน้ำเค็มรุกล้ำแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งก่อให้เกิด ปัญหา สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ที่ขาดแคลนน้ำ ในการเกษตร และปศุสัตว์

นอกจากสาธารณภัยดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีสาธารณภัยอื่นที่สร้างความเสียหายทั้งชีวิตและ ทรัพย์สินให้กับประชาชนในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ เนื่องจากมีแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน เข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจเป็นพาหะในการนำโรค เช่น โรคมือ เท้า ปาก โรคมาลาเรีย โรคเท้าช้าง เป็นต้น ประกอบกับผลกระทบอันเกิดจากภาวะโลกร้อน สภาพอากาศที่แปรปรวน ทำให้ภูมิคุ้มกันโรคของมนุษย์อ่อนแอลง ความชุกชุมของสัตว์นำโรค พาหะนำโรค การแพร่กระจายและการขยายพันธุ์ของเชื้อก่อโรคมียิ่งขึ้น ทำให้เกิดโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ เช่น โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (ซาร์ส) โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ โรคทางเดินหายใจ ตะวันออกกลาง (เมอร์ส)

## ๑.๔ ความเสี่ยงสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัย ทั้งต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต สามารถ แทนด้วยการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ได้แก่ ภัยความล่อแหลม ความเปราะบาง และ ศักยภาพ ดังนี้

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (DR)} = \frac{\text{ภัย (H)} \times \text{ความล่อแหลม (E)} \times \text{ความเปราะบาง (V)}}{\text{สมรรถนะ (C)}}$$

**ภัย (Hazard)** คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ที่อาจ นำมาซึ่งความเสียหายต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

**ความล่อแหลม (Exposure)** คือ การที่สิ่งใดๆ ก็ตามมีสถานที่ตั้งอยู่ภายในอาณาบริเวณพื้นที่ที่อาจ เกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้นๆ ได้ หมายความว่ารวมถึง ประชาชน ทรัพย์สิน อาคาร บ้านเรือน กิจการ ร้านค้า หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในอาณาเขตนั้น

**ความเปราะบาง (Vulnerability)** คือ ปัจจัยหรือสถานะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถ ในการป้องกันตนเอง หรือไม่สามารับมือกับภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น หรือแม้กระทั่งไม่สามารถฟื้นฟูชีวิต สังคม และสภาพแวดล้อมได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ เช่น การมีโครงสร้างอาคารที่ไม่แข็งแรง การไม่มีความรู้ในการรับมือกับภัย การทะเลาะเบาะแว้งในชุมชน ซึ่งทำให้ชุมชนไม่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯลฯ

**สมรรถนะ (Capacity)** คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใดๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น คนในชุมชนให้ความช่วยเหลือกันเมื่อเกิดน้ำท่วมในกรุงเทพฯ การที่

ชุมชนมีความรู้ในการช่วยเหลือตนเองและสามารถรับมือกับภัยต่างๆ ได้โดยศักยภาพนั้น มีอยู่หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการมีโครงการสาธารณสุขปลอดภัยที่ดีในชุมชน ความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ในชุมชนที่จะเอาไว้ช่วยเหลือเมื่อเกิดภัย การช่วยเหลือครอบครัวและชุมชนเมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤตอย่างทันที่ ทลอดจนความเข้มแข็งของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรการกุศล องค์กรเพื่อสาธารณะประโยชน์ องค์กรสหประชาชาติ กาชาด ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เป็นต้น

จากแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยดังกล่าวข้างต้น ได้นำมาเป็นแนวทางในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์จากประวัติการเกิดภัย คือ สถิติสาธารณภัยที่เคยเกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ในรอบ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๑ - ๓ เป็นสถิติเปรียบเทียบการเกิดสาธารณภัยในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗

**แผนภาพที่ ๑ - ๓ สถิติเปรียบเทียบการเกิดสาธารณภัยในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗**

ประเภทภัย	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	รวม
การคมนาคมและขนส่ง (ภัยจากอุบัติเหตุการจราจรทางถนน)	๓๗,๙๘๕	๓๒,๔๙๒	๓๒,๓๘๕	๒๙,๙๖๔	๒๗,๔๖๐	๑๖๐,๒๘๖
อัคคีภัย	๘๘๐	๑,๐๒๔	๑,๑๔๕	๑,๓๑๑	๑,๓๗๓	๕,๗๓๓
ภัยด้านความมั่นคง	๔๔	-	๔๖๑	๑,๐๕๖	๓๑๓	๑,๘๗๔
สารเคมีและวัตถุอันตราย	๔๑	๔๘	๔๓	๗๙	๙๙	๓๑๐
วาตภัย	๓	๑๙	๒	๔๕	๔๗	๑๑๖
แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม (อาคารถล่มจากสาเหตุอื่น)	๒	๒	๓	๒	๓	๑๒
อุทกภัย	๓	๓ (๔๒ เขต)	-	๒	-	๘
ภัยแล้ง	๑ (๑๖ เขต)	๑ (๔ เขต)	๑ (๒ เขต)	-	๑ (๗ เขต)	๔

จากข้อมูลสถิติเปรียบเทียบการเกิดสาธารณภัยในกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

- ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง มีสถิติเกิดมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนน ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน การทำผิดกฎจราจร สภาพผู้ขับขี่และยานพาหนะที่ไม่พร้อม โดยมี กองบังคับการตำรวจจราจร เป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมาย กฎข้อบังคับต่างๆ สำหรับหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สำนักการจราจรและขนส่ง เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการทางวิศวกรรมจราจร และการรณรงค์ สร้างเสริมความตระหนักในความปลอดภัย โดยการกำหนดมาตรการและแนวทางต่างๆ รองรับ เช่น รณรงค์ให้ผู้ปกครอง นักเรียนสวมหมวกนิรภัย เมื่อขับขี่หรือซ้อนท้ายจักรยานยนต์ สำนักการศึกษา เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องกฎจราจรในโรงเรียน เป็นต้น

- ภัยที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก สร้างความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน หรือส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้ประสบภัย ทลอดจนเศรษฐกิจในภาพรวม ได้แก่ อัคคีภัย ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย วาตภัย จะมีสถิติเพิ่มสูงขึ้น

- ภัยด้านความมั่นคง ส่วนใหญ่จะเป็นการชุมนุมประท้วง เรียกร้องสิทธิต่างๆ จากข้อมูลสถิติพบว่า เกิดมากบ้างน้อยบ้าง ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของรัฐบาล

- อุทกภัย พื้นที่กรุงเทพมหานครที่ประสบปัญหาอุทกภัย ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยากรณีที่เกิดน้ำหลาก และน้ำทะเลหนุน เนื่องจากกรุงเทพมหานครตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มตอนปลายแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังมีพื้นที่บางแห่งที่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เมื่อฝนตกหนักระบายน้ำไม่ทัน จะเกิดปัญหาน้ำท่วมขัง ซึ่งหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สำนักการระบายน้ำ สำนักงานเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะระดมสรรพกำลัง แก้ว และช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาได้อย่างทันท่วงที

- ภัยแล้ง เป็นภัยที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ซึ่งกรุงเทพมหานครทั้งสำนักและสำนักงานเขตที่เกี่ยวข้อง ได้เตรียมจัดการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งอย่างต่อเนื่อง

- ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม แม้กรุงเทพมหานครจะไม่ได้ตั้งอยู่บนแนวรอยเลื่อนของเปลือกโลก แต่อาจได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ทางภาคตะวันตกของประเทศได้ เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีสภาพดินเป็นดินอ่อน และไม่สามารถคาดเดาได้ว่า จะเกิดแผ่นดินไหวเมื่อใด กรุงเทพมหานครทั้งสำนักและสำนักงานเขต จึงต้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์จากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มอยู่เสมอ

จากการวิเคราะห์สถานการณ์และข้อมูลสถิติสาธารณภัย สามารถทำให้ทราบถึงประเภทภัยที่มีความเสี่ยงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยจัดลำดับความเสี่ยงภัยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

๑. ภัยจากการคมนาคมขนส่ง
๒. ภัยจากอัคคีภัย
๓. ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
๔. วาตภัย
๕. ภัยแล้ง
๖. ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๗. อุทกภัย
๘. ภัยด้านความมั่นคง

นอกจากนี้ยังมีภัยจากโรคระบาดในมนุษย์และโรคระบาดในสัตว์ที่จะต้องติดตามเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาอีกด้วย

## ๑.๕ ปฏิทินสาธารณภัยประจำปี

สาธารณภัยที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครที่เกิดเป็นประจำและบ่อยครั้งในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง จึงสามารถคาดการณ์ได้ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง ในขณะที่เดียวกันมีสาธารณภัยรูปแบบใหม่และ/หรือรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จึงทำให้คาดการณ์ได้ยาก และมีความไม่แน่นอนสูง อาทิเช่น ภัยจากแผ่นดินไหว การกัดเซาะชายฝั่ง สึนามิ โรคระบาด นอกจากนี้ อุบัติเหตุทางถนนยังเป็นสาธารณภัยที่เกิดมากที่สุด ซึ่งคาดการณ์ได้ยากเพราะเป็นพฤติกรรมของมนุษย์โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลต่างๆ ที่มีการใช้รถใช้ถนนมาก เช่น เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ เป็นต้น กรุงเทพมหานคร จะต้องเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ล่วงหน้า ตามปฏิทินสาธารณภัย ดังแผนภาพที่ ๑ - ๔

แผนภาพที่ ๑ - ๔ แสดงปฏิทินสาธารณภัยในกรุงเทพมหานคร

ปฏิทินสาธารณภัย												
ภัย/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อุทกภัย												
ภัยแล้ง	ฝนทิ้งช่วง											
แผ่นดินไหว	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
พายุฤดูร้อน												
อัคคีภัย	ปีใหม่	-----	ตรุษจีน	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	ลอยกระทง	ปีใหม่
อุบัติเหตุทางถนน	ปีใหม่	-----	-----	สงกรานต์	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	ปีใหม่

หมายเหตุ : เส้นประวางตลอดปี

**๑.๖ บทเรียนการจัดการสาธารณภัยที่ผ่านมา**

สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครที่ผ่านมาไม่มากนัก ถ้าพิจารณาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นและมีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก คือ เหตุการณ์ภัยพิบัติจากอัคคีภัยที่ซานติก้าผับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และเหตุการณ์มหาอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจำนวน ๔๒ เขต ปัญหาจากการบริหารจัดการที่ผ่านมาพอสรุปได้ดังนี้

**๑.๖.๑ ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่**

(๑) กรุงเทพมหานครมีชุมชนแออัดเป็นจำนวนมาก และชุมชนเหล่านั้นมีถนน ตรอก ซอยแคบ หรือสภาพถนนที่มีปัญหา ทำให้รถดับเพลิงและยานพาหนะกู้ภัย ซึ่งเป็นรถขนาดใหญ่เข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุล่าช้า ไม่สามารถให้การช่วยเหลือได้ทันต่อเหตุการณ์ มีโอกาสที่จะเพิ่มความเสี่ยงได้มากกว่าที่ควรจะเป็น

(๒) กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีการจราจรหนาแน่น ทำให้การเดินทางเข้าไปในพื้นที่เกิดเหตุล่าช้า การกั้นพื้นที่เกิดเหตุทำได้ยาก ต้องใช้เวลา ส่งผลให้การเผชิญเหตุภัยพิบัติล่าช้า ไม่ทันการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเกิดเหตุจากการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตรายรั่วไหล

(๓) สภาพคู คลอง และทางระบายน้ำ มีลักษณะตื้นเขิน และมีประชาชนก่อสร้างรุกล้ำ ทำให้การระบายน้ำทำได้ไม่ดี ก่อให้เกิดภาวะน้ำท่วมขัง

**๑.๖.๒ การป้องกันด้านโครงสร้าง**

(๑) เชื้อเพลิงแก๊สและประตูลอยน้ำ มีสภาพเก่า ชำรุดทรุดโทรม

(๒) อาคารส่วนมากในกรุงเทพมหานครมีสภาพเก่า ก่อสร้างมานาน และมีการต่อเติมที่ไม่ถูกต้อง อาคารเหล่านี้เป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญ และเป็นปัจจัยเสี่ยงในการบริหารจัดการภัยพิบัติของกรุงเทพมหานคร

**๑.๖.๓ บุคลากร**

(๑) กรุงเทพมหานครมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอัคคีภัย แต่ยังมีขาดผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นๆ อีกมาก เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ เป็นต้น เมื่อเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่จึงต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานอื่นๆ เป็นเหตุให้การบริหารจัดการล่าช้า

(๒) การปฏิบัติงานของอาสาสมัครต่างๆ ในเขตพื้นที่ที่ไม่มีเอกภาพในการบังคับบัญชา ทำให้เกิดความสับสนในการเข้าระงับเหตุ

#### ๑.๖.๔ การบริหารจัดการ

(๑) ระบบการแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนได้รับรู้สถานการณ์ภัยพิบัติดำเนินการได้ไม่ทันการณ์ เนื่องจากต้องประสานข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ประชาชนในกรุงเทพมหานครจึงรับทราบสถานการณ์ภัยพิบัติจากสื่อต่างๆ มากกว่าได้รับทราบจากกรุงเทพมหานคร

(๒) เมื่อเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ปัญหาสำคัญของกรุงเทพมหานคร คือ การจัดเตรียมและจัดหาศูนย์พักพิงเพื่อรองรับการอพยพผู้ประสบภัยเป็นจำนวนมากให้เพียงพอพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่น หากเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่จำนวนผู้ประสบภัยย่อมมีมาก ดังนั้นการจัดเตรียมศูนย์พักพิงและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ต้องจัดเตรียมให้เพียงพอและเหมาะสม

(๓) ปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพระยะแรกที่เกิดภัยมีไม่เพียงพอและการแจกจ่ายทำได้ไม่ทั่วถึง หรือมีการแจกจ่ายซ้ำซ้อน

(๔) ช่องทางในการสื่อสารขณะเกิดภัยระหว่างกรุงเทพมหานครกับประชาชนไม่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนไม่ทราบแนวทางการจัดการกับภัยพิบัติของกรุงเทพมหานคร ว่าช่วงใดจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร เช่น หากต้องอพยพควรสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบถึงศูนย์พักพิงและการเตรียมตัวให้พร้อมอพยพ เป็นต้น

(๕) การประเมินความเสียหายล่าช้าไม่ชัดเจน เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีน้อยและไม่มีฐานข้อมูลสำคัญที่ได้จัดทำไว้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่มีเป็นจำนวนมากมีความล่าช้า ไม่ทั่วถึงและซ้ำซ้อน เนื่องจากการรับแจ้งและการเก็บข้อมูลที่ผิดพลาด

#### ๑.๖.๕ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน

กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง แต่ประชาชนในกรุงเทพมหานครไม่ให้ความสนใจใส่ใจที่จะป้องกันชุมชนของตนเองจากภัยพิบัติเท่าที่ควร ไม่ตระหนักและมีจิตสำนึกที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนบูรณาการแผนและซักซ้อมแผนกับภาครัฐ และบริหารจัดการกับภัยพิบัติไปพร้อมกัน จากเหตุการณ์มหาอุทกภัยปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความตื่นตระหนกมากกว่าประชาชนในต่างจังหวัด เนื่องจากไม่เคยมีประสบการณ์จากการเกิดอุทกภัยมาก่อน และส่วนใหญ่เฝ้ารอจะรับความช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชน โดยไม่เรียนรู้ที่จะเอาตัวรอดด้วยตนเอง และผลจากการขาดการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ การขาดวินัยของภาคประชาชน ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนและภาครัฐในหลายพื้นที่ ซึ่งเป็นการเพิ่มปัญหาในการบริหารจัดการภัยพิบัติขนาดใหญ่ที่ยากลำบากอยู่แล้วให้ซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น

#### ๑.๗ บทสรุป

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การขาดจิตสำนึกในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแนวโน้มสถานการณ์สาธารณภัยที่มีความรุนแรงมากขึ้น ถือเป็นภัยร้ายแรงที่คุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงที่มีขนาดใหญ่มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อทบทวนผลการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ผ่านมาได้สะท้อนถึงปัญหาต่างๆ อย่างมาก ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาระบบการป้องกันและการเตรียมความพร้อมใน

การจัดการสาธารณสุข อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อเตรียมพร้อมรองรับกับสาธารณสุขที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงจำเป็นต้องจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติ

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) ได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัย เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงาน ที่มุ่งเน้นให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองแห่งความปลอดภัย ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑มหานครปลอดภัย ดังนั้นแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับนี้ จึงเป็นการเพิ่มเติมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์สาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจะกล่าวรายละเอียดในบทต่อไป ของแผนฉบับนี้

# นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้กรุงเทพมหานคร มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ที่สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งที่ผ่านมาได้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ ใช้ในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย รวมถึงแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ใหญ่ ๆ อาทิเช่น มหาอุทกภัย ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งทำให้ได้บทเรียนทั้งในเรื่องของปัญหาการบริหารจัดการ การบูรณาการ และความสามารถของหน่วยงานในการเผชิญเหตุดังกล่าว ประกอบกับสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร ที่มีมากขึ้นและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ จึงเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่ต้องกล่าวถึงในการจัดการสาธารณภัย ดังนั้นจึงได้มีการปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

## ๒.๑ นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้กำหนดกรอบนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติไว้ ๔ ด้าน ดังนี้

๒.๑.๑ การพัฒนาและส่งเสริมการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ด้วยการป้องกันการลดผลกระทบและการเตรียมความพร้อมให้มีประสิทธิภาพ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เป็นชุมชนปลอดภัยและการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการ เพื่อให้เกิดการรับรู้และปรับตัวต่อผลกระทบจากสาธารณภัยสู่การจัดการอย่างยั่งยืน

๒.๑.๒ การบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งการบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และทันเหตุการณ์

๒.๑.๓ การพัฒนาระบบการฟื้นฟูให้สามารถสนองต่อความต้องการของผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม พื้นที่ประสบภัยได้รับการซ่อมสร้างและฟื้นฟูสภาพให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว หรือดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

๒.๑.๔ การพัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ

## ๒.๒ นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้มีนโยบายการพัฒนากรุงเทพมหานคร ซึ่งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสาธารณภัย คือ การทำให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครปลอดภัย ประกอบกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) กำหนดว่า ในอีก ๒๐ ปี ข้างหน้ากรุงเทพมหานคร จะก้าวขึ้นเป็น “มหานครแห่งเอเชีย”

และเป็นเมืองหลวงของเอเชีย จะเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม ในภูมิภาคอาเซียนและทวีปเอเชีย จะทำให้คนทั่วโลก “เมื่อนึกถึงทวีปเอเชียจะนึกถึงเมืองกรุงเทพฯ ในฐานะเป็นเมืองชั้นนำในด้านเศรษฐกิจ ภาคบริการ ความปลอดภัย ความสวยงาม สะดวกสบาย น่าอยู่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในขณะที่เดียวกันเมืองกรุงเทพฯ มีเอกลักษณ์ เฉพาะในด้านความเรียบง่าย มีเสน่ห์ และมีชีวิตชีวา”

## ๒.๓ เป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๒.๓.๑ กรุงเทพมหานครมีระบบการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย มีความพร้อมรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ซึ่งทำให้ผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลืออย่างรวดเร็วรวมทั้งพื้นที่ประสบภัย ได้รับการฟื้นฟูอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๓.๒ สังคมคนกรุงเทพมหานครมีการเรียนรู้และมีภูมิคุ้มกันในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๓.๓ ประชาชนมีความตระหนักถึงความปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ ความตระหนักและวัฒนธรรมความปลอดภัย รวมถึงการพัฒนาศักยภาพสังคมและท้องถิ่น เพื่อมุ่งเข้าสู่ “การรู้รับ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน” (Resilience)

## ๒.๔ วัตถุประสงค์ของแผน

๒.๔.๑ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการปฏิบัติ (Concept of Operations) ให้แก่หน่วยงานของ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างบูรณาการเป็นระบบและมีทิศทางเดียวกัน

๒.๔.๒ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย การลด ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) และการฟื้นฟูให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีความเสียหายน้อยที่สุดเมื่อเกิดสาธารณภัย

## ๒.๕ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยนี้ เป็นการนำยุทธศาสตร์ในแผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามแผนภาพที่ ๒ - ๑ มากำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะตอบสนองต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนฉบับนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและ เป็นการยกระดับไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนและของรัฐ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

### ๒.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์และจัดการกับ ปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดความถี่และความรุนแรง ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบางและ เพิ่มศักยภาพของบุคคล ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งในการจัดการปัญหาในปัจจุบันรวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นในอนาคต



(๑) เป้าประสงค์

(๑.๑) เพื่อหลีกเลี่ยงภัยอันตรายและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยการลดความเปราะบางและความอ่อนแอพร้อมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมภัยที่เกิดขึ้น

(๑.๒) เพื่อให้มีมาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการป้องกัน การลดผลกระทบและการเตรียมความพร้อมที่มีประสิทธิภาพ

(๒) กลยุทธ์ลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๒.๑) สร้างระบบการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน ประกอบด้วย ๒ มาตรการ คือ

(๒.๑.๑) เพิ่มศักยภาพและปรับปรุงการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๒.๑.๒) สนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการแต่ละประเภทภัย มีกระบวนการประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๒.๒) พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย ๖ มาตรการ คือ

(๒.๒.๑) การป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย เช่น จัดทำแผนปฏิบัติการด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม

(๒.๒.๒) การเตรียมความพร้อมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเรียนรู้และตระหนักเกี่ยวกับสาธารณภัย การปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร การจัดตั้งคลังข้อมูลด้านสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครและเชื่อมโยงกับคลังข้อมูลด้านสาธารณภัยของชาติ

(๒.๒.๓) สร้างระบบเตือนภัยให้ครอบคลุมทุกประเภทภัยที่มีความเสี่ยงภัย และให้สามารถแจ้งเตือนได้ทั่วถึงทุกพื้นที่

(๒.๒.๔) รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเปลี่ยนแปลงโลก เช่น ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาพื้นที่ การตั้งบ้านเรือนและถิ่นฐานของประชาชนในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยของกรุงเทพมหานคร จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้และรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

(๒.๒.๕) รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น การวางแผนป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายประชากรในระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน

(๒.๒.๖) การถ่ายเทความเสี่ยง เช่น การจัดทำแนวทางและมาตรการในการประกันภัยจากสาธารณภัย

(๒.๓) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง ประกอบด้วย ๓ มาตรการ คือ

(๒.๓.๑) ด้านกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายต่างๆ เช่น ปรับปรุงกฎหมายให้มีความถูกต้องและเป็นธรรมแก่ทุกภาคส่วน

(๒.๓.๒) ให้การบริหารจัดการสาธารณภัยเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน เช่น ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสาธารณภัย

(๒.๓.๓) สร้างความเข้มแข็งในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เช่น ให้มีผู้ประสานงานด้านสาธารณภัย สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคมและภาคเอกชน

**๒.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน**

เป็นการเผชิญเหตุและจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการจัดการทรัพยากร และภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงลดความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคม และประเทศให้มีความปลอดภัยมากที่สุด

## (๑) เป้าประสงค์

(๑.๑) เพื่อให้การจัดการสาธารณสุขในภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน เป็นเอกภาพ และบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๑.๒) เพื่อให้ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และทันต่อเหตุการณ์

(๑.๓) เพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณสุขให้น้อยที่สุด

## (๒) กลยุทธ์การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

(๒.๑) สร้างมาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ประกอบด้วย ๓ มาตรการ คือ

(๒.๑.๑) การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทุกระดับ เช่น ระดับกรุงเทพมหานครระดับเขต ตามระดับความรุนแรงของภัยพิบัติ

(๒.๑.๒) การเชื่อมโยงระบบติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานในภาวะฉุกเฉิน เช่น จัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารที่สามารถใช้ได้ใภาวะฉุกเฉิน เพิ่มศักยภาพด้านระบบสั่งการและสื่อสารด้านสาธารณสุข และให้มีระบบสื่อสารสำรอง

(๒.๑.๓) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน เช่น จัดให้มีศูนย์ประสานข้อมูลร่วมขึ้นในทุกระดับ จัดให้มีระบบการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ถูกต้องและการปฏิบัติที่ชัดเจน

(๒.๒) พัฒนาระบบ/เครื่องมือ สนับสนุนการเผชิญเหตุ ประกอบด้วย ๔ มาตรการ คือ

(๒.๒.๑) การสนธิกำลังเข้าช่วยเหลือและควบคุมเหตุการณ์ เช่น จัดระบบการประสานงาน และทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีส่วนงานสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินให้ครบทุกด้าน

(๒.๒.๒) การประเมินความเสียหายและผลกระทบ เช่น การประเมินความเสียหายอย่างเร่งด่วน การประเมินความเสียหายและความสูญเสียอย่างละเอียด

(๒.๒.๓) การบริหารจัดการศพ เช่น การค้นหาและเก็บกู้ศพ

(๒.๒.๔) การประเมินผลและรายงาน เช่น การประเมินผลและการศึกษาบทเรียนเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

(๒.๓) เสริมสร้างระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์ ประกอบด้วย ๒ มาตรการ คือ

(๒.๓.๑) การอพยพประชาชน เช่น บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวให้มีประสิทธิภาพ

(๒.๓.๒) การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในภาวะฉุกเฉิน เช่น การประเมินความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและครอบครัว

## ๒.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

เป็นการปรับสภาพระบบสาธารณสุขปกติ การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัย ให้กลับสู่สภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (rehabilitation)

## (๑) เป้าประสงค์

(๑.๑) เพื่อฟื้นฟูให้ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว ทัวถึง ต่อเนื่อง เป็นธรรม และสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้ตามปกติ

(๑.๒) เพื่อให้พื้นที่ประสบภัยได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ หรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม

## (๒) กลยุทธ์ฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

(๒.๑) พัฒนาระบบการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post Disaster Need Assessment : PDNA) ประกอบด้วย ๑ มาตรการ คือ

(๒.๑.๑) การให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยการประเมิน เพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างทันต่อเหตุการณ์ เช่น น้ำดื่ม ยารักษาโรค ที่พักอาศัย

(๒.๒) พัฒนาระบบปฏิบัติการและบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู ประกอบด้วย ๕ มาตรการ คือ

(๒.๒.๑) การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย เช่น การฟื้นฟูสุขภาพและสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย การช่วยเหลือสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ

(๒.๒.๒) การฟื้นฟูสังคม เช่น การฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของผู้ประสบภัย การช่วยเหลือดูแลเด็กที่สูญเสียพ่อแม่จากเหตุการณ์ภัยพิบัติ

(๒.๒.๓) การฟื้นฟูด้านกายภาพ เช่น การประเมินความเสียหายอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน และวงเงินงบประมาณที่จะใช้ซ่อมแซมฟื้นฟูบูรณะ เร่งรัดการบูรณะซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายโดยเร็ว

(๒.๒.๔) การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ เช่น ฟื้นฟูอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย การจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ประสบภัย

(๒.๒.๕) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม เช่น การปรับสภาพพื้นที่ให้มีสภาพเรียบร้อย สะอาด มีสุขลักษณะที่ดี

(๒.๓) เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ประกอบด้วย ๒ มาตรการ คือ

(๒.๓.๑) การสนับสนุนการฟื้นฟูและบูรณะเพื่อความยั่งยืน เช่น ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟูและบูรณะ

(๒.๓.๒) การรายงานและติดตามประเมินผล เช่น การติดตามประเมินผล การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัย

### ๒.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นการพัฒนาศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล โดยการจัดระบบและกลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยคำนึงถึงระเบียบ กฎหมาย แนวทางปฏิบัติ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และประเพณีปฏิบัติให้สอดคล้องกับกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสำคัญ

#### (๑) เป้าประสงค์

(๑.๑) เพื่อพัฒนาระบบและกลไกงานด้านสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงาน และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ

(๑.๒) เพื่อพัฒนาและเชื่อมโยงกับมาตรฐานงานด้านสาธารณภัยระดับภูมิภาค อนุภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค

(๒) กลยุทธ์การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข

(๒.๑) พัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่มีเอกภาพ ประกอบด้วย ๑ มาตรการ คือ

(๒.๑.๑) ระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ณ จุดเดียว (Single Window System) เช่น จัดให้มีระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ณ จุดเดียว จัดให้มีเว็บไซต์ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ที่มีการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

(๒.๒) ยกกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม ประกอบด้วย ๑ มาตรการ คือ

(๒.๒.๑) การปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพชุดค้นหาและกู้ภัยที่มีสมรรถนะสูงในการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

(๒.๓) เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ๑ มาตรการ คือ

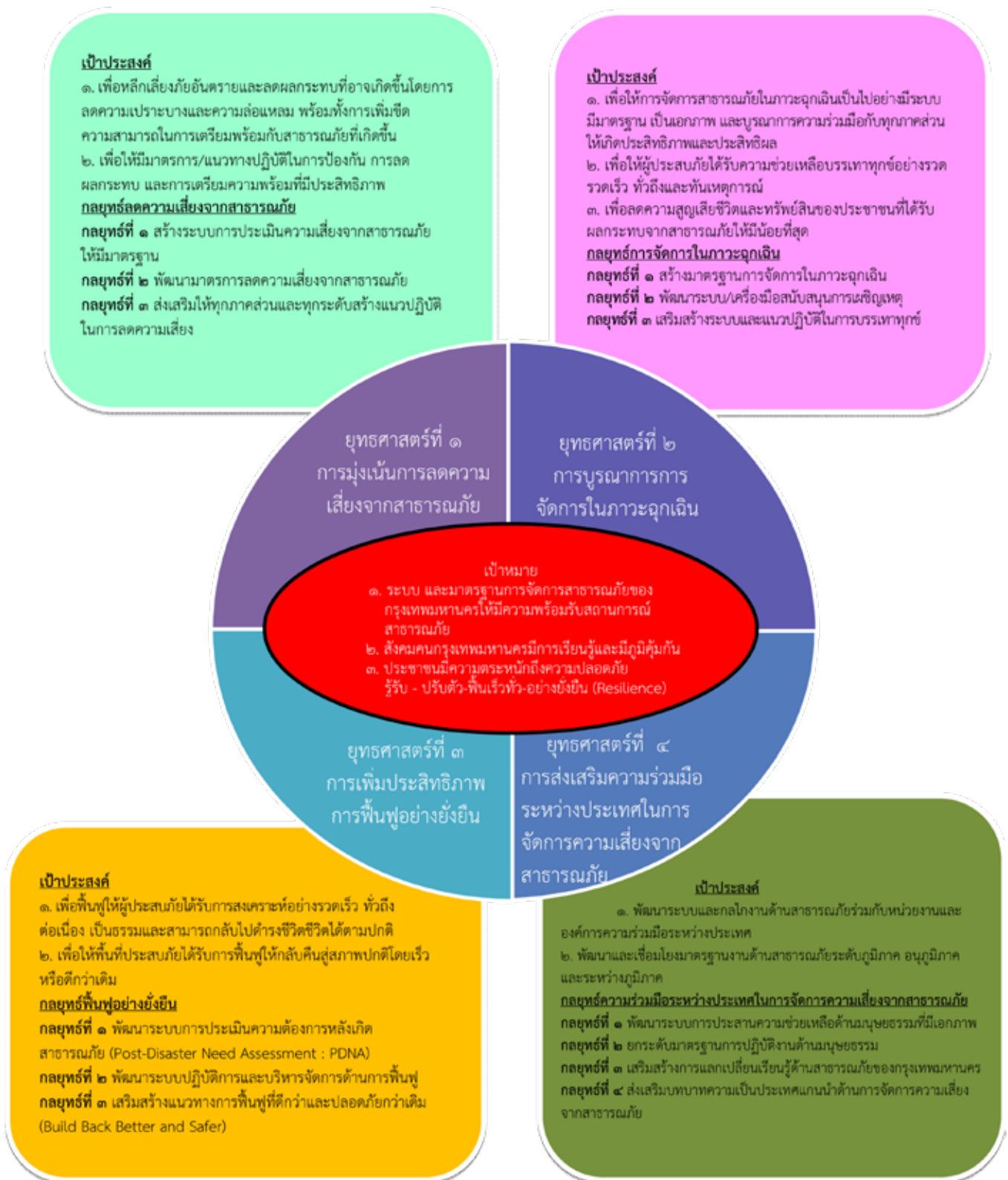
(๒.๓.๑) การจัดการความรู้ด้านสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร เช่น การนำองค์ความรู้ด้านสาธารณสุขจากต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ผ่านศูนย์การเรียนรู้การจัดการสาธารณสุข และจัดให้มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านสาธารณสุขไปยังสาธารณะให้กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม

(๒.๔) ส่งเสริมบทบาทความเป็นประเทศแกนนำด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ประกอบด้วย ๑ มาตรการ คือ

(๒.๔.๑) สนับสนุน ส่งเสริมด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ทั้งในและต่างประเทศ เช่น จัดให้มีทุนการศึกษาและวิจัยด้านการพัฒนามาตรฐานการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร

รายละเอียดแผนงานและมาตรการตามยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ปรากฏตาม ภาคผนวก ก

แผนภาพที่ ๒ - ๑ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย



## ๒.๖ แหล่งที่มาของงบประมาณในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ตามที่แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้หน่วยงานจัดตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ของตนเอง กรุงเทพมหานครจึงได้กำหนดแหล่งงบประมาณที่จะดำเนินการตามกลยุทธ์และมาตรการที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบด้วย

### ๒.๖.๑ งบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น อำนาจหน้าที่ในการเตรียมความพร้อมป้องกันภัย การบรรเทาพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยจึงเป็นภารกิจโดยตรง โดยให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานครจัดตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ ให้บรรจุแผนงาน/โครงการ ที่เกี่ยวข้องไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของตน จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่นเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยและการปฏิบัติการใดๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

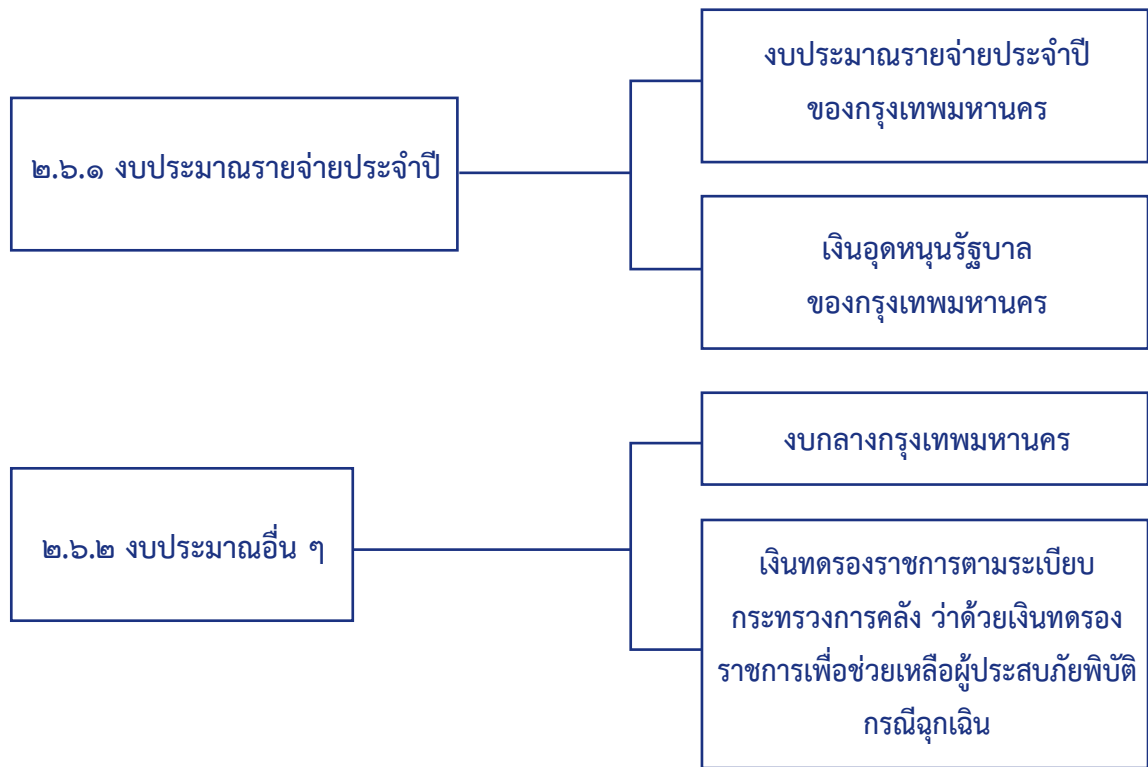
(๒) เงินอุดหนุนรัฐบาล ซึ่งกรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจากกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีเงินอุดหนุนรัฐบาลของกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้ดำเนินงานด้านสาธารณภัยได้อย่างทันทั่วถึงและทั่วถึงทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

### ๒.๖.๒ งบประมาณอื่น ๆ

(๑) งบกลาง ให้สำนักงบประมาณกรุงเทพมหานครตั้งงบประมาณในการดำเนินงานด้านสาธารณภัยกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไว้ในงบกลาง แนวทางตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้กำหนดแผนปฏิบัติการในงบกลางให้ครอบคลุมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีเร่งด่วน โดยเฉพาะงบประมาณด้านการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาว การอพยพการจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว และการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นต้น

(๒) เงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ ขอใช้วงเงินอุดหนุนราชการให้ถูกต้องตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงการคลัง เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเมื่อเกิดภัยพิบัติ

แผนภาพที่ ๒ - ๒ แหล่งที่มางบประมาณของกรุงเทพมหานคร

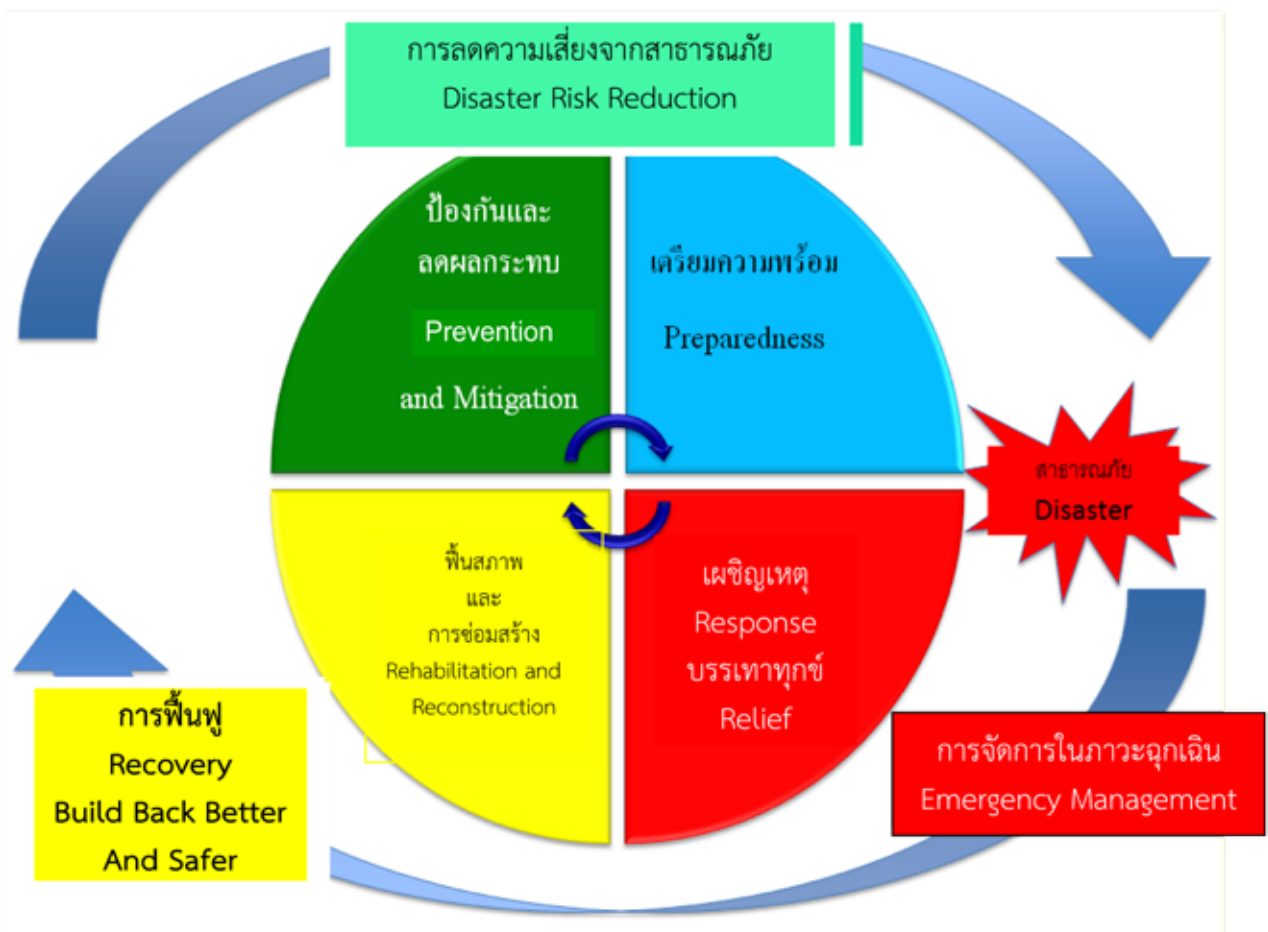


## หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

### ๓.๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะดำเนินการในเชิงรุก โดยให้ความสำคัญกับ “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ดังแผนภาพที่ ๓ - ๑

แผนภาพที่ ๓ - ๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย





## ๓.๒ กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

### ๓.๒.๑ ระดับนโยบาย

#### (๑) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)

มีหน้าที่กำหนดนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

#### (๒) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.)

มีหน้าที่เสนอนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติภัยของประเทศและเสนอแนะแนวทางปฏิบัติและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

### ๓.๒.๒ ระดับปฏิบัติ

#### (๑) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรณีสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายในการควบคุมสั่งการและบัญชาการเหตุการณ์ ซึ่งแนวทางปฏิบัติจะกล่าวไว้ในบทที่ ๕

#### (๒) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง โดยมีผู้อำนวยการกลางเป็นผู้อำนาจการ มีความรับผิดชอบ ดังนี้

(๒.๑) ภาวะปกติ ประสานงานและบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนของการสรรพกำลัง เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยทั้งระบบ

(๒.๒) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องประเมินสถานการณ์และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีตามระดับการจัดการสาธารณภัย เพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น

(๒.๓) ภาวะเกิดภัย อำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ ๑) และขนาดกลาง (ระดับ ๒) ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการอำนาจการ โดยกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางจะติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

ทั้งนี้ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งในศูนย์ประสานงานของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณียกระดับเป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

### (๓) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)

ทำหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร จัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัยให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่และแนวทางปฏิบัติตามหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด ดังนี้

#### กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)

##### ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ผู้อำนวยการ
๒. ปลัดกรุงเทพมหานคร	รองผู้อำนวยการ
๓. รองปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักการโยธา	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักอนามัย	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักการจราจรและขนส่ง	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักการคลัง	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักงานปกครองและทะเบียน	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการเขตประธานกลุ่มเขต	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ	กรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๒๑. ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๒๒. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๒๓. ผู้แทนคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร	กรรมการ

๒๔.	ผู้แทนสมาคมอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๕.	ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการและเลขานุการ
๒๖.	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗.	ผู้อำนวยการกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

**หมายเหตุ** อาจปรับเปลี่ยนกรรมการได้ตามความเหมาะสม

**(๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)**

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓๖ กำหนดให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

**กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)**

ประกอบด้วย

๑.	ผู้อำนวยการเขต	ผช.ผอ.กทม.
๒.	ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต	กรรมการ
๓.	หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่ายในสังกัด	กรรมการ
๔.	ผู้กำกับสถานีตำรวจในพื้นที่เขต	กรรมการ
๕.	ผู้แทนกระทรวงกลาโหมที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักการแพทย์	กรรมการ
๗.	ผู้แทนศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักงานมัย ในพื้นที่	กรรมการ
๘.	หัวหน้าสถานีดับเพลิง สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่	กรรมการ
๙.	ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ผู้อำนวยการเขตเห็นสมควรแต่งตั้ง	กรรมการ
๑๐.	ผู้แทนหน่วยงานของภาคเอกชนที่ผู้อำนวยการเขตเห็นสมควรแต่งตั้ง	กรรมการ
๑๑.	ผู้แทนสถานศึกษาในพื้นที่ที่ผู้อำนวยการเขตเห็นสมควรแต่งตั้ง	กรรมการ
๑๒.	ผู้แทนองค์กรสาธารณกุศลในพื้นที่ที่ผู้อำนวยการเขตเห็นสมควรแต่งตั้ง	กรรมการ
๑๓.	หัวหน้าฝ่ายปกครอง	กรรมการและเลขานุการ

**หมายเหตุ** อาจปรับเปลี่ยนกรรมการได้ตามความเหมาะสม

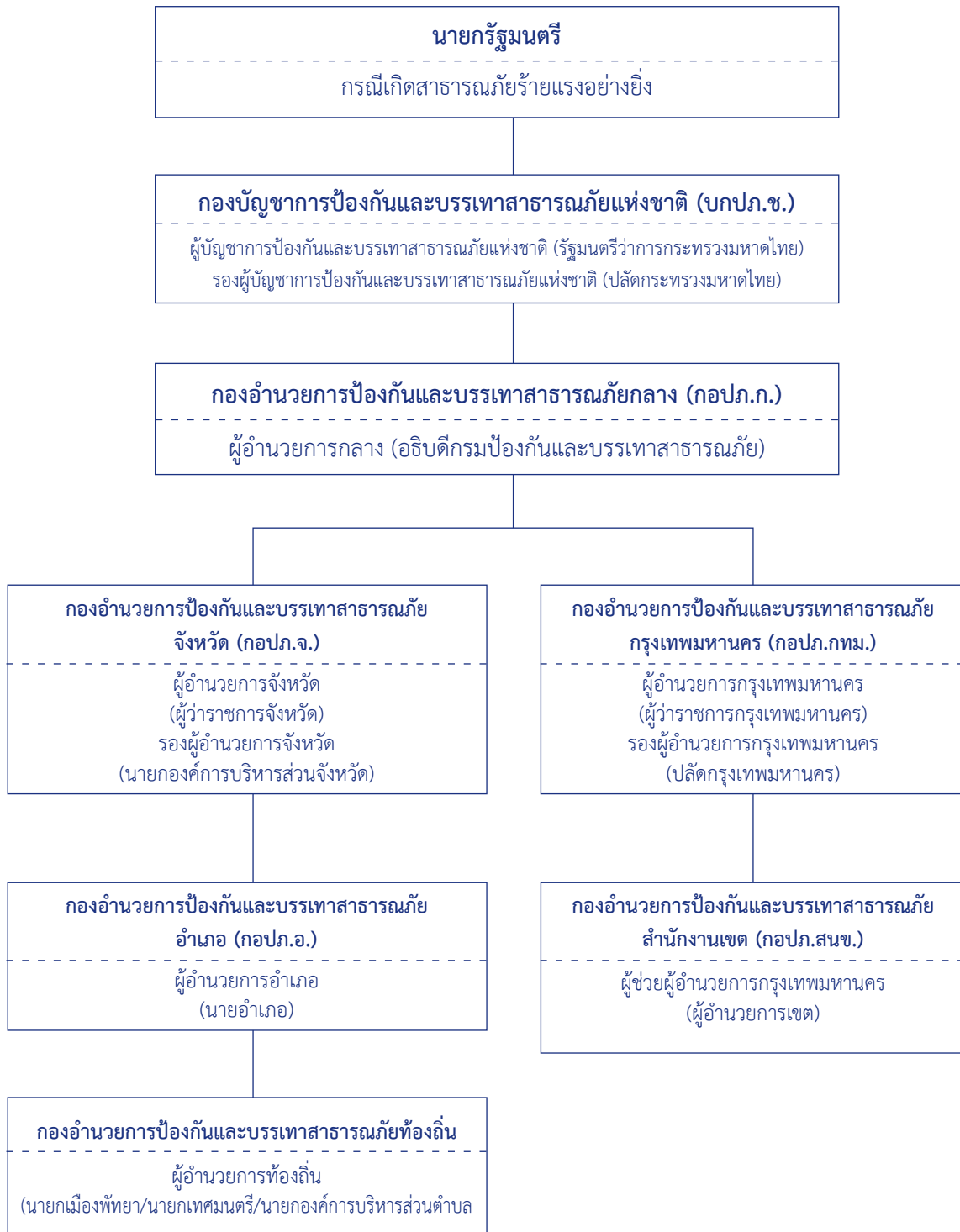
โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของสำนักงานเขต เพื่ออำนวยการ ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของสำนักงานเขต ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

๒. กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัย และการฟื้นฟู ของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต

๓. ฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณสุข เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณสุขขึ้นในพื้นที่เขต ให้เสนอผู้อำนวยการเขตจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตเพื่อควบคุมและบัญชาการเหตุการณ์
๔. รวบรวมและจัดทำคลังข้อมูลทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในพื้นที่เขต
๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย

**แผนภาพที่ ๓ - ๒ กลไกในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข**



### ๓.๓ ขอบเขตสาธารณสุขภัย

ขอบเขตสาธารณสุขภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้เป็นไปตาม “สาธารณสุข” มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้ “อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย ของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย”

### ๓.๔ ระดับการจัดการสาธารณสุขภัย

ระดับการจัดการสาธารณสุขภัยในประเทศไทย แบ่งเป็น ๔ ระดับ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณสุขภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก ดังนี้

ระดับ	ความรุนแรง	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
๑	สาธารณสุขขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) ควบคุมและสั่งการ
๒	สาธารณสุขขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ
๓	สาธารณสุขขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
๔	สาธารณสุขร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

### ๓.๕ บทบาทหน้าที่ที่หน่วยงานของกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานกรุงเทพมหานคร มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย ดังนี้

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่
สำนักป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขภัย	มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล หรือตามที่ร้องขอ ประสานการปฏิบัติไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและระงับสาธารณสุขภัยที่เกิดขึ้น โดยดำเนินการและจัดเตรียม ดังนี้ <u>ก่อนเกิดเหตุ</u> (๑) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน และจัดให้มีการฝึกซ้อมตามแผน (๒) จัดเตรียมบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานเมื่อเกิดภัย

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่
<p>สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ต่อ)</p> <p>ศูนย์วิทยุพระราม (๑๙๙)</p>	<p>(๓) พัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความรู้ ความสามารถในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p>(๔) จัดเตรียมเครื่องอุปโภค บริโภค สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัย</p> <p>(๕) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านสาธารณภัยแก่ประชาชน</p> <p>(๖) ติดตามสถานการณ์ เพื่อเตรียมให้ความช่วยเหลือได้ทันต่อเหตุการณ์</p> <p>(๗) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยรุนแรง ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้สั่งการควบคุมและบัญชาการ โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ เข้าประจำศูนย์เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัย ให้เข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ส่งกำลังพลพร้อมอุปกรณ์ ยานพาหนะ ออกปฏิบัติการทันทีเมื่อได้รับแจ้ง</p> <p>(๒) ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการระงับบรรเทาสาธารณภัย</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ให้การสงเคราะห์ และบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยเป็นการเฉพาะหน้า</p> <p>(๒) ร่วมฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ที่เสียหายและสิ่งแวดลอมให้กลับสู่สภาพเดิมประมวลข้อมูลและสรุปรายงานให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครทราบ</p> <p>มีหน้าที่รับผิดชอบการสื่อสาร การรับแจ้งเหตุและประสานแจ้งเหตุไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน้าที่ ดังนี้</p> <p>(๑) รับแจ้งข่าวสารข้อมูลต่างๆ จากผู้พบเห็นสาธารณภัย</p> <p>(๒) ประสานการปฏิบัติการไปยังหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร</p> <p>(๓) จัดเตรียมอุปกรณ์สื่อสารสำรอง</p> <p>(๔) ติดตามผลการแก้ไขเหตุการณ์ให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครทราบ</p>
<p>สำนักงานเขต</p>	<p>มีหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยพื้นที่ ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของสำนักงานเขต เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีการฝึกซ้อมตามแผน</p> <p>(๒) ตรวจสอบและจัดทำบัญชีข้อมูล เครื่องจักรกล ยานพาหนะ ให้เป็นปัจจุบัน</p> <p>(๓) จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่ประสบภัย ศูนย์พักพิงชั่วคราว แผนและเส้นทางอพยพรายชื่อผู้รับผิดชอบในการประสานงาน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการช่วยเหลือ</p> <p>(๔) ฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัคร ผู้นำชุมชนในพื้นที่ เพื่อช่วยเฝ้าระวังภัยและเป็นหน่วยสนับสนุนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของสำนักงานเขต</p> <p>(๕) ติดตามสถานการณ์เพื่อเตรียมให้ความช่วยเหลือได้ทันต่อเหตุการณ์</p> <p>(๖) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยรุนแรง ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต โดยมีผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ควบคุมสั่งการ และจัดเจ้าหน้าที่เข้าประจำศูนย์ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา</p>

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่
สำนักงานเขต (ต่อ)	<p><u>ขณะเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ประสานสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (โทร.๑๙๙) เพื่อดำเนินการกู้ภัย</p> <p>(๒) จัดกำลังเจ้าหน้าที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือผู้ประสบภัย</p> <p>(๓) จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกและควบคุมสั่งการในที่เกิดเหตุป้องกันมิให้ผู้ไม่มีส่วนที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดภัย จัดระเบียบจราจร ดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ สั่งการใช้กำลังสมาชิก อปพร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๔) กรณีจำเป็นให้ดำเนินการอพยพผู้ประสบสาธารณภัยไปอยู่ในพื้นที่ที่กำหนด</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) สำรวจความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู</p> <p>(๒) ประชาสัมพันธ์เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจ และสร้างความเชื่อมั่นในการให้ความช่วยเหลือจากทางราชการ</p> <p>(๓) ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ สิ่งเสียหาย ตลอดจนฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว รวมถึงฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของผู้ประสบภัยให้สามารถดำรงชีวิต และประกอบอาชีพตามปกติได้</p> <p>(๔) สรุปรายงานการเกิดสาธารณภัยให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครทราบ</p>
สำนักการระบายน้ำ	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ประเมินความเสี่ยงและวิธีลดผลกระทบ เพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย</p> <p>(๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมประจำปี</p> <p>(๓) ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำทั้งน้ำฝน น้ำเหนือไหลบ่า และน้ำทะเลหนุน เพื่อแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เสี่ยง ให้สามารถเตรียมการป้องกันทรัพย์สินให้ปลอดภัยได้ทัน</p> <p>(๔) จัดเจ้าหน้าที่ และอุปกรณ์ ยานพาหนะให้พร้อมช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาอุทกภัย และสาธารณภัยอื่น ตามที่ได้รับร้องขอ</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) จัดหน่วยปฏิบัติการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมเข้าปฏิบัติการในจุดที่มีปัญหา ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) จัดส่งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร กรณีเกิดปัญหาอุทกภัยรุนแรง เพื่อร่วมกันวางแผนและแก้ไขปัญหา</p> <p>(๓) ร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสาธารณภัยอื่นตามที่ได้รับร้องขอ</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ฟื้นฟูซ่อมแซมสิ่งเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม</p>
สำนักการจราจรและขนส่ง	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ประเมินความเสี่ยงภัย และวิธีลดผลกระทบ เพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากการคมนาคมและขนส่ง</p>

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่
<p>สำนักการจราจรและขนส่ง (ต่อ)</p>	<p>(๒) จัดทำและตรวจสอบอุปกรณ์ ระบบสัญญาณไฟจราจร ป้ายสัญญาณ และ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการจราจร</p> <p>(๓) ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายในการจราจร เพื่อลดอุบัติเหตุด้านการจราจร ขณะเกิดเหตุ</p> <p>(๑) ร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาด้านการจราจรและขนส่ง และสาธารณภัยอื่นตามที่ได้รับ การร้องขอ</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากภัยด้านการคมนาคมและขนส่ง เพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการบริหารจัดการภัยต่อไป</p>
<p>สำนักอนามัย</p>	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) จัดเตรียมรถพยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ พร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิต เพื่อทำการ รักษาเบื้องต้นและนำผู้บาดเจ็บส่งสถานพยาบาล</p> <p>(๒) จัดเตรียมยาและเวชภัณฑ์ เพื่อให้การรักษายาบาลแก่ผู้ประสบภัย</p> <p>(๓) เตรียมการเฝ้าระวัง โรคติดต่อทั้งคนและสัตว์ ดูแลสุขภาพอนามัยของคนในพื้นที่ ที่เกิดโรคระบาด</p> <p>(๔) เตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากรและอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ดำเนินการรักษายาบาลแก่ผู้ประสบภัย</p> <p>(๒) ดำเนินการระงับ บรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ ตลอดจนช่วยเหลือและ ฟื้นฟูสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยต่างๆ</p>
<p>สำนักการแพทย์</p>	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) จัดเตรียมรถพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ พร้อมอุปกรณ์เครื่องช่วยชีวิตให้พร้อม ปฏิบัติงาน</p> <p>(๒) จัดเตรียมยาและเวชภัณฑ์ให้พร้อมต่อการรักษายาบาลผู้ประสบภัย</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) จัดตั้งหน่วยรักษายาบาลฉุกเฉินในพื้นที่เกิดเหตุ และนำส่งผู้บาดเจ็บไปยังโรงพยาบาล ใกล้เคียง และแจ้งชื่อผู้บาดเจ็บและโรงพยาบาลให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ญาติทราบต่อไป</p> <p>(๒) การปฏิบัติด้านแพทย์ฉุกเฉินให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ดำเนินการป้องกัน เฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้น</p>



หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่
สำนักการโยธา	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขฯ ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) การดำเนินการเกี่ยวกับอาคารให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยเคร่งครัด</p> <p>(๒) เตรียมความพร้อมอุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องจักรกลหนัก เครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีที่ได้รับการร้องขอ</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) จัดตั้งชุดปฏิบัติการเข้าดำเนินการกู้ภัย เมื่อได้รับการร้องขอ</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u></p> <p>(๑) ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรื้อถอนซากปรักหักพัง หรือพื้นฟูบูรณะสิ่งที่เสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว</p>
สำนักเทศกิจ	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขฯ ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) จัดเตรียมเครื่องมือสื่อสารหลักและรอง ให้พร้อมตลอดเวลา</p> <p>(๒) จัดระเบียบต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ</p> <p>(๓) จัดเตรียมกำลังคนในการเข้าปฏิบัติการให้พร้อมตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ให้การสนับสนุนกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามที่ได้รับการร้องขอ</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบภัยร่วมกับสำนักงานเขตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่</p>
ศูนย์อัมรินทร์	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบการสื่อสาร โดยเป็นแม่ข่ายการสื่อสารทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง และเป็นผู้รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ทราบ</p>
สำนักสิ่งแวดล้อม	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขฯ ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) จัดเตรียมกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะในความรับผิดชอบให้พร้อมใช้งานได้ทันที</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ให้การสนับสนุนกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามที่ได้รับการร้องขอ</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) เข้าร่วมทำความสะอาดและฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมและบริเวณพื้นที่ประสบภัย</p>

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่
สำนักพัฒนาสังคม	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขภัย ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) จัดเตรียมกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะในความพร้อมใช้งาน ได้ทันที</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ให้การสนับสนุนกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามที่ได้รับภารกิจ</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ให้ความช่วยเหลือในการส่งเสริมอาชีพ และดูแลประชาชนที่ประสบภัยในศูนย์พักพิง ชั่วคราว ร่วมกับสำนักงานเขตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
สำนักการศึกษา	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขภัย ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) บรรจुरื่องสาธารณสุขไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร</p> <p>(๒) จัดเตรียมกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะในความพร้อมใช้งานได้ทันที</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ให้การสนับสนุนกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามที่ได้รับภารกิจ</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ร่วมดูแลและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ร่วมกับสำนักงานเขตและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง</p>
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (กองประชาสัมพันธ์)	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขภัย ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) จัดทำแนวทางปฏิบัติในการให้ข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) จัดตั้งศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารให้คณะผู้บริหาร กทม. ดำเนินการแถลงข่าวหรือกรณี มีเหตุด่วนที่ต้องประชาสัมพันธ์/ชี้แจง</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ประสานสื่อมวลชน เพื่อให้ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบทั่วกันหากเกิด สาธารณสุขขึ้น</p> <p>(๒) สรุปรายงานเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ การแก้ไขปัญหา การให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนสร้างความเข้าใจกับสื่อมวลชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนและเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน</p>
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานปกครองและทะเบียน (กอ.รมน.กทม.))	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงภายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีหน้าที่ ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ประสาน กอ.รมน. ติดตามหาข่าว วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ทุกระยะ และ ประสานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงาน</p>

หน่วยงาน	อำนาจหน้าที่
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (สำนักงานปกครองและทะเบียน (กอ.รมน.กทม.)) (ต่อ)	<p>(๒) เสนอแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานครปฏิบัติตามแผน</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) วางแผนติดตาม ตรวจสอบ และประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคงภายในกรุงเทพมหานคร และรายงานให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) สรุปรายงานสถานการณ์ด้านความมั่นคง ให้คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ทราบ</p>
สำนักการคลัง	<p>มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขภัย ดังนี้</p> <p><u>ก่อนเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) จัดเตรียมกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ให้พร้อมตลอดเวลา</p> <p><u>ขณะเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามที่ได้รับคำร้องขอ (กองโรงงานช่างกล)</p> <p>(๒) จัดตั้งศูนย์รับบริจาคสิ่งของพร้อมเปิดบัญชี และจัดเจ้าหน้าที่รับบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย และบริหารการเงินและบัญชีให้เป็นไปตามระเบียบ</p> <p>(๓) จัดหาสิ่งของที่เป็นต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย</p> <p>(๔) สนับสนุนน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น ฯลฯ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (กองโรงงานช่างกล)</p> <p><u>หลังเกิดเหตุ</u> ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรื้อถอนซากปรักหักพัง หรือฟื้นฟูบูรณะสิ่งเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว (กองโรงงานช่างกล)</p>

### ๓.๖ แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

#### ๓.๖.๑ แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหาร

ในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมระหว่างพลเรือนกับทหารนั้น จะต้องมีการประสานงานระหว่างกันอย่างใกล้ชิดรวมทั้งดำรงการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่างการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดการสาธารณสุขของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แต่ละระดับ กรุงเทพมหานครอาจพิจารณาจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างพลเรือนกับทหารหรือศูนย์ปฏิบัติการร่วมระหว่างพลเรือนกับทหารขึ้นอยู่กับสถานการณ์สาธารณสุข เพื่อประชุมหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการจัดการด้านสาธารณสุข โดยยึดกรอบแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๒) ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติงานร่วมระหว่างพลเรือนกับทหารในการบรรเทาสาธารณภัย
- (๓) ดำรงการติดต่อสื่อสารและประสานการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดระหว่างพลเรือนกับทหารในพื้นที่

### **๓.๖.๒ แนวทางปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์การสาธารณกุศล**

- (๑) ให้จัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แต่ละระดับ (กรณีเกิดสาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ
- (๒) ให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับองค์การสาธารณกุศลจัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนกำลังทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

### **๓.๖.๓ แนวทางปฏิบัติร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ**

ให้กองการต่างประเทศ และสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ ดังนี้

- (๑) การรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศด้านการจัดการสาธารณภัย ให้ประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยปฏิบัติตามแนวทางที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด
- (๒) การให้ความช่วยเหลือต่างประเทศให้ปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงการต่างประเทศกำหนด กรณีเกิดภัยพิบัติขั้นร้ายแรงอย่างยิ่งและมีการร้องขอความช่วยเหลือจากประเทศไทย โดยให้พิจารณาการสนับสนุนตามความเหมาะสม

## การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเป็นการวิเคราะห์และเตรียมพร้อม เพื่อรับมือกับสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น เป็นแนวคิดและกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ มาตรการการเตรียมความพร้อมและมาตรการการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของชุมชนในพื้นที่เสี่ยง เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยความตระหนักในผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์สาธารณภัย จึงมีการตื่นตัวในการคิดหาแนวทางเพื่อลดโอกาสในการเกิดผลกระทบจากสาธารณภัยให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น จึงเกิดแนวคิดในการปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย หรือ Disaster Risk Reduction : DRR โดยกำหนดกลยุทธ์ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยไว้ ดังนี้

๑. สร้างระบบการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน
๒. พัฒนามาตรฐานลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
๓. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง

### ๔.๑ กลยุทธ์การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

#### ๔.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างระบบการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นกระบวนการที่ช่วยตรวจสอบระดับของความเสี่ยงที่ชุมชนมีต่อสาธารณภัย โดยมีแนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกระบวนการประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย การประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน ความรุนแรงของภัย ประเภทภัย สถานที่ การวิเคราะห์ความสูญเสียและผลกระทบ การวางแผนปฏิบัติการจัดทำโครงการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๒) การเพิ่มศักยภาพให้ชุมชนที่มีความเปราะบางและความอ่อนแอ มีขีดความสามารถในการพร้อมรับมือสาธารณภัย

ทั้งนี้ให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยประเภทต่างๆตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น อัคคีภัย อุทกภัย สารเคมีและวัตถุอันตราย เป็นต้น

#### ๔.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

##### (๑) แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบ

การป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย เป็นแนวทางหนึ่งในกลยุทธ์การพัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งเป็นการดำเนินการในช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชน และสังคมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจากบทที่ ๑ สถิติสาธารณภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่าภัยจากการคมนาคมขนส่ง เป็นภัยที่เกิดขึ้นมากที่สุด และรองลงมาคือ อัคคีภัย ภัยด้านความมั่นคง ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ภัยจากวาตภัย ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม และอุทกภัย ตามลำดับ ดังนั้นการกำหนดแนวทาง

ปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณสุข กรุงเทพมหานครจึงต้องมุ่งเน้นไปที่การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยดังกล่าวให้มากที่สุด ด้วยมาตรการด้านโครงสร้างและมาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง ซึ่งได้กำหนดมาตรการในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข ดังนี้

#### (๑.๑) มาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขโดยใช้โครงสร้าง ได้แก่

(๑.๑.๑) การก่อสร้างสะพานคนเดินข้ามตามถนนสายต่างๆ การติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัย สัญญาณไฟจราจร เพื่อเพิ่มความปลอดภัย ลดอุบัติเหตุ เหตุจากการคมนาคมและขนส่ง

(๑.๑.๒) การส่งเสริมให้มีการปรับปรุงอาคารที่ก่อสร้างไว้เดิม ให้มีความแข็งแรงและมีความปลอดภัยจากการเกิดอัคคีภัย และสามารถต้านทานแรงจากแผ่นดินไหวที่อาจเกิดขึ้น

(๑.๑.๓) การซ่อมแนวป้องกันน้ำท่วม และเสริมคันกั้นน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อย คลองมหาสวัสดิ์ และคันกั้นน้ำธรรมชาติริมฝั่งตะวันออก

(๑.๑.๔) การเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำ โดยการขุดลอกคลองระบายน้ำสายสำคัญ ติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำ ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ และปรับปรุง คูคลอง รักษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสถานีสูบน้ำ

(๑.๑.๕) การก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำ เพื่อให้สามารถระบายน้ำท่วมในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑.๑.๖) จัดหาพื้นที่แก้มลิงเพิ่มเติม โดยจัดหาแก้มลิงสาธารณะและที่เป็นของภาคเอกชน เพื่อช่วยลดผลกระทบจากอุทกภัย

(๑.๑.๗) ก่อสร้างระบบพื้นที่ปิดล้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และพื้นที่ชุมชนเมืองริมแม่น้ำเจ้าพระยาให้สามารถป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยที่อาจเกิดน้ำท่วมอย่างรุนแรง

(๑.๑.๘) การยกระดับถนน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของถนน เป็นคันกั้นน้ำด้านตะวันออกของ กรุงเทพมหานคร

(๑.๑.๙) การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง ปลูกต้นไม้ ปลูกป่าชายเลน ป้องกันชุมชนริมน้ำ

(๑.๑.๑๐) การพัฒนาศูนย์สื่อสารที่มีขีดความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยามปกติและยามเกิดภัยพิบัติ

(๑.๑.๑๑) จัดหาเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพในการค้นหาและกู้ภัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับภาวะการณ์เกิดสาธารณสุขประเภทต่างๆ

(๑.๑.๑๒) จัดสร้างระบบการกำจัดสิ่งปฏิกูล เมื่อเกิดสาธารณสุขให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพของประชาชนและเพียงพอต่อความต้องการ

(๑.๑.๑๓) จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ของหน่วยแพทย์ฉุกเฉินให้สามารถรับมือกับเหตุการณ์สาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้ ไปพิจารณาดำเนินการในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับมาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข โดยใช้โครงสร้าง ได้แก่ สำนักการจราจรและขนส่ง สำนักการโยธา สำนักการระบายน้ำ สำนักเทศกิจ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข สำนักสิ่งแวลดล้อม สำนักการแพทย์ สำนักอนามัย และสำนักงานเขต เช่น สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ ที่จำเป็นในการจัดการสาธารณสุข ได้แก่ รถกู้ภัยขนาดเล็ก หรือรถหอน้ำดับเพลิงพร้อมกระเช้า เป็นต้น

## (๑.๒) มาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่

(๑.๒.๑) การเพิ่มศักยภาพและปรับปรุงการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๑.๒.๒) การจัดทำและปรับปรุงแผนที่เสี่ยงภัยให้ทันสมัย มีการเตือนภัย และครอบคลุมภัย

ทุกประเภท

(๑.๒.๓) การปรับปรุงข้อกำหนด ขอบข่าย และข้อบังคับที่กำหนดเพิ่มเติมในการบริหารจัดการสาธารณภัย การพัฒนาพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัย

(๑.๒.๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านต่างๆ เพื่อรองรับการบริหารจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑.๒.๕) การปรับปรุงและแก้ไขแนวทางการตรวจสอบอาคาร สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ให้มีความปลอดภัยจากสาธารณภัย

(๑.๒.๖) การสร้างระบบอาสาสมัครให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพต่อการช่วยเหลืองานด้านการจัดการสาธารณภัย

(๑.๒.๗) การจัดตั้งกองทุนสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เพื่อการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

(๑.๒.๘) ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคเอกชนทำประกันภัยจากสาธารณภัย

(๑.๒.๙) การส่งเสริมวินัยด้านจราจร

ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้ ไปพิจารณาดำเนินการในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับมาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักผังเมือง สำนักการโยธา สำนักการจราจรและขนส่ง และสำนักงานเขต เช่น สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้รับการเรียนรู้และตระหนักเกี่ยวกับสาธารณภัย โดยการฝึกอบรม ฝึกซ้อม และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ เป็นต้น

## (๒) แนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อม

การเตรียมความพร้อม เป็นการดำเนินการก่อนเกิดภัย เพื่อให้ประชาชนหรือชุมชนและหน่วยงานได้มีความรู้และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้แก่

(๒.๑) การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) เน้นการอาศัยชุมชนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการป้องกัน แก้ไข บรรเทาฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัยโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางแก้ปัญหาและการจัดการสาธารณภัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัยได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ เป็นการเตรียมประชาชน/ชุมชนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญสาธารณภัย เพื่อให้ได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินให้น้อยที่สุด รวมทั้งการสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชนในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่

ให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสำนักงานเขต ดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ประกอบด้วย การศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเสี่ยงภัย การแจ้งเตือนภัย การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน/หมู่บ้าน การฝึก การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

(๒.๒) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อม และศักยภาพของหน่วยงาน บุคลากร และประชาชนผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงาน การบูรณาการ ความร่วมมือ ทำให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่างในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน นำไปสู่การปรับปรุงแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย แผนปฏิบัติการและแผนเผชิญเหตุให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้การฝึกการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยให้หมายรวมถึงการฝึกซ้อมแผน การซักซ้อม การฝึกปฏิบัติ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละ หน่วยงาน

ให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกซ้อม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยสามารถนำรูปแบบการฝึกซ้อมฯ ไปปรับใช้ในการ ฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้มีการประเมินผลด้วย เพื่อนำข้อบกพร่อง อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ไปปรับในแผนฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและใช้ในการฝึกครั้งต่อไป

(๒.๓) การเตรียมการอพยพ ให้สำนักงานเขต จัดทำแผนอพยพประชาชน และแผนอพยพ ส่วนราชการ อย่างน้อยประกอบด้วย บัญชีจำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม กำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการอพยพ ไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลักและเส้นทางอพยพสำรอง รวมทั้งการสำรวจและจัดเตรียมพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารสำหรับการอพยพให้พร้อม

(๒.๔) การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว (Temporary Shelter Management) ให้ สำนักงานเขต จัดเตรียมศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อเป็นการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยในสถานการณ์ที่เกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีการเตรียมแผนรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน และกำหนดอาคารที่จะนำมาใช้เป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว อย่างไรก็ตาม การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีแนวปฏิบัติอย่างน้อย ดังนี้

(๒.๔.๑) จัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยสำนักงานเขตต้องดำเนินการคัดเลือก สถานที่ตั้งที่เหมาะสม เช่น โรงเรียน ศาลาการเปรียญ เป็นต้น

(๒.๔.๒) การจัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว ประกอบด้วย ผู้จัดการศูนย์ฯ ซึ่งเป็นได้ทั้ง ผู้นำชุมชน หรือผู้อำนวยการโรงเรียน (เฉพาะกรณีที่ศูนย์ฯ เป็นโรงเรียน)

(๒.๔.๓) ปัจจัยความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราว

(๒.๔.๔) การบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ ต้องมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่จำเป็น ให้สำนัก พัฒนาสังคม เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

### (๒.๕) การจัดตั้งองค์การเรียนรู้สาธารณภัย

(๒.๕.๑) ศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย เป็นแนวคิดเพื่อให้ประชาชน/ชุมชนได้เรียนรู้ขั้นตอน และวิธีการจัดการด้านสาธารณภัย สามารถเอาชีวิตรอดได้เมื่อเกิดสาธารณภัย ซึ่งเป็นการลดความสูญเสียชีวิต และ ยังเป็นการเพิ่มทักษะให้ประชาชน/ชุมชน ช่วยเหลือตนเองได้ รวมทั้งจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ผู้ประสบภัย พยายามช่วยเหลือตนเองเป็นลำดับแรกระหว่างรอความช่วยเหลือจากภาครัฐ และการให้ความรู้ แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ด้านการจัดการสาธารณภัย เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้หลักในการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการด้านสาธารณภัย ทั้งบุคลากรของ หน่วยงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ระดับกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขต จัดตั้งศูนย์เรียนรู้สาธารณภัยระดับสำนักงานเขต



(๒.๕.๒) การจัดตั้งศูนย์อบรมดับเพลิงและกู้ภัย เป็นสถาบันหลักในการศึกษา ฝึกอบรมและ พัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสาธารณภัยแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป ซึ่งมีกระบวนการศึกษาและอบรมโดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ ประสบการณ์ในการจัดการสาธารณภัยในแต่ละระดับ การจำลองสถานการณ์ภัยให้ครอบคลุมการจัดการสาธารณภัย การประสานและการฝึกปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่ผู้เผชิญเหตุจนถึงผู้บัญชาการเหตุการณ์ให้สามารถทำหน้าที่ในความรับผิดชอบได้อย่างเป็นระบบ มีการประสานงานอย่างบูรณาการ และระดับผู้บริหารให้มีความสามารถในการอำนวยความสะดวก กำกับ ดูแล ควบคุม สั่งการ และพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจในภาวะฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการจัดตั้งศูนย์อบรมดับเพลิงและกู้ภัย ในระดับกรุงเทพมหานคร

(๒.๖) การจัดตั้งคลังข้อมูลสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำคลังข้อมูลสาธารณภัย เช่น ฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ฐานข้อมูลการรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย ฐานข้อมูลทรัพยากร เครื่องจักรกล อุปกรณ์เครื่องมือกู้ภัย ฐานข้อมูลการฝึก ฐานข้อมูลคลังทรัพยากรด้านสาธารณภัย เข้าสู่คลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งมีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลให้เป็นระบบ และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้

(๒.๗) แผนการบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP) ให้สำนักและสำนักงานเขต จัดทำแผนรองรับการดำเนินภารกิจทำให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่องเมื่ออยู่ในสภาวะวิกฤต ซึ่งเป็นการบริหารความต่อเนื่องของหน่วยงานภาครัฐ เน้นการควบคุม ดูแล และป้องกันทรัพยากรที่สำคัญต่อการดำเนินงานหรือให้บริการ เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้รับบริการ คือ ต้องให้การดำเนินงานหรือการให้บริการกลับมาในระดับที่เหมือนภาวะปกติ

(๒.๘) หน่วยงานกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับสำนักและสำนักงานเขต จัดให้มีแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับหน่วยงานของตน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### (๓) แนวทางปฏิบัติในการแจ้งเตือน

เป็นโครงสร้างและระบบสื่อสารที่ช่วยให้มีข้อมูลเกี่ยวกับสาธารณภัย และการส่งข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว ไปยังส่วนราชการ หน่วยงานและประชาชน ดังนี้

#### (๓.๑) วิธีการแจ้งเตือนภัยมี ๒ วิธี

(๓.๑.๑) แจ้งเตือนประชาชนโดยตรง ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ วิทยุ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย ฯลฯ

(๓.๑.๒) แจ้งเตือนผ่านหน่วยงาน โดยใช้กลไกระบบการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ผ่านหน่วยงานระดับสำนัก และสำนักงานเขต

#### (๓.๒) ระดับของระบบการเตือนภัย กำหนดความหมายของสีในการเตือนภัย ดังนี้

- |          |   |         |   |
|----------|---|---------|---|
| สีแดง    | ● | หมายถึง | สถานการณ์อยู่ในภาวะอันตรายสูงสุด ให้อาศัยอยู่แต่ในสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามข้อสั่งการ  |
| สีส้ม    | ● | หมายถึง | สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายสูง เจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการควบคุมสถานการณ์ ให้อพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด |
| สีเหลือง | ● | หมายถึง | สถานการณ์อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตราย มีแนวโน้มที่สถานการณ์จะรุนแรงมากขึ้น ให้จัดเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ และปฏิบัติตามคำแนะนำ        |

สีน้ำเงิน ● หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะเฝ้าระวัง ให้ติดตามข้อมูลข่าวสาร  
อย่างใกล้ชิดทุกๆ ๒๔ ชั่วโมง

สีเขียว ● หมายถึง สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ  
ทั้งนี้ให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดวางแผนทางการสื่อสาร  
ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย เช่น โทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์ของภัยโดยแจ้งเป็นระดับสีและ  
ความหมายของสีตรงมุมหรือด้านใต้ของจอโทรทัศน์ แล้วแต่ความเหมาะสม

(๓.๓) กระบวนการแจ้งเตือนภัย ประกอบด้วย ๔ กระบวนการ ดังนี้

(๓.๓.๑) การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ เป็นการติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของ  
เหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัยรวมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและหน่วยงาน  
ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักการระบายน้ำ สำนักงานเขต มีหน้าที่เฝ้าระวังติดตาม  
สถานการณ์อุทกภัยปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง

(๓.๓.๒) การแจ้งเตือนล่วงหน้า เป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสาร สิ่งบ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิด  
สาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยไปยังหน่วยงานและประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหว  
อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ระยะเวลาสำหรับการแจ้งเตือนล่วงหน้าขึ้นอยู่กับสาธารณภัยแต่ละประเภท โดยปกติควรมีการแจ้งเตือน  
ล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัยไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ ชั่วโมง โดยให้กองประชาสัมพันธ์ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง  
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือนล่วงหน้าให้มีมาตรฐานเป็นรูปแบบเดียวกันเพื่อต่อการ  
การรับทราบและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับ

(๓.๓.๓) การแจ้งเตือนภัย เป็นการยืนยันข้อมูลว่ามีโอกาสเกิดสาธารณภัยมากกว่าร้อยละ  
๖๐ และเป็นการแจ้งแนวทางปฏิบัติให้กับหน่วยงาน สำนักงานเขตและประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อให้เตรียม  
ความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยให้มีการแจ้งเตือนภัยไม่ต่ำกว่า ๗๒ ชั่วโมง ก่อนเกิดภัย และมีข้อมูล  
ได้แก่ การคาดการณ์ระยะเวลาและบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ความยาวนานของภัย  
แนวทางการปฏิบัติตนของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชน การเตรียมความพร้อมรับมือ เช่น อาหาร น้ำดื่ม  
ยารักษาโรค เป็นต้น

ให้กองประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือนภัย และ  
เพื่อให้มั่นใจได้ว่าประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและรวดเร็ว และมีการปฏิบัติเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ตาม  
แนวทางที่กำหนด โดยให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับสำนักงานเขต และ  
ระดับกรุงเทพมหานคร รายงานผลการปฏิบัติให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางทราบภายใน ๒๔  
ชั่วโมง นับตั้งแต่ได้รับแจ้งการเตือนภัยเป็นการยืนยันการสื่อสารสองทาง (Two - way Communication)

(๓.๓.๔) การรับมือและการอพยพ ให้สำนักงานเขตพิจารณากำหนดแนวทาง ขั้นตอน  
การปฏิบัติในการรับมือรวมถึงการอพยพในกรณีจำเป็น หากเกินศักยภาพที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้ ให้รายงาน  
กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง  
ทราบทันที

๔.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง

เป็นการทำให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและรับมือกับสาธารณภัย  
ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ทบทวน นโยบาย กฎหมายในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย
- (๒) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนดำเนินแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- (๓) การแต่งตั้งผู้ประสานงานด้านสาธารณภัยในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

## ๔.๒ แผนการดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะ ในการจัดการสาธารณสุข

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ กำหนดให้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ต้องมีแผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้นจึงมีแผนการดำเนินการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ ในการจัดการสาธารณสุข ดังนี้

### ๔.๒.๑ แนวทางในการจัดหา แบ่งการดำเนินการออกเป็น ๓ ระยะ คือ

(๑) ระยะที่ ๑ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ปกป้องคุ้มครองเจ้าหน้าที่ให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน หรือที่ใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขที่ของเดิมชำรุดเสียหายจนไม่สามารถนำมาใช้งานได้อีกหรือหากนำมาใช้อาจเกิดอันตรายต่อเจ้าหน้าที่รวมทั้งจำนวนที่ยังไม่เพียงพอในระดับบุคคลหรือระดับหน่วยงาน โดยให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการสำรวจ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลก่อนสิ้นปีงบประมาณ และรายงานไปยังหน่วยงานกลางด้านงบประมาณ เพื่อจัดตั้งงบประมาณต่อไป

(๒) ระยะที่ ๒ จัดหาตามรอบการใช้งานของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะแต่ละชนิดเป็นการจัดหาที่เกิดจากความชำรุดเสียหาย หมดสภาพอายุการใช้งาน หรือรอจำหน่าย เพื่อทดแทน โดยให้แต่ละหน่วยงานทำการสำรวจข้อมูลที่เกิดความชำรุดเสียหาย หรือหมดสภาพการใช้งานก่อนสิ้นปีงบประมาณ เพื่อเป็นฐานข้อมูลส่งไปยังหน่วยงานกลางด้านงบประมาณ เพื่อจัดตั้งงบประมาณ โดยให้ทำการจัดหาทดแทนก่อนวัสดุอุปกรณ์จะทำการยุบสภาพ ๑ ปีงบประมาณ เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างของอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงาน

(๓) ระยะที่ ๓ จัดหาเพื่อการพัฒนาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ สำหรับการจัดการสาธารณสุข เป็นการจัดหาสิ่งของที่ทันสมัย ที่เพิ่งมีการคิดค้นหรือพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาจากสาธารณสุข โดยให้หน่วยงานแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นในการจัดหา เพื่อนำเสนอความเห็นให้ผู้มีอำนาจตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดพิจารณา และหากได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้จัดทำเป็นโครงการจัดหาตามความจำเป็นต่อไป

๔.๒.๒ แนวทางในการบำรุงรักษา กำหนดให้มีการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะ โดยให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือผู้มีอาชีพด้านนี้ดูแลบำรุงรักษาตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรฐานของแต่ละชนิดอุปกรณ์ เช่น การซ่อมแซมบำรุง การทดสอบอายุการใช้งาน การทดสอบความบกพร่องและชำรุด เป็นต้น โดยอาจกำหนดให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีภารกิจหน้าที่ด้านการซ่อมบำรุงรักษายานพาหนะ เข้าดำเนินการตรวจสอบและบำรุงรักษาในเบื้องต้น หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้หน่วยงานพิจารณาจัดทำความเห็นเพื่อพิจารณาให้หน่วยงานภายนอกผู้มีอาชีพและเชี่ยวชาญเฉพาะ ดูแลบำรุงรักษา ตามระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรฐานของแต่ละชนิดอุปกรณ์ เช่น รถดับเพลิงและกู้ภัย ฯลฯ ทั้งนี้ ให้แต่ละหน่วยงานจัดทำแผนการตรวจสอบและการบำรุงรักษาของอุปกรณ์แต่ละชนิด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตรวจสอบและบำรุงรักษาและจัดสรรงบประมาณการดำเนินการต่อไป

### ๔.๒.๓ แนวทางในการยุบสภาพและการจำหน่ายออกจากทะเบียนระบบ

กำหนดให้ดำเนินการยุบสภาพและจำหน่ายออกจากทะเบียนระบบ เมื่อครบอายุการใช้งานตามมาตรฐานกำหนดอายุการใช้งานของอุปกรณ์แต่ละชนิด เพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานและดำเนินการจัดหาทดแทนตามจำนวนที่ขาด โดยให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการสำรวจและตรวจสอบอายุการใช้งานเพื่อเสนอความเห็นยุบสภาพก่อนสิ้นปีงบประมาณ และให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด

## การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน เป็นการปฏิบัติการเพื่อลดความรุนแรงของสาธารณภัย รวมทั้งรักษาชีวิต สร้างความมั่นใจและปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระบบระเบียบของเจ้าหน้าที่ โดยยึดถือการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องเข้าระงับและให้ความช่วยเหลือ

### ๕.๑ กลยุทธ์การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

#### ๕.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างมาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

##### (๑) แนวทางปฏิบัติกรณีสาธารณภัยเกิดขึ้น

(๑.๑) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในกรุงเทพมหานครให้ผู้ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในพื้นที่นั้น มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็วและแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบทันที

(๑.๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐใดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานรัฐนั้นทราบ และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐนั้นแล้วแต่กรณีได้รับแจ้งแล้ว ให้เป็นหน้าที่ที่ต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับแจ้งโดยเร็ว

##### (๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉินของกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

##### (๒.๑) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต (ศบก.สนข.)

การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้ว่าราชการเขตเป็นผู้ควบคุม สั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น รวมทั้งอำนวยความสะดวก การปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทั่วถึง

##### (๒.๒) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร (ศบก.กทม.)

การจัดการสาธารณภัยระดับ ๒ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร จนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลัง เพื่อบริหารจัดการ สาธารณภัย ประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์การสาธารณกุศล โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการเหตุการณ์

### (๒.๓) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานคร

การจัดการสาธารณภัยระดับ ๓ - ๔ ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร (ศบก.กทม.) แปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานคร ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เมื่อมีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ ๓ - ๔ มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการเหตุการณ์ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พร้อมทั้งอำนวยความสะดวก ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร และเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

### (๒.๔) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)

(๒.๔.๑) การจัดการสาธารณภัยระดับ ๑-๒ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางรับผิดชอบในการอำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๔.๑.๑) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการเผชิญเหตุ ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยพร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีตามระดับการจัดการสาธารณภัย เพื่อตัดสินใจในการรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประกอบกำลังเริ่มปฏิบัติการ

#### (๒.๔.๑.๒) ภาวะเกิดภัย

- อำนาจการ ประสานการปฏิบัติ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ รวมทั้งติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์และแจ้งเตือนภัย

- รายงาน และเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจยกระดับในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ในกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔)

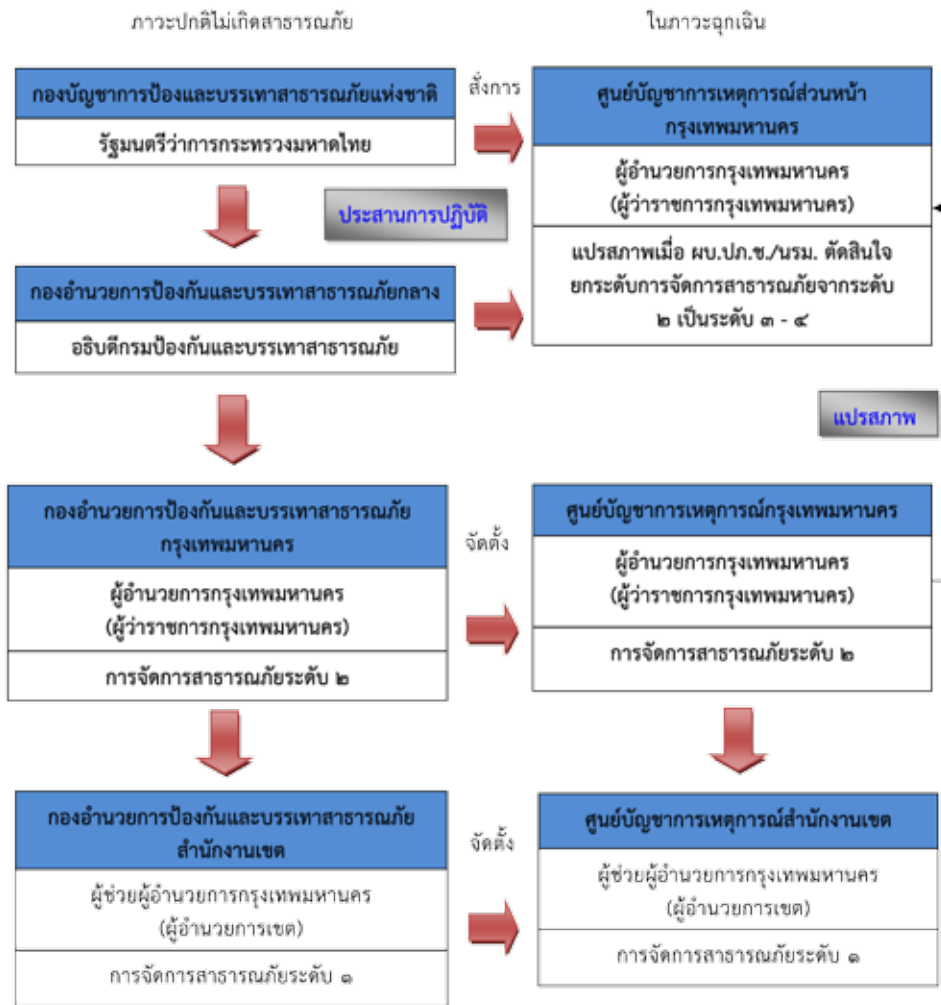
(๒.๔.๒) การจัดการสาธารณภัยระดับ ๓ - ๔ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.) ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งในศูนย์ประสานการปฏิบัติของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

### (๒.๕) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

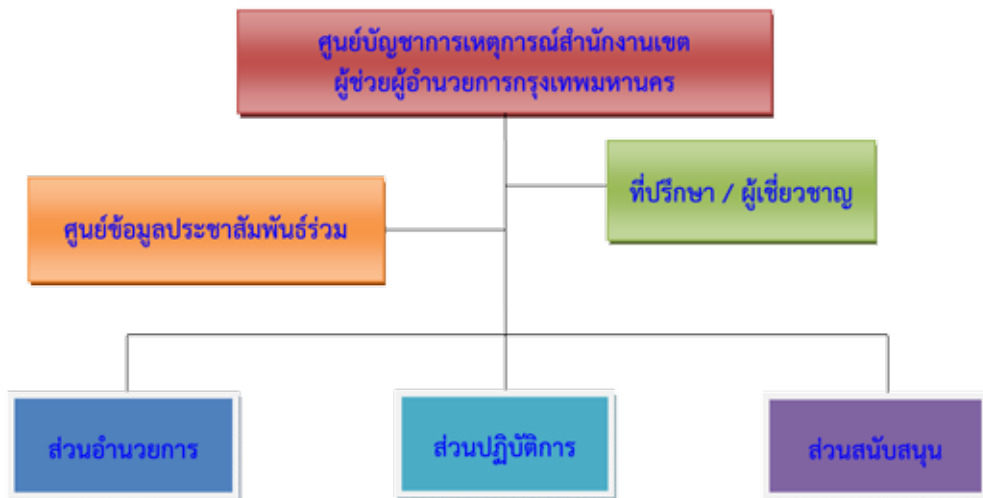
การจัดการสาธารณภัยระดับ ๓ - ๔ ให้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) รับผิดชอบบังคับบัญชา อำนาจการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัย พร้อมทั้งทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแลและประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ

ทั้งนี้ โครงสร้างการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินและแนวทางการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ตามแผนภาพที่ ๕ - ๑ , ๕ - ๒ และ ๕ - ๓

แผนภาพที่ ๕ - ๑ โครงสร้างการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน



แผนภาพที่ ๕ - ๒ : แนวทางการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต (๒.๖) โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต



หมายเหตุ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตปรับได้ตามความเหมาะสม

ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต มีโครงสร้างและองค์ประกอบ ดังนี้

(๒.๖.๑) **คณะที่ปรึกษา/เชี่ยวชาญ** มีหน้าที่ ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ เทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานครเห็นสมควร

(๒.๖.๒) **ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม** มีหน้าที่ ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับส่วนต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน

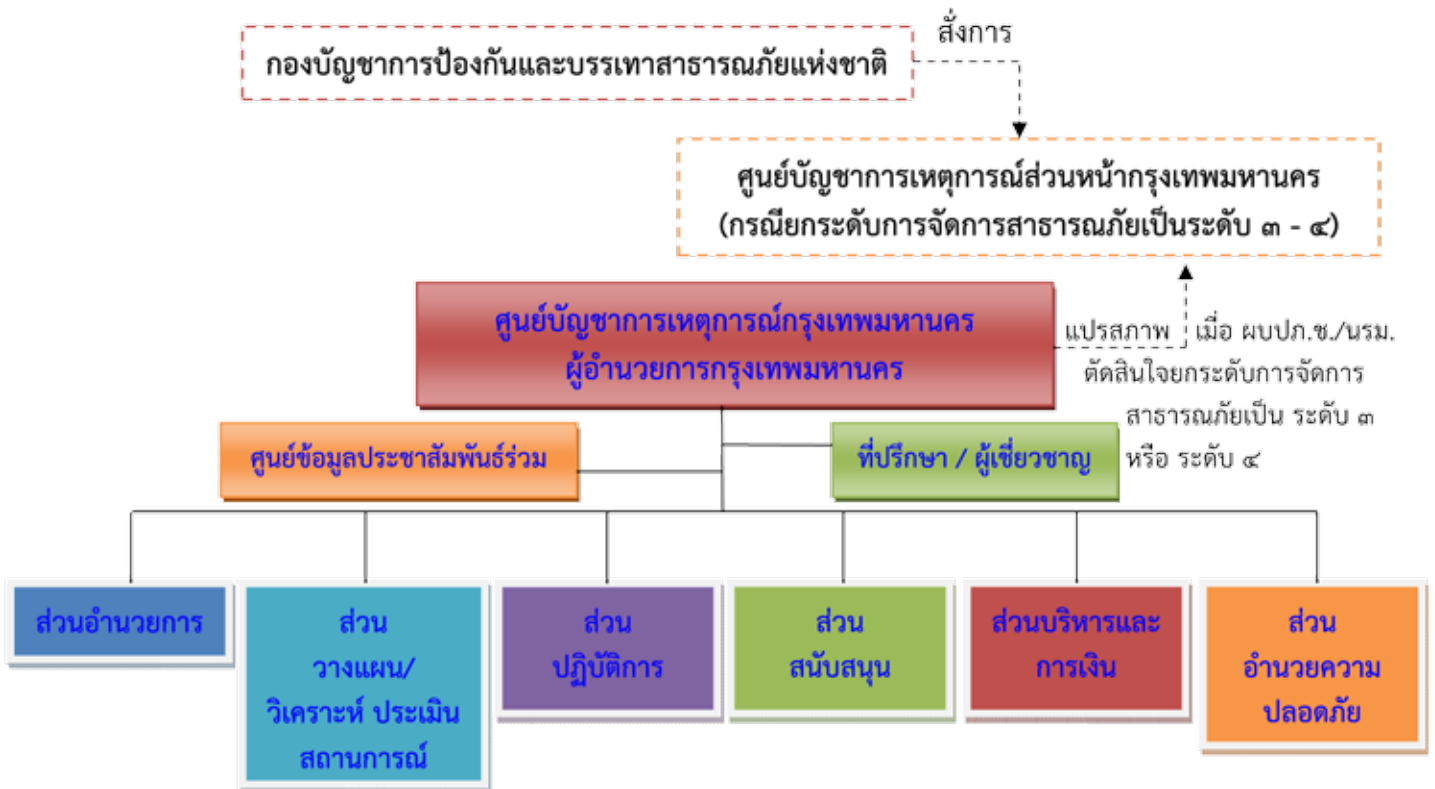
(๒.๖.๓) **ส่วนอำนวยการ** มีหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย รวบรวมประสานข้อมูลและประเมินความต้องการและความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากรในภาวะฉุกเฉิน

(๒.๖.๔) **ส่วนปฏิบัติการ** มีหน้าที่ ปฏิบัติการเพื่อลดอันตราย รักษาชีวิตและปกป้องทรัพย์สิน เข้าควบคุมสถานการณ์ ฟื้นฟูเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

(๒.๖.๕) **ส่วนสนับสนุน** มีหน้าที่ ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสนับสนุนด้านงบประมาณการเงิน และการคลัง ทั้งนี้องค์ประกอบในแต่ละส่วนของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตนั้น ขึ้นอยู่กับ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร จะเห็นสมควร

แผนภาพที่ ๕ - ๓ : แนวทางการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร

(๒.๗) โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร



หมายเหตุ : โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครปรับได้ตามความเหมาะสม

## ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างและองค์ประกอบ ดังนี้

(๒.๗.๑) **คณะที่ปรึกษา/เชี่ยวชาญ** ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ข้อมูลทางวิชาการ การสังเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์และเทคนิคการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเห็นสมควร และจำนวนของคณะที่ปรึกษาและเชี่ยวชาญให้เป็นไปตามที่เห็นสมควร

(๒.๗.๒) **ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม** ทำหน้าที่ประสานข้อมูลเหตุการณ์กับกลุ่มงานต่างๆ เพื่อสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกับประชาชน สื่อมวลชน รวมทั้งปฏิบัติการทางจิตวิทยามวลชน โดยให้ กองประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลัก

### (๒.๗.๓) ส่วนอำนาจการ ประกอบด้วย

(๒.๗.๓.๑) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สั่งราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒.๗.๓.๒) รองปลัดกรุงเทพมหานคร สั่งราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒.๗.๓.๓) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒.๗.๓.๔) สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

(๒.๗.๓.๕) สำนักเทคนิค

(๒.๗.๓.๖) สำนักผังเมือง

(๒.๗.๓.๗) สำนักงานกฎหมายและคดี

(๒.๗.๓.๘) กองกลาง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

(๒.๗.๓.๙) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

### มีหน้าที่

- อำนาจการ ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการฯ

- ประสานและติดตามผลการปฏิบัติงานของฝ่ายต่างๆ ในศูนย์ฯ จัดเตรียมข้อมูลด้านสาธารณภัย บัญชีเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เพื่อให้ผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจสั่งการ อำนาจการและประสานการปฏิบัติทุกภาคส่วนติดตามประเมินสถานการณ์และสรุปรายงานผลให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ทราบทุกวัน

ปฏิบัติงาน

- จัดเตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของใช้สำนักงาน ระบบเทคโนโลยีต่างๆ ให้พร้อม

ได้ตลอดเวลา

- จัดระบบสื่อสารและโทรคมนาคม พร้อมเตรียมระบบสำรอง ให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

- ดำเนินการด้านสารบรรณของศูนย์

- ประสานการตรวจเยี่ยมของผู้บังคับบัญชาและหน่วยงาน

- ประสานหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือประชาชน

- รับเรื่องราวร้องทุกข์

- จัดเตรียมข้อมูลทางด้านกฎหมาย เพื่อใช้ประกอบคำสั่งหรือการปฏิบัติ



**(๒.๗.๔) ส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์ ประกอบด้วย**

ประเมินผล

- (๒.๗.๔.๑) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักยุทธศาสตร์และ
- (๒.๗.๔.๒) รองปลัดกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
- (๒.๗.๔.๓) สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
- (๒.๗.๔.๔) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒.๗.๔.๕) สำนักงานปกครองและทะเบียน
- (๒.๗.๔.๖) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

มีหน้าที่

- วิเคราะห์ เฝ้าระวัง ติดตาม และประเมินสถานการณ์สาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง พร้อมแจ้งเตือนภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง จนกว่าเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ
- บูรณาการแผนปฏิบัติการฉุกเฉินของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด ทั้งอุปกรณ์และกำลังคน ตลอดจนรวบรวมข้อมูลจัดส่งข้อมูลสถานการณ์ต่างๆ ให้ส่วนอำนวยการทุกวัน
- จัดเตรียมข้อมูลด้านสาธารณภัยที่เกี่ยวข้อง
- บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและข่าวกรองต่างๆ โดยประสาน กอ.รมน.

กรณีเป็นภัยเกี่ยวกับความมั่นคง

- นำระบบเทคโนโลยีฐานข้อมูลต่างๆ มาใช้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
- เชิญคณะที่ปรึกษา / ผู้เชี่ยวชาญ ร่วมให้คำปรึกษา แนะนำ และวางแผนแก้ไข

ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

**(๒.๗.๕) ส่วนปฏิบัติการ ประกอบด้วย**

ภารกิจของภัย

- (๒.๗.๕.๑) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักที่เกี่ยวข้องตาม
- (๒.๗.๕.๒) รองปลัดกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักที่เกี่ยวข้องตามภารกิจของภัย
- (๒.๗.๕.๓) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒.๗.๕.๔) สำนักการโยธา
- (๒.๗.๕.๕) สำนักการระบายน้ำ
- (๒.๗.๕.๖) สำนักการแพทย์
- (๒.๗.๕.๗) สำนักอนามัย
- (๒.๗.๕.๘) สำนักสิ่งแวดล้อม
- (๒.๗.๕.๙) สำนักการจราจรและขนส่ง
- (๒.๗.๕.๑๐) สำนักงานเขตพื้นที่
- (๒.๗.๕.๑๑) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

มีหน้าที่

- จัดชุดปฏิบัติการดำเนินการค้นหา ระวัง บรเทา และช่วยเหลือผู้ประสบภัย

- อพยพผู้ประสบภัยไปสู่พื้นที่ปลอดภัย
- จัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัย
- ให้การรักษาพยาบาล การบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และการนำผู้บาดเจ็บส่ง

โรงพยาบาล รวมทั้งการป้องกันและควบคุมโรค การฟื้นฟูสุขภาพ และงานสาธารณสุขอื่นๆ ทั้งในพื้นที่เกิดเหตุ และพื้นที่

อพยพ

- บริหารจัดการผู้เสียชีวิตให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง และเรียบร้อย
- สำรวจและประเมินความเสียหายและความต้องการของผู้ประสบภัย
- ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคที่เสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว
- ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม และสิ่งก่อสร้างที่เสียหายให้สามารถใช้งานได้
- รื้อถอนซากปรักหักพัง ทำความสะอาด และฟื้นฟูบูรณะสิ่งเสียหายจาก

สาธารณสุข

### (๒.๗.๖) ส่วนสนับสนุน ประกอบด้วย

- (๒.๗.๖.๑) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักพัฒนาสังคม
- (๒.๗.๖.๒) รองปลัดกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักพัฒนาสังคม
- (๒.๗.๖.๓) สำนักพัฒนาสังคม
- (๒.๗.๖.๔) สำนักการศึกษา
- (๒.๗.๖.๕) สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว
- (๒.๗.๖.๖) สำนักอนามัย
- (๒.๗.๖.๗) สำนักงานเขตพื้นที่
- (๒.๗.๖.๘) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

มีหน้าที่

- รับผิดชอบดูแลการจัดเลี้ยงอาหารในทุกส่วน ทั้งส่วนปฏิบัติการ ศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้ประสบภัย และทุกส่วนที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ
- จัดระบบส่งกำลังบำรุงเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน
- ดูแลและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ การรักษาพยาบาล การควบคุมและป้องกันโรค การสร้างเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการสุขาภิบาลอาหาร

### (๒.๗.๗) ส่วนบริหารและการเงิน ประกอบด้วย

- (๒.๗.๗.๑) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักการคลัง
- (๒.๗.๗.๒) รองปลัดกรุงเทพมหานคร สรราชการสำนักการคลัง
- (๒.๗.๗.๓) สำนักการคลัง
- (๒.๗.๗.๔) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒.๗.๗.๕) สำนักงานประมาณกรุงเทพมหานคร
- (๒.๗.๗.๖) สำนักงานเขตพื้นที่
- (๒.๗.๗.๗) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

## มีหน้าที่

- จัดตั้งศูนย์รับบริจาคสิ่งของพร้อมเปิดบัญชี และจัดเจ้าหน้าที่รับบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย และบริหารการเงินและบัญชีให้เป็นไปตามระเบียบ โดยออกใบเสร็จการรับบริจาคให้ถูกต้อง
  - จัดสรรงบประมาณให้ทุกหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเกิดเหตุขึ้น
  - จัดหาสิ่งของที่จำเป็นต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
  - ร่วมรับบริจาคสิ่งของ/จัดสรรแจกจ่ายให้ทั่วถึง รวมทั้งสิ่งของพระราชทาน
- จัดทำบัญชีรับสิ่งของที่ได้รับการบริจาคทุกชนิด ยกเว้นอาหารสด จัดสรรแจกจ่ายยังชีพเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า
- จัดเก็บรักษาสิ่งของที่ได้รับบริจาค และจัดส่งสิ่งของที่ได้รับบริจาคตามที่อยู่
- ผู้อำนวยการศูนย์บัญชาการฯ มอบหมาย
- การจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินตามระเบียบของทางราชการ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - ประสานหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอกำลังเจ้าหน้าที่ จิตอาสา สนับสนุนการบรรจุเครื่องอุปโภค บริโภค ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

### (๒.๗.๘) ส่วนอำนวยความสะดวกภัย ประกอบด้วย

- (๒.๗.๘.๑) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดราชการสำนักเทศกิจ
- (๒.๗.๘.๒) รองปลัดกรุงเทพมหานคร สังกัดราชการสำนักเทศกิจ
- (๒.๗.๘.๓) สำนักเทศกิจ
- (๒.๗.๘.๔) สำนักงานเขตพื้นที่
- (๒.๗.๘.๕) สถานีตำรวจนครบาลท้องที่
- (๒.๗.๘.๖) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๒.๗.๘.๗) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

## มีหน้าที่

- รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบภัย
  - รักษาความปลอดภัยสถานที่เกิดสาธารณภัย พื้นที่รองรับการอพยพ
- ศูนย์พักพิงชั่วคราวและพื้นที่ใกล้เคียง
- จัดระเบียบการจราจรในพื้นที่เกิดสาธารณภัย พื้นที่รองรับการอพยพ
- ศูนย์พักพิงชั่วคราวและพื้นที่ใกล้เคียง

ทั้งนี้ การจัดตั้งศูนย์บัญชาการฯ สามารถปรับรูปแบบของโครงสร้างหน้าที่ส่วนและงานต่างๆ ได้ตามสถานการณ์สาธารณภัย โดยมีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองปลัดกรุงเทพมหานคร ที่กำกับดูแลสำนักตามภารกิจของภัยเป็นผู้รับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเห็นสมควร

### (๓) แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย

เมื่อเกิดสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร อันเป็นสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสาธารณสุขและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ให้ยุติโดยเร็ว และเพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ สามารถให้ความช่วยเหลือ ปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ในพื้นที่ประสบสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยได้ตามดุลพินิจ โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(๓.๑) เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยในพื้นที่ใดให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจประกาศเขตพื้นที่ประสบภัย

(๓.๒) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นและส่งผลกระทบต่อสาธารณสุขและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยตามดุลพินิจ โดยมีแนวทางการประกาศ ดังนี้

(๓.๒.๑) ระบุประเภทสาธารณภัย

(๓.๒.๒) สาเหตุการเกิดสาธารณภัย

(๓.๒.๓) ช่วงเวลาที่เกิดสาธารณภัย

(๓.๒.๔) พื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย

(๓.๒.๕) ผลกระทบต่อสาธารณสุขและก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิด

ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

ระดับ	การจัดการ	ผู้ออกประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ผู้ประสบภัยอาจขอให้มีหนังสือรับรองพื้นที่ประสบภัย ทั้งที่เป็นบุคคลและนิติบุคคลได้ ตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนดรูปแบบ แนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัย และหนังสือรับรองผู้ประสบภัยประเภทบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

#### (๔) แนวทางปฏิบัติในการตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณภัย

ให้ผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณา

(๔.๑) พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและความเสียหาย

(๔.๒) จำนวนผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

(๔.๓) สถานการณ์ของภัยมีความรุนแรง หรืออาจมีสถานการณ์แทรกซ้อน มีการขยายตัวของภัยออกไป

(๔.๔) ชีตความสามารถในการปฏิบัติงาน เช่น กำลังคน เครื่องมือ อุปกรณ์ยานพาหนะ และอุปกรณ์

พิเศษต่างๆ

(๔.๕) ดุลยพินิจการประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัยของผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการ

ทั้งนี้ ให้ใช้เกณฑ์เงื่อนไขทางด้านพื้นที่/ประชากร/ความซับซ้อน/ศักยภาพด้านทรัพยากร และวิจารณ์ญาณหรือดุลยพินิจของผู้อำนวยความสะดวกอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างประกอบกันเป็นเกณฑ์ในการยกระดับการจัดการสาธารณสุขระดับ ๑ เป็นระดับ ๒ และการนำเสนอผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีพิจารณาตัดสินใจในการประกาศยกระดับเป็นการจัดการสาธารณสุขขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) และการจัดการสาธารณสุขร้ายแรงยิ่ง (ระดับ ๔)

#### (๕) แนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติในการอพยพ

เมื่อเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด และการอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่นั้นจะเป็นอันตรายให้ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ พิจารณาส่งอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เสี่ยงภัยก่อนเกิดสาธารณภัย ไม่ต่ำกว่า ๑๒ ชั่วโมง และจัดให้มีกำลังเจ้าหน้าที่เข้ารักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อป้องกันทรัพย์สินประชาชน โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่ หน่วยทหาร ตำรวจและหน่วยงานอื่น ร่วมสนับสนุนในการอพยพตามแนวทาง ดังนี้

##### (๕.๑) การอพยพเคลื่อนย้าย ประกอบด้วย

(๕.๑.๑) จัดลำดับความสำคัญของผู้อพยพ โดยแบ่งกลุ่มผู้อพยพที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น กลุ่มผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก สตรี ควรได้รับการพิจารณาให้อพยพไปก่อน กรณีเด็ก บิดาและมารดาควรอพยพไปด้วยกันทั้งครอบครัว และควรอพยพเป็นกลุ่ม

(๕.๑.๒) จัดให้มีสถานที่ปลอดภัยและที่พักพิงชั่วคราวแก่ผู้อพยพและเจ้าหน้าที่ โดยจัดระเบียบพื้นที่อพยพให้เหมาะสม เป็นสัดส่วน

(๕.๑.๓) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อรองรับการอพยพ

(๕.๑.๔) ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในการขนย้ายทรัพย์สินของใช้ในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียงตามที่ได้รับคำร้องขอ

(๕.๑.๕) ให้มีการจัดทำทะเบียน เพื่อตรวจสอบจำนวนผู้อพยพและผู้ที่ยังติดค้างในพื้นที่

(๕.๑.๖) จัดให้มีการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขในพื้นที่อพยพ

(๕.๑.๗) จัดให้มีระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของพื้นที่รองรับการอพยพ โดยกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครตามความเหมาะสม

(๕.๑.๘) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อจัดกำลังดูแลบ้านเรือนและทรัพย์สินของผู้อพยพเป็นระยะๆ หากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอให้ประสานขอกำลังสนับสนุนจากหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรืออาสาสมัครจากประชาชน

(๕.๒) การยกเลิกสถานการณ์ให้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์อย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์เป็นระยะๆ เพื่อป้องกันความสับสน โดยให้มีการยืนยันความชัดเจนถึงการยกเลิกสถานการณ์ และแจ้งให้ผู้อพยพเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่พื้นที่ที่อยู่อาศัยต่อไป

(๕.๓) การอพยพกลับ ให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำกลุ่มอพยพจัดระเบียบและลำดับก่อนหลังก่อนการอพยพ พร้อมทั้งประสานงานการอพยพกับเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการควบคุมดูแลการอพยพเมื่อได้รับแจ้งข่าวการสิ้นสุดสถานการณ์สาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนเตรียมความพร้อมสำหรับการอพยพและรองรับแจ้งจุดอพยพกลับไปสู่พื้นที่อยู่อาศัย

(๕.๔) การอพยพส่วนราชการ เป็นการเคลื่อนย้ายหน่วยราชการเพื่อให้สามารถให้บริการได้ตามปกติ โดยให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในเขตพื้นที่แบ่งประเภทส่วนราชการที่จะอพยพตามลำดับและความจำเป็นเร่งด่วน พร้อมทั้งกำหนดพื้นที่รองรับการอพยพส่วนราชการไว้ล่วงหน้าโดยการดำเนินการอพยพให้เป็นไปตามแผนอพยพส่วนราชการ

## ๕.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาระบบ/เครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ

### (๑) แนวทางปฏิบัติในการสื่อสารและโทรคมนาคม

กรุงเทพมหานครในปัจจุบันได้จัดตั้งระบบการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพที่สามารถใช้ติดต่อสื่อสารตลอด ๒๔ ชั่วโมง กล่าวคือ

#### (๑.๑) การเตรียมความพร้อมด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม

เป็นการเตรียมความพร้อมด้านการสื่อสาร โทรคมนาคมและวิทยุ ให้สามารถติดต่อสื่อสารได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งกรุงเทพมหานคร มีระบบสื่อสาร ดังนี้

##### (๑.๑.๑) ระบบสื่อสารหลัก

การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ใช้ระบบสื่อสาร ดังนี้

(๑.๑.๑.๑) ระบบ VHF ผ่านข่ายอัมรินทร์ / ศูนย์วิทยุประจำโซน

(๑.๑.๑.๒) ระบบโทรศัพท์ปกติ/โทรศัพท์เคลื่อนที่

##### (๑.๑.๒) ระบบสื่อสารสำรอง

เป็นการจัดเตรียมระบบสื่อสารสำรองไว้ใช้ทดแทนในกรณีระบบสื่อสารหลักไม่สามารถใช้งานได้ รวมทั้งการพิจารณาใช้ประโยชน์จากข่ายสื่อสารวิทยุของอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือเครือข่ายอื่นๆ ตามความเหมาะสม โดยยึดหลักการรักษาความปลอดภัยทางการสื่อสารควบคู่กับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารด้วยระบบโทรคมนาคมของหน่วยงานต่างๆ

#### (๑.๒) การปฏิบัติงานด้านสื่อสารและโทรคมนาคมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

ให้ศูนย์สื่อสารต่างๆ มีหน้าที่รับผิดชอบการสื่อสาร การจัดเตรียมอุปกรณ์สื่อสารสำรอง การประสานงานในด้านการรับแจ้งเหตุไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนติดตามผลการแก้ไขเหตุการณ์ของหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑.๒.๑) ศูนย์สื่อสาร สำนักงานเขต จัดเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วิทยุสื่อสารตลอด ๒๔ ชั่วโมงตามข่ายที่กำหนด

(๑.๒.๒) ศูนย์วิทยุพระราม (โทร. ๑๙๙) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยรับแจ้งและประสานไปยังสถานีดับเพลิงท้องที่ในการป้องกัน ระวังและบรรเทาสาธารณภัยตามข่ายที่กำหนด

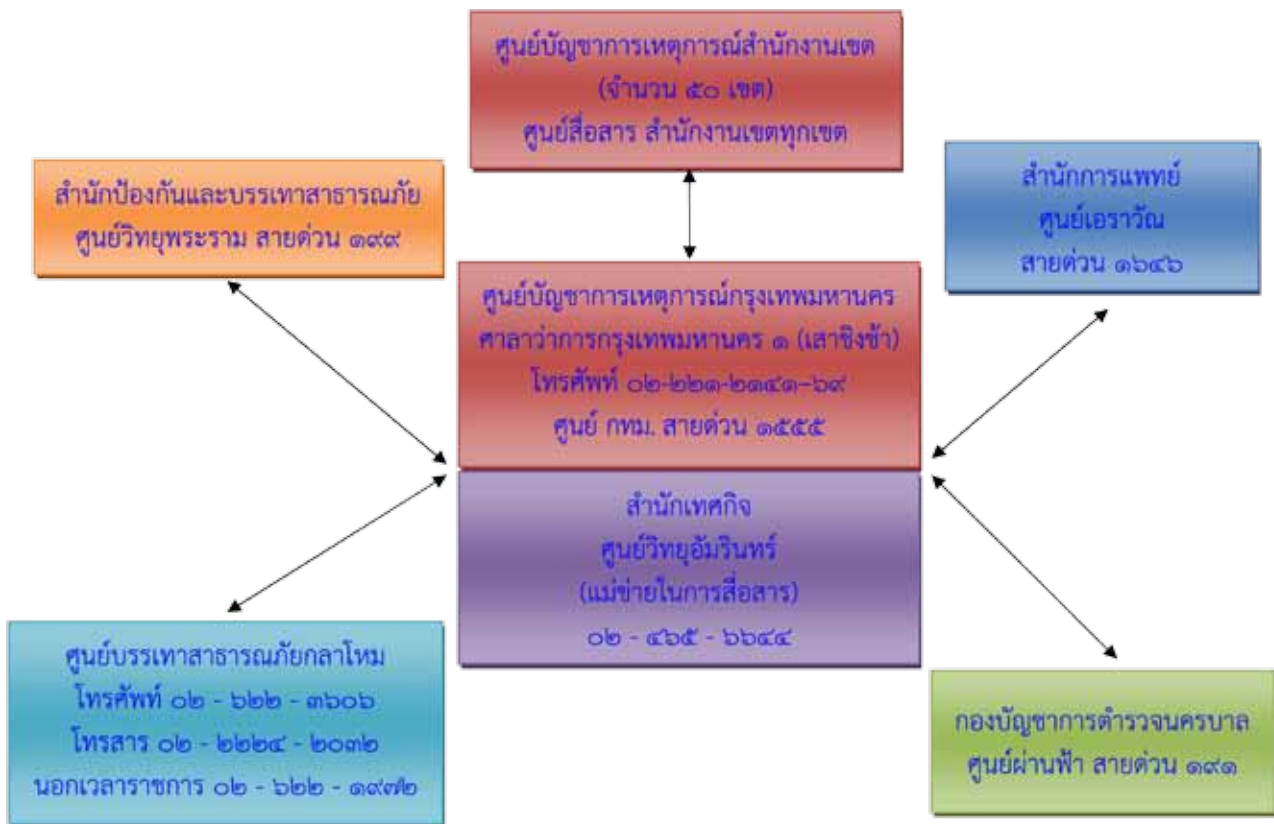
(๑.๒.๓) ศูนย์ กทม. (โทร. ๑๕๕๕) รับแจ้งเหตุ และประสานไปยังสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๑.๒.๔) ศูนย์เอราวัณ (โทร. ๑๖๔๖) สำนักการแพทย์ รับแจ้งเหตุ และประสานไปยังสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๑.๒.๕) ศูนย์วิทยุอัมรินทร์ (โทร. ๐๒-๖๖๕-๖๖๔๔) สำนักเทศกิจ เป็นแม่ข่ายการสื่อสารทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง ตามข่ายที่กำหนด และเป็นผู้รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บริหารทราบ

ทั้งนี้ ผังการติดต่อสื่อสารของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร ตามแผนภาพที่ ๕ - ๔

แผนภาพที่ ๕ - ๔ ผังการติดต่อสื่อสารของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร



หมายเหตุ : โครงสร้างติดต่อสื่อสารของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครปรับได้ตามความเหมาะสม

(๒) แนวทางปฏิบัติในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน

การกระจายข้อมูลข่าวสารที่คาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยให้ส่วนราชการและประชาชนได้รับรู้และเข้าใจสถานการณ์โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หอกระจายข่าว ฯลฯ หรือวิธีการอื่น เพื่อให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจในสถานการณ์ที่ถูกต้องและลดความตื่นตระหนก ทั้งนี้ ในภาวะฉุกเฉินจัดให้มีศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Joint Information Center : JIC) เป็นศูนย์ย่อยในศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม ทำหน้าที่ Point of Contact กับสื่อมวลชนและหน่วยงานด้านข่าวสาร พร้อมทั้งมีหน้าที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือผู้ที่ต้องการข้อมูลข่าวสารใช้ในการติดตามและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร แนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ การตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลเป็นการดำเนินการจัดการข้อมูลข่าวสารให้เสนอข้อมูลตรงตามข้อเท็จจริง เพื่อลดความสับสน ลดความตื่นตระหนกของประชาชน โดยให้มีการคัดกรองข้อมูลข่าวสารก่อนนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบและนำเสนอในทิศทางเดียวกัน ข้อมูลที่ส่งออกไปยังประชาชนในพื้นที่เป้าหมายควรเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งได้แก่ คำเตือน วิธีการ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจและป้องกันตนเองจากความเสี่ยงนั้น และจัดเตรียมประเด็นข้อมูลข่าวสารสำหรับการแถลงข่าว กำหนดบุคคลสำหรับให้ข่าว หน่วยงานหลัก ได้แก่ กองประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

### (๓) แนวทางปฏิบัติในการบัญชาการเหตุการณ์

การบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command) หมายถึง โครงสร้างการบัญชาการพื้นฐานที่มีผู้บัญชาการเหตุการณ์รับผิดชอบการจัดการเหตุการณ์ทั้งหมดแต่ผู้เดียว

การบัญชาการเหตุการณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานในการจัดการในภาวะฉุกเฉินและเป็นระบบปฏิบัติการในการระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุ เพื่อให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ โดยให้ทุกส่วนราชการ หน่วยงาน และภาคเอกชนใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์เป็นระบบมาตรฐานของประเทศในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

#### (๓.๑) การบัญชาการเหตุการณ์

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของตนโดยเร็ว และแจ้งให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครและรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครทราบทันที ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดหรือหน่วยงานของรัฐใด ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐทราบ และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหรือหน่วยงานของรัฐนั้นแล้วแต่กรณีได้รับแจ้งแล้วให้เป็นหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับแจ้งโดยเร็ว

ระดับการจัดการสาธารณภัย	องค์กรรับผิดชอบการจัดการสาธารณภัยในภาวะปกติ (ในช่วงไม่เกิดสาธารณภัย)	องค์กรรับผิดชอบในภาวะฉุกเฉิน (ในช่วงเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย)	ผู้บัญชาการ (ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย)
ระดับ ๑ (ผู้อำนวยการเขต เข้าควบคุมสถานการณ์ สาธารณภัย)	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.) (จำนวน ๕๐ แห่ง)	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต (จัดตั้งศูนย์ฯ เขต)	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
ระดับ ๒ (ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร เข้า ควบคุมสถานการณ์ สาธารณภัย)	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร (จัดตั้งศูนย์ฯ กรุงเทพมหานคร)	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

เมื่อสาธารณภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ลุกลามขยายเป็นวงกว้าง ประชาชนได้รับผลกระทบจำนวนมาก และผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีตัดสินใจยกระดับการจัดการสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร เป็นการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ ๓) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร จะแปรสภาพเป็น “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานคร” และรับข้อสั่งการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติไปปฏิบัติ



### ๕.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างระบบและแนวการปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์

ในภาวะที่เกิดสาธารณภัยและมีผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น กรุงเทพมหานครจะดำเนินการบรรเทาทุกข์และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามแนวทางต่อไปนี้

#### (๑) แนวทางปฏิบัติในการรายงานข้อมูล

เป็นการรายงานข้อมูลข่าวสารกรณีเกิดสาธารณภัย ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานพร้อมทั้งรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านสถานการณ์สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือและด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โดยให้สำนักงานเขตสำรวจความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น แล้วรายงานต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามลำดับชั้นที่เหนือขึ้นไป

#### (๒) การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage and Need Assessment : DANA)

หลังจากเกิดภัยพิบัติ ให้สำนักงานเขตประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือให้ทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัย ที่פקพิง เป็นต้น ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรมและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้อยู่รอดปลอดภัย

#### (๓) แนวปฏิบัติในการใช้เงินตรองราชการ

โดยปกติกรุงเทพมหานครจะใช้เงินงบประมาณของกรุงเทพมหานครในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พ.ศ. ๒๕๓๖ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ และตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๓๗ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อให้การบรรเทาทุกข์แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย ทั้งประเภทการเงิน ประเภทสิ่งของ และประเภทบริการตามความจำเป็นเหมาะสม นอกจากนี้ ยังสามารถขอใช้เงินตรองราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน โดยดำเนินการขอใช้วงเงินตรองราชการให้เป็นไปตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

#### (๔) การรับบริจาค

กรณีมีความจำเป็นต้องรับบริจาคสิ่งของเพื่อนำไปให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๔.๑) จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเงินและสิ่งของกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขต เพื่อนำไปให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

(๔.๒) กรณีที่หน่วยงานได้รับบริจาคเงินและทรัพย์สินให้นำส่งเข้ากองทุนช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย และรายงานให้ผู้อำนาจการศูนย์ฯ ทราบ พร้อมทั้งดำเนินการประชาสัมพันธ์การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัยให้ประชาชนทราบ เพื่อดำเนินการให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคต่อไป

(๔.๓) การบริหารการแจกจ่ายสิ่งของ (ถุงยังชีพ) ช่วยเหลือผู้ประสบภัย

(๔.๓.๑) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดเตรียมเครื่องอุปโภค บริโภค เพื่อใช้ในการบรรเทาทุกข์ โดยการจัดทำทะเบียนคุม รับ-จ่าย สิ่งของถุงยังชีพ

(๔.๓.๒) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการลำเลียงสิ่งของที่มีความจำเป็นเร่งด่วนให้แก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับประชาชนในเขตพื้นที่

(๔.๓.๓) สำนักงานเขตจัดทำช่องทางประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ประสบภัยที่ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือสามารถยื่นร้องขอรับความช่วยเหลือได้

#### (๕) การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

เป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อาศัยในศูนย์พักพิงชั่วคราวในระยะต้นและระยะกลาง โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ได้แก่

(๕.๑) การดูแลด้านความปลอดภัย

(๕.๒) การจัดการด้านสวัสดิการ อาหาร สุขาภิบาล และความเป็นอยู่ให้มีความสะดวก

(๕.๓) การรักษาพยาบาล และการควบคุมป้องกันโรคเป็นไปอย่างทั่วถึง

(๕.๔) การมีกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพจิตร่วมกันเพื่อทำให้มีสุขภาพจิตดี

(๕.๕) การรวมกลุ่มเป็นแหล่งเดียวกันเพื่อติดต่อขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

หน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักพัฒนาสังคม สำนักการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

## การฟื้นฟู

การฟื้นฟู เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณสุขโรค การดำรงชีวิตและสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิมตามความจำเป็นด้วยการนำเอาปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเข้ามาช่วยในการฟื้นฟู โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้ดีกว่าเดิมและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ซึ่งหมายรวมถึง การซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) โดยมีหลักการสำคัญของการฟื้นฟู ได้แก่

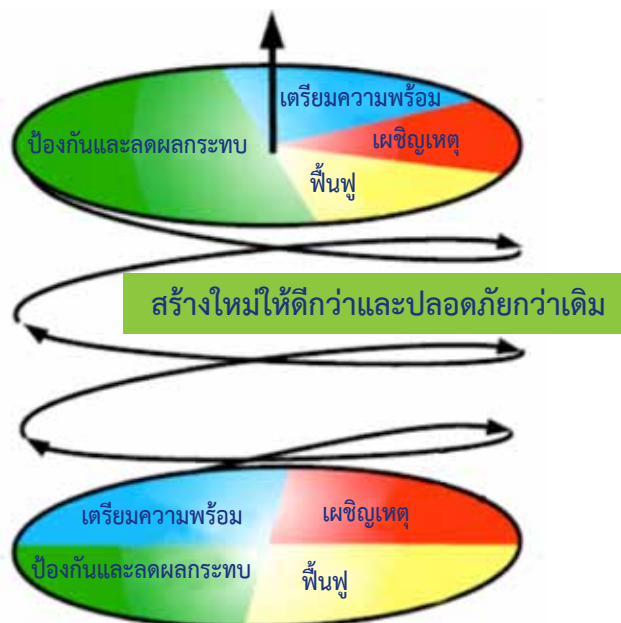
การช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อให้การดำรงชีวิตกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว

ผู้ประสบภัยต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดกระบวนการยอมรับและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ

การพิจารณาความเสี่ยงต่อภัยในการฟื้นคืนสภาพและการสร้างใหม่เสมอ เพื่อไม่ให้งบประมาณต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์จากการเกิดสาธารณภัยครั้งต่อไป

ดังนั้น ชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต้องมีความเข้มแข็งในการฟื้นฟูได้โดยเร็วโดยไม่ต้องรอให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาจัดการฟื้นฟูทั้งระบบ และประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ ๖ - ๑ วงจรการจัดการสาธารณภัยสู่การสร้างใหม่ให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม



## ๖.๑ กลยุทธ์ในการฟื้นฟู

### ๖.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post-Disaster - Need Assessment : PDNA)

เป็นการประเมินความเสียหายและการประเมินความสูญเสียภายหลังเกิดสาธารณภัย รวมถึงการคำนวณมูลค่าผลกระทบจากสาธารณภัยที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยการประมาณการความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ระบบสาธารณสุข ภูมิภาค สภาพแวดล้อม ระบบนิเวศน์ และทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลายหรือได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย เพื่อประเมินความจำเป็นตามที่ได้รับผลกระทบ และจำเป็นต้องฟื้นฟูภายหลังเกิดสาธารณภัย และเพื่อนำเป็นข้อมูลในการวางแผนการฟื้นฟูระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยมีแนวทาง ดังนี้

(๑) สำนักงานเขตในพื้นที่สำรวจความเสียหายระบบสาธารณสุขและสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ จนถึงระดับครัวเรือน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการสำรวจความเสียหาย เพื่อเป็นข้อมูลในการฟื้นฟูและกำหนดกรอบแนวทางในการสร้างคืนใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๒) สำนักงานเขตในพื้นที่สำรวจประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังการเกิดสาธารณภัย ดังนี้

(๒.๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านชุมชน เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

(๒.๒) ข้อมูลด้านความเสียหายจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การช่วยเหลือจากภายนอก

(๒.๓) ข้อมูลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญเหตุของชุมชน ความอ่อนแอ หรือความล่อแหลมต่อสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

(๓) สำรวจและประเมินความจำเป็นในการฟื้นฟูภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย ดังนี้

(๓.๑) ข้อมูลการฟื้นฟูผู้ประสบภัย มีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ด้านอาหาร การเงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ที่พักพิง สุขภาพ สุขภาพจิต และสิ่งแวดล้อมการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ (การช่วยเหลือยามฉุกเฉิน สุขภาพ ฯลฯ) โดยให้คำนึงถึงการฟื้นฟูกลุ่มเปราะบาง (กลุ่มเด็ก สตรีมีครรภ์ คนชรา ผู้ป่วย และผู้พิการ) ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยเป็นพิเศษ

(๓.๒) ข้อมูลการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย มีรายละเอียดในแต่ละด้าน เช่น ที่อยู่อาศัย สถานศึกษา โรงพยาบาล สิ่งก่อสร้างต่างๆ การชลประทาน การขนส่ง การสื่อสาร อุตสาหกรรม ระบบสุขภาพ เป็นต้น

(๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งคณะทำงานประสานกับสำนักงานเขตในพื้นที่ ให้ตรวจสอบรายละเอียดความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือและความต้องการเบื้องต้นของผู้ประสบภัยโดยเร็ว

(๕) สำนักงานเขตในพื้นที่และสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๓๖ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ และระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๓๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด และรายงานผลการสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามลำดับ เพื่อพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

(๖) ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายในเบื้องต้น โดยงบประมาณที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีที่เกินขีดความสามารถให้ขอรับการสนับสนุนจากบกลาง หรือรัฐบาล

(๗) รายงานสรุปการประเมินความเสียหายและความจำเป็นในเบื้องต้น ต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ และหากมีความจำเป็นเร่งด่วนให้รายงานไปยังกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติทราบ

### **๖.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาระบบปฏิบัติการและบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู**

การฟื้นฟูในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นหน้าที่ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตและกรุงเทพมหานครตามลำดับ โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งกำลังคน ทรัพย์สิน เครื่องมือ จากทุกภาคส่วนเข้าร่วมกันฟื้นฟู โดยมีแนวทาง ดังนี้

#### **การฟื้นฟูระยะสั้น**

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการจัดการในภาวะฉุกเฉินได้ยุติลง เพื่อตอบสนองความต้องการ ความจำเป็นของผู้ที่ประสบภัย รวมถึงจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยไม่ให้เกิดอันตรายหรือสาธารณภัยซ้ำซ้อน โดยมีแนวทาง ดังนี้

(๑) การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย ได้แก่ ด้านสมรรถภาพทางกายให้แก่ผู้ประสบภัย (การตรวจรักษาป้องกัน ควบคุมโรค และการฟื้นฟูความแข็งแรงทางร่างกาย) ด้านสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย โดยให้สำนักงานแพทย์และสำนักอนามัยเป็นหน่วยงานหลัก

(๒) การฟื้นฟูสถานภาพสังคม ได้แก่ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และคำปรึกษาต่างๆ การฟื้นฟูอาชีพ การช่วยเหลือด้านการเสริมศักยภาพประชาชน/ชุมชน การกลับมาประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ โดยให้สำนักพัฒนาสังคม เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการและกำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

(๓) การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ได้แก่ การกำหนดแนวทาง การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย โดยการฟื้นฟูระยะสั้นมีแนวทาง ดังนี้

(๓.๑) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ประสบภัยและขนย้ายขยะมูลฝอย

(๓.๒) ให้สำนักงานเขต ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะเป็นพิษ

(๓.๓) กรณีที่เกินกว่าความสามารถของสำนักงานเขต ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงสร้างพื้นฐานนั้นๆ ดำเนินการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงการที่ได้รับความเสียหาย ดังนี้

(๓.๓.๑) ถนน ซอย ดำเนินการโดยสำนักการโยธา สำนักงานเขตพื้นที่

(๓.๓.๒) ระบบไฟฟ้า ดำเนินการโดยการไฟฟ้านครหลวง

(๓.๓.๓) ระบบประปา ดำเนินการโดยการประปานครหลวง

(๓.๓.๔) ระบบโทรคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร ดำเนินการโดยบริษัท ทีโอที จำกัด

(มหาชน) เป็นต้น

(๓.๔) ให้เรือถอนซากปรักหักพังและซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานและอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพต่อไป

(๓.๕) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โบราณสถาน สถานที่ราชการ และสถานที่ท่องเที่ยวและสาธารณูปโภคต่างๆ ให้ใช้งานได้ดังเดิม

(๓.๖) การจัดการขยะมูลฝอยและซากปรักหักพัง

ขยะมูลฝอยมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทำให้เกิดการปนเปื้อนของพื้นดิน แหล่งน้ำและอากาศ ทำให้บ้านเมืองไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป โดยมีสำนักสิ่งแวดล้อม และสำนักงานเขตพื้นที่ เป็นหน่วยงานหลักในการแก้ไขปัญหา

### การฟื้นฟูระยะกลาง

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องโดยการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัย ฟื้นฟูหรือสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตขึ้นใหม่ การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสภาพจิตใจ ร่างกาย และสังคมของผู้ประสบภัย ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดการที่อยู่อาศัยแบบถาวร และชั่วคราว และประสานความช่วยเหลือจากหน่วยช่วยเหลือต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึง

(๒) การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ประปา ไฟฟ้า ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น

**๖.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)**

### การฟื้นฟูระยะยาว

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากระยะกลาง ซึ่งอาจใช้เวลาหลายเดือนหรือหลายปีนับจากหลังเกิดสาธารณภัย โดยมุ่งเน้นการกลับสู่สภาวะปกติ หรือให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจและจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อวางแผนการฟื้นฟูพื้นที่ที่เกิดภัยให้สามารถรองรับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม และมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานเขต เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมรับมือและฟื้นกลับอย่างรวดเร็ว เป็นการดำเนินงานฟื้นฟูที่ต่อเนื่องจากการบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟู การระบุและติดตามการแก้ไขความขัดแย้งและการลดความแตกต่าง การประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการวางแผน และการกำหนดการประสานความต้องการที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

(๒) ให้มีการบูรณะและการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ถูกทำลายและได้รับความเสียหายใหม่หรือพัฒนาที่อยู่อาศัยถาวร เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะรองรับ โดยชุมชนมีส่วนในการเสริมสร้างความถาวรยั่งยืนและความต้านทานต่อสาธารณภัยของที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ การฟื้นฟูที่อยู่อาศัย มุ่งที่จะแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัยหลังการเกิดสาธารณภัยเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นอีก

(๓) ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์ในการดำเนินงานตอบโต้และฟื้นฟูที่เหมาะสม เพื่อที่จะสงวน อนุรักษ์ บูรณะและปฏิสังขรณ์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าหรือปลอดภัยกว่าเดิม ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกระดับ รวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายให้การสนับสนุนแผนงานและภารกิจสำคัญตามแผนงานที่กำหนด

# ความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยง จากสาธารณภัย

เนื่องจากศักยภาพและความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของแต่ละประเทศ มีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยและการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

## ๗.๑ กลยุทธ์การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

### ๗.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่มีเอกภาพ

แนวทางปฏิบัติ “การรับ” และ “การให้” ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมจากต่างประเทศ จัดทำมาตรฐาน แผนปฏิบัติการ คู่มือประชาสัมพันธ์และขั้นตอน “การรับ” และ “การให้” ความช่วยเหลือ ด้านมนุษยธรรมจากต่างประเทศ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานและการปฏิบัติตามแนวทางที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด เมื่อเกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับกฎหมาย/กฎระเบียบของประเทศไทยและระหว่างประเทศ ตลอดจนกรอบการปฏิบัติต่างๆของสากลที่ได้รับการรับรอง

แนวทางปฏิบัติระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ณ จุดเดียว (Single Window System) เพื่อให้ “การรับ” และ “การให้” ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในภาวะฉุกเฉินให้มีเอกภาพ และได้มาตรฐานสากล จึงให้มีการประสานงานเพื่อการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเพียงจุดเดียว โดยดำเนินการดังนี้

(๑) จัดให้มีการพัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ณ จุดเดียว (National Single Window : NSW ) มาปรับใช้เพื่ออำนวยความสะดวกด้านศุลกากรในการจัดการสาธารณภัย ในภาวะฉุกเฉิน ด้านสิ่งของต่างๆ ที่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศหรือให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ

(๒) จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศและเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์สื่อสารและติดตามเกี่ยวกับการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมกับต่างประเทศ องค์กรผู้ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนประชาชนทั่วไป

**หน่วยงานหลัก** กองการต่างประเทศ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

### ๗.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม

การยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม จะต้องสร้างมาตรฐานบุคลากรในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ให้มีการจัดตั้งชุดค้นหาและกู้ภัย ซึ่งสามารถทำงานร่วมกับชุดปฏิบัติการด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศอื่นๆ ได้ โดยมีกระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) เป็นผู้ประสานงานด้านนโยบาย (Policy Focal Point) และด้านปฏิบัติการ (Operation Focal Point) ซึ่งมีแนวทางดังนี้

**หน่วยงานหลัก** สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

### ๗.๑.๓ กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณภัยของประเทศ

แนวทางมาตรการในการจัดการความรู้ด้านสาธารณภัยของประเทศ มีดังนี้

(๑) การนำองค์ความรู้ด้านสาธารณภัยจากต่างประเทศ มาประมวล/ประยุกต์ใช้ ผ่านศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัยในทุกระดับ

(๒) ให้มีการขับเคลื่อนความรู้ด้านสาธารณภัยสู่สาธารณะให้กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งประชาชน นักเรียน และนักศึกษา

(๓) พัฒนาบุคลากรด้านการจัดการสาธารณภัยให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยนำความรู้ด้านสาธารณภัยจากต่างประเทศมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของกรุงเทพมหานคร

(๔) ให้มีการจัดประชุมนานาชาติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง **หน่วยงานหลัก** สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกองการต่างประเทศ

### ๗.๑.๔ กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมบทบาทความเป็นประเทศแกนนำด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แนวทางมาตรการในการพัฒนาบทบาทแกนนำด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย มีดังนี้

(๑) ส่งเสริมชุดปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัยให้เข้มแข็ง สามารถปฏิบัติงานได้ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๒) จัดให้มีโครงการทุนการศึกษาและวิจัยด้านการพัฒนามาตรฐานการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศและของภูมิภาค

**หน่วยงานหลัก** สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกองการต่างประเทศ



# การขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ

การเกิดสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานครในอนาคตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และอาจทวีความรุนแรงและมีความถี่มากขึ้น เนื่องจากความเชื่อมโยงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะส่งผลให้เกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ รวมทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและปัจจัยภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ความท้าทายในการจัดการสาธารณภัยเพื่อมุ่งไปสู่การจัดการสาธารณภัยอย่างยั่งยืน ต้องอาศัยกลไกการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เพื่อยกระดับการติดตามและประเมินผล โดยการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการที่เน้นการประยุกต์และเชื่อมโยงกันทั้งระดับยุทธศาสตร์และนวัตกรรม เพื่อตอบสนองต่อการประเมินผลแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ และบูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อตอบสนองความต้องการนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลและกรุงเทพมหานคร ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครไว้แล้ว ตามวัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย ตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และเมื่อภัยยุติ สำหรับใช้เป็นกรอบและแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติร่วมกันของทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน การที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์และบรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

## ๘.๑ การให้หน่วยงานนำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ

๘.๑.๑ การเสริมสร้าง พัฒนา ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและสาระสำคัญของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยการจัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นในการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคเอกชน อาสาสมัครและองค์กรต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

๘.๑.๒ ให้สำนักและสำนักงานเขต จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแผนเผชิญเหตุของตนเองรองรับ โดยให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งจัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนฯ

๘.๑.๓ ให้หน่วยงานจัดตั้งงบประมาณ โดยบรรจุแผนงาน / โครงการ ที่เกี่ยวข้องไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้มีการนำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๘.๑.๔ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

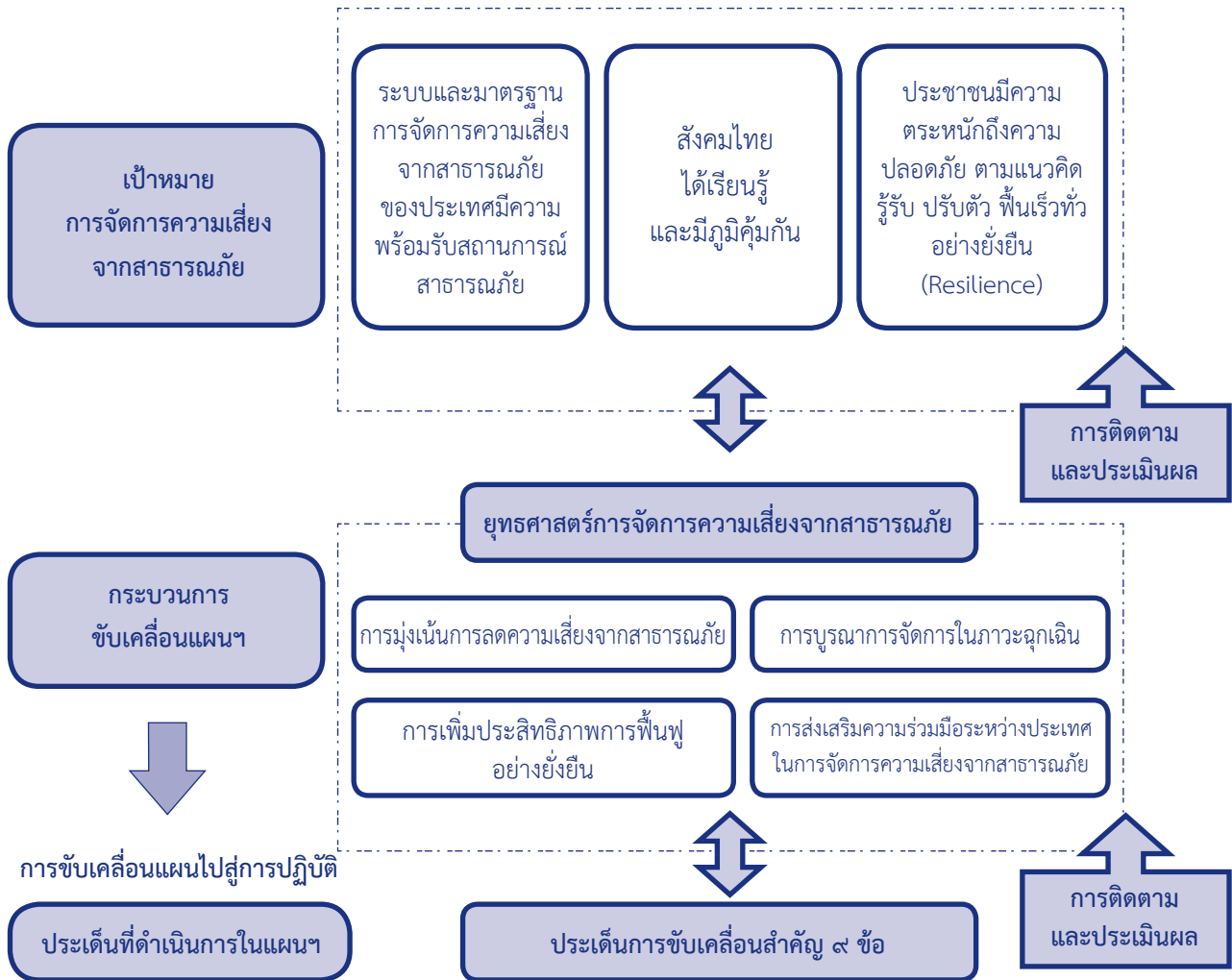
๘.๑.๕ การติดตามและประเมินผล โดยให้หน่วยงานจัดทำรายงานผลการดำเนินการเป็นประจำทุกปี รวมทั้งติดตามประเมินผลในการนำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ไปสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินการในช่วงกลางแผน และปลายแผน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาปรับปรุง หรือทบทวนแผนต่อไป

ทั้งนี้ การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดการ สาธารณภัย ซึ่งแสดงความเชื่อมโยงการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ไปสู่การปฏิบัติ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๘ - ๑ และแผนภาพที่ ๘ - ๒

แผนภาพที่ ๘ - ๑ กระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ



แผนภาพที่ ๘ - ๒ ความเชื่อมโยงการขับเคลื่อนของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ  
ดังนี้



ประเด็นการขับเคลื่อนสำคัญ	ยุทธศาสตร์ การมุ่งเน้นการลด ความเสี่ยงจาก สาธารณสุข	ยุทธศาสตร์ การบูรณาการจัดการ ในภาวะฉุกเฉิน	ยุทธศาสตร์ การเพิ่มประสิทธิภาพ การฟื้นฟูอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์การส่งเสริม ความร่วมมือ ระหว่างประเทศ ว่าด้วย การจัดการความเสี่ยง จากสาธารณสุข
๑. การหลีกเลี่ยงภัยอันตรายลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยการลดความเปราะบาง ความอ่อนแอ และเพิ่มขีด ความสามารถในการเตรียมความพร้อมกับสาธารณสุขที่เกิดขึ้น	✓			
๒. มาตรการป้องกัน ลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม ที่มีประสิทธิภาพ	✓			
๓. การจัดการในภาวะฉุกเฉินมีระบบเป็นเอกภาพและบูรณาการ ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน		✓		
๔. ผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์อย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และทันเหตุการณ์		✓		
๕. รักษาชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้สูญเสียน้อยที่สุด		✓		
๖. ฟื้นฟูให้ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์ ช่วยเหลืออย่าง รวดเร็ว ทั่วถึง ต่อเนื่อง อย่างเป็นธรรมและสามารถกลับไป ดำรงชีวิตได้ตามปกติ			✓	
๗. พื้นที่ประสบภัยได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาวะปกติหรือ ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม			✓	
๘. การพัฒนาระบบและกลไกงานด้านสาธารณสุขร่วมกับ หน่วยงาน และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ				✓
๙. การพัฒนาและเชื่อมโยงกับมาตรฐานงานด้านสาธารณสุข ระดับภูมิภาค อนุภูมิภาค และระหว่างภูมิภาค				✓

หมายเหตุ : หน่วยงานหลัก/ภาคเครือข่าย สามารถใช้ผังความเชื่อมโยงตรวจสอบประเด็นที่ดำเนินการในแผนฯ เพื่อเชื่อมโยงกับภารกิจ/บทบาทหน่วยงานที่  
สอดคล้องกับประเด็นการขับเคลื่อนสำคัญ ๙ ข้อ สำหรับใช้จัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อขอตั้งงบประมาณในการขับเคลื่อนแผน

## ๘.๒ การติดตามและประเมินผลแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร

๘.๒.๑ การติดตามและประเมินผลรายปี ให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักดำเนินการตามแนวทางการ  
ปฏิบัติ และจัดทำรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ และจัดส่งให้สำนักป้องกัน  
และบรรเทาสาธารณสุข เพื่อสรุปภาพรวมการดำเนินงานตามภารกิจในส่วนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เพื่อนำเรียน  
ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เป็นผลการดำเนินงานภาพรวมกรุงเทพมหานคร

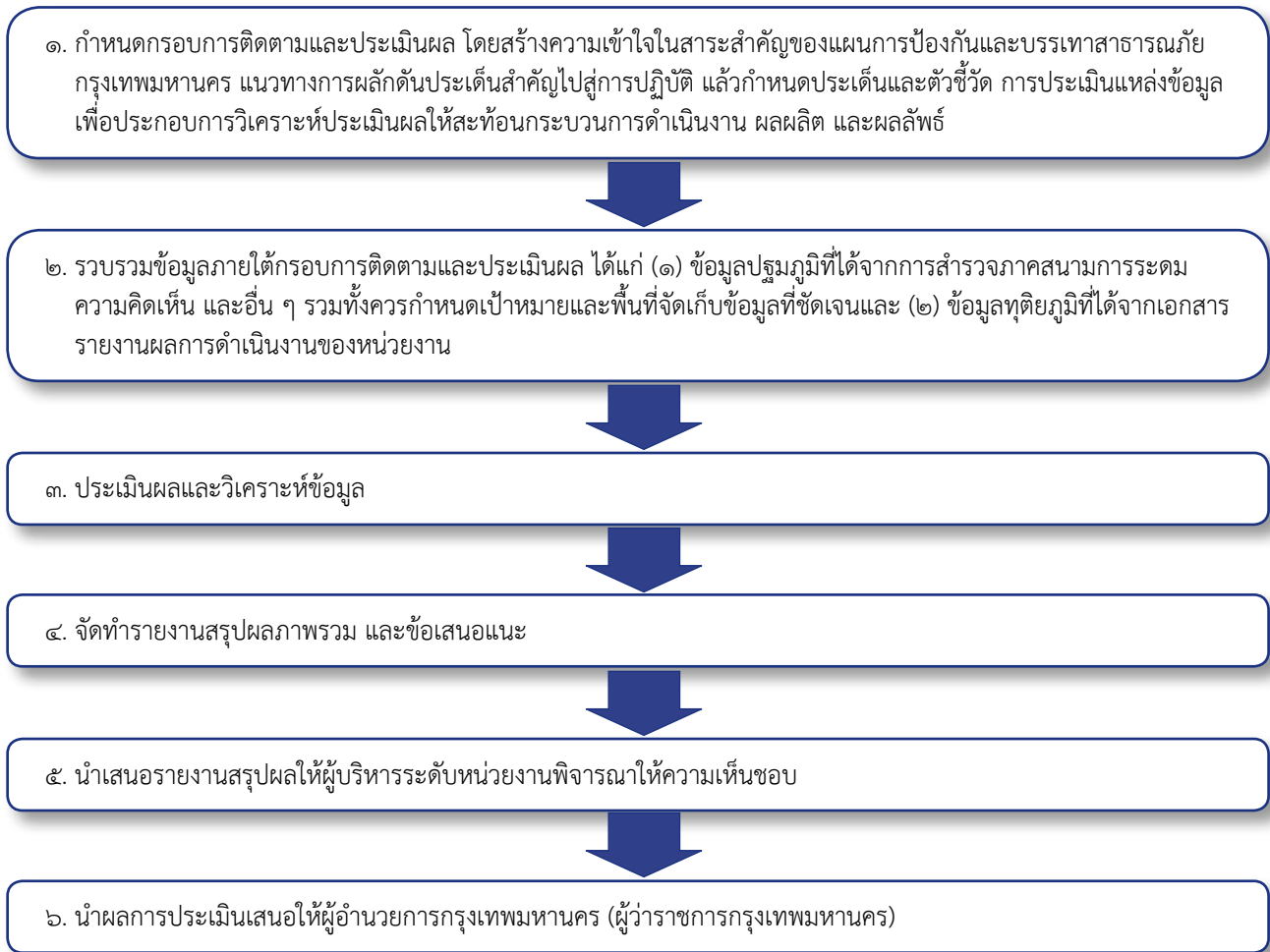
๘.๒.๒ การติดตามและประเมินผลในระยะ (ครึ่งแผน) ให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักใช้ข้อมูลรายการ  
ผลการติดตามและประเมินผลรายปี ที่หน่วยงานจัดส่งให้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ร่วมกับสถานการณ์ปัจจุบัน  
ทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อจัดเตรียมการปรับปรุงแผนแม่บทฯ ต่อไป

๘.๒.๓ การติดตามและประเมินผลในระยะปลายแผนฯ ให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักจัดทำรายงาน  
ผลการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ประกอบการวิเคราะห์ร่วมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค และ  
ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปประกอบการปรับปรุงแผนฯ ต่อไป

### ๘.๒.๔ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักในแต่ละประเด็นสำคัญ ควรดำเนินการติดตามและประเมินผลตาม  
ขั้นตอน ดังแสดงในแผนภาพที่ ๘ - ๓

## แผนภาพที่ ๘ - ๓ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล



ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

### ๘.๓ การทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๔ กำหนดว่า ในกรณี ที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัยหรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ได้กำหนดไว้ในแผนต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เปลี่ยนแปลงไปหรือแผนดังกล่าวได้ใช้ครบห้าปีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผน ดำเนินการปรับปรุงหรือทบทวนแผนที่อยู่ในความรับผิดชอบ กรณีที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ และได้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน หรือมีการวิจัยและพัฒนา พบข้อบกพร่องหรือมีนวัตกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ทันสมัยและเหมาะสม ให้พิจารณาทบทวนปรับปรุง แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ตามความเหมาะสม



**ภาคผนวก**





ภาคผนวก ก ตารางแผนงานและมาตรการตามยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย  
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๑. สร้างระบบการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน	๑.๑ เพิ่มศักยภาพและปรับปรุงการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย	- ศึกษาวิธีการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยประเภทต่างๆ และการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย	- โครงการที่ศึกษาการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยประเภทต่างๆ • อัคคีภัย • อุทกภัย • สารเคมีและวัตถุอันตราย • แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม • การชุมนุมประท้วงและจลาจล	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักการระบายน้ำ - สำนักอนามัย - สำนักการโยธา - กอ.รมน. กทม.
	๑.๒ สนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการแต่ละประเภทภัยมีกระบวนการประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	- ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการภัยต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงภัยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ - ปรับปรุงแผนที่เสี่ยงภัยที่มีอยู่เดิมให้ทันสมัยและมีรายละเอียดมากขึ้น - จัดทำแผนที่ฐานเพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง	- โครงการที่ศึกษาและทบทวนการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม - โครงการที่ศึกษาและทบทวนการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักอนามัย
๒. พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย		- ปรับปรุงและแก้ไขแนวทางการตรวจสอบอาคาร สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ให้ความปลอดภัยจากสาธารณภัย	- โครงการจัดทำแผนที่ฐานมาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ เพื่อใช้งานร่วมกันในการประเมินความเสี่ยงและแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานใน กทม. แบบบูรณาการ	- สำนักผังเมือง
		- ปรับปรุงและออกกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อบังคับที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัย	- โครงการจัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยช่วยในการตรวจสอบอาคาร สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ - โครงการประเมินผลการตรวจสอบอาคาร สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ	- สำนักการโยธา
	๒.๑ การป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย	- ปรับปรุงและออกกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อบังคับที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัย	- โครงการศึกษาและปรับปรุงข้อกำหนดและข้อกำหนดในการพัฒนาพื้นที่ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัย - ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ข้อกำหนดเกี่ยวกับ การก่อสร้างอาคารในพื้นที่เสี่ยงภัย	- สำนักผังเมือง - สำนักการโยธา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสียหายจากสาธารณภัย (ต่อ)

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
พัฒนามาตรการลดความเสียหายจากสาธารณภัย (ต่อ)	๒.๑ การป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงอาคารที่ก่อสร้างไว้เดิม (Retrofit) ให้มีความแข็งแรงและปลอดภัย</li> <li>- ประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและข้อมูลหรือผลการศึกษามีอยู่ เพื่อทราบถึงขีดความสามารถรับมือกับสาธารณภัย</li> <li>- จัดทำแผนปฏิบัติการด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม</li> <li>- จัดทำแผนทางและเส้นทางเพื่อรองรับการอพยพ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- โครงการจัดทำคู่มือการปรับปรุงอาคารขนาดเล็ก (ไม่เกิน ๔ ชั้น) เพื่อรองรับแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม</li> <li>- โครงการปรับปรุงและจัดทำคู่มือการกำหนดรูปแบบและการปรับปรุงสถานที่เพื่อรองรับการเกิดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตราย</li> <li>- โครงการศึกษาผลการวิจัยและพัฒนาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้เพิ่มเติม</li> <li>- โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาทุกภัย</li> <li>- โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาอัคคีภัย</li> <li>- โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการชุมนุมและการประท้วง</li> <li>- โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ</li> <li>- จัดหาสถานที่และเส้นทางและปฏิบัติการ เพื่อรองรับการอพยพให้เหมาะสม</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักการโยธา</li> <li>- สำนักอนามัย</li> </ul>
	๒.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการสาธารณภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเรียนรู้จากบทเรียนสาธารณภัยที่ผ่านมา (Lesson Learned)</li> <li>- เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการสาธารณภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการสาธารณภัยให้กับบุคลากร กทม. และอาสาสมัคร</li> <li>- การฝึกอบรมและกวดวิชาซ้อมแผนเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการสาธารณภัยให้กับชุมชนและประชาชน</li> <li>- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาสถาบันการดับเพลิงและกู้ภัยให้มีมาตรฐานสากล</li> <li>- การปรับปรุงฐานข้อมูลด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และยานพาหนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ สาธารณภัย</li> <li>- จัดทำวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะที่จำเป็นให้เพียงพอในการจัดการสาธารณภัย เช่น</li> </ul>

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสียหายจากสาธารณภัย (ต่อ)

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๒. พัฒนามาตรการลดความเสียหายจากสาธารณภัย (ต่อ)	๒.๒ การเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยและบรรเทาสาธารณภัย (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเรียนรู้และตระหนักเกี่ยวกับสาธารณภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดทำอุปกรณ์คุ้มครองส่วนบุคคลให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนครอบคลุมทุกภัย เช่น อัดคีภัย สารเคมีและวัตถุอันตราย ฯลฯ</li> <li>- จัดทำวัสดุอุปกรณ์ดับเพลิงและกู้ภัย รถดับเพลิงและกู้ภัยที่มีประสิทธิภาพ ระบบเทคโนโลยีทันสมัย ให้เพียงพอต่อการใช้งาน</li> <li>- การจัดเตรียมฐานข้อมูลด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสาธารณภัยให้แก่นักเรียนนักศึกษา และประชาชน</li> <li>- โครงการฝึกซ้อมแผนด้านสาธารณภัยในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาในกรุงเทพมหานคร</li> <li>- จัดตั้งและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านสาธารณภัย</li> <li>- เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องสาธารณภัยในหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร</li> <li>- เผยแพร่ความรู้โดยทั่วไปเกี่ยวกับสาธารณภัยแก่ประชาชนทั่วไปทางสื่อต่างๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ เพื่อให้มีความตระหนักเรื่องสาธารณภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- สำนักการศึกษา</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ศึกษาแนวทาง/จัดตั้งสถาบันดับเพลิงและกู้ภัย ให้ครอบคลุมพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร</li> <li>- โครงการศึกษาปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยของ กทม.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดตั้งคลังข้อมูลด้านสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร และเชื่อมโยงกับคลังข้อมูลด้านสาธารณภัยของชาติ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- โครงการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านความมั่นคง ฐานข้อมูลทะเบียนเพื่อความมั่นคงและการพัฒนาระบบการรายงานข่าวสารด้านความมั่นคงของกรุงเทพมหานคร</li> <li>- การจัดทำระบบมาตรฐานกลางฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสาธารณภัยให้สามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักงานปกครองและทะเบียน</li> <li>- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล</li> <li>- สำนักผังเมือง</li> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> </ul>

## ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสียหายจากสาธารณภัย (ต่อ)

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๒. พัฒนามาตรการลดความเสียหายจากสาธารณภัย (ต่อ)	๒.๑ การเตรียมความพร้อมพร้อมด้านความปลอดภัยและบรรเทาสาธารณภัย (ต่อ)	เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากร เวชภัณฑ์ และสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- โครงการจัดทำระบบข้อมูลสถานการณ์ภัยด้วยแผนที่เชิงตัวเลขความละเอียดสูง เพื่อบริการประชาชนและการบริหารจัดการของ กทม.</li> <li>- โครงการศึกษาจัดทำฐานข้อมูลปรับปรุงภาพตัวแดงในเขตกรุงเทพมหานคร</li> <li>- การเตรียมปัจจัยสี่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย เช่น ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น</li> <li>- ประสานงานให้โทรทัศน์ เพิ่มช่องทางในการแจ้งเตือนภัยแก่ประชาชน</li> <li>- จัดทำ Web Service/Mobile Application ในการนำเสนอข้อมูลผ่าน Smartphone หรือ Tablet</li> <li>- จัดให้มีการฝึกอบรมการในระบบเตือนภัย อย่างน้อยปีละครั้ง</li> <li>- จัดให้มีอาสาสมัครแจ้งเตือนภัยในชุมชน เพื่อการเกิดความเข้าใจในระบบเตือนภัยที่แตกต่างกันในแต่ละประเภทภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- สำนักอนามัย</li> </ul>
	๒.๓ สร้างระบบเตือนภัยให้ครอบคลุมทุกประเภทภัยที่มีความเสี่ยงภัย และให้สามารถแจ้งเตือนได้ทั่วถึงทุกพื้นที่	วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ภัยของกรุงเทพมหานครที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> <li>- วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ภัยของกรุงเทพมหานครที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยและคลื่นพายุซัดฝั่ง (Storm surge)</li> <li>- การรื้อถอนของน้ำเค็ม</li> <li>- ชยะ และสารพิษต่างๆ</li> <li>- โรคระบาดอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำ</li> <li>- ด้านความมั่นคง</li> </ul>
	๒.๔ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเปลี่ยนแปลงโลก	จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้และรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การออกข้อกำหนดและข้อกำหนดทางด้านเมือง</li> <li>- การออกข้อกำหนดและการบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม</li> <li>- การออกข้อกำหนดและการบังคับใช้กฎหมายด้าน การก่อสร้างอาคาร สาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน</li> <li>- โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการเรียนรู้ด้านสาธารณภัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนักเรียนและประชาชนทั่วไป</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักผังเมือง</li> <li>- สำนักสิ่งแวดล้อม</li> <li>- สำนักการโยธา</li> </ul>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- สำนักการศึกษา</li> </ul>	

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (ต่อ)

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๒. พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (ต่อ)	๒.๕ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	- วางแผนป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายประชากรในระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน	- โครงการศึกษาเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านภัยจากความมั่นคง - โครงการศึกษาเตรียมความพร้อมรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านโรคระบาด โรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ - โครงการฝึกซ้อมแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างเมืองหลวงในอาเซียน	- กอ.รมน.กทม. - สำนักการแพทย์ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง	๒.๖ การถ่ายทอดความเสี่ยง ๓.๑ ด้านกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย ต่าง ๆ	- การจัดทำแนวทางการบริหารจัดการในการประกันภัยจากสาธารณภัย - ปรับปรุงกฎหมายให้มีความถูกต้องและเป็นธรรมแก่ทุกภาคส่วน	- ออกกฎหมายกำหนดการประกันภัยจากสาธารณภัย โดยให้มีกรมธรรม์ประกันภัยตามประเภทภัยโดยเฉพาะ - โครงการทบทวนและปรับปรุงนโยบาย กฎหมาย และองค์การในการบริหารจัดการสาธารณภัย - จัดทำบันทึกข้อตกลง ระหว่างภาคประชาสังคมกับรัฐ ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ - นำเรื่องสาธารณภัยเข้าเป็นหนึ่งในนโยบายของกรุงเทพมหานคร	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักการคลัง - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักกฎหมายและคดี - สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
	๓.๒ ให้การบริหารจัดการสาธารณภัยเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน	- ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสาธารณภัย	- โครงการสมัชชาการจัดการจัดการสาธารณภัยประจำปี	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขต
	๓.๓ สร้างความเข้มแข็งในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน	- ให้มีผู้ประสานงานด้านสาธารณภัย - สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน	- แต่งตั้งผู้ประสานงานด้านสาธารณภัยในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - โครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในด้านการบริหารจัดการสาธารณภัย - โครงการเพิ่มความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานอาสาสมัครต่างๆ ในการสนับสนุนด้านความปลอดภัยและบรรเทาสาธารณภัยให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขต

## ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๑. สร้างมาตรฐานการจัดการในภาวะฉุกเฉิน	๑.๑ การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทุกระดับ	- จัดตั้งศูนย์บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับกรุงเทพมหานคร ระดับสำนักงานเขต ตามระดับความรุนแรงของภัยพิบัติ	- จัดเตรียมศูนย์บริหารจัดการภัยพิบัติระดับกรุงเทพมหานคร และระดับสำนักงานเขต	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขต
	๑.๒ การเชื่อมโยงระบบติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานในภาวะฉุกเฉิน	- จัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารที่สามารถใช้ได้ใภาวะฉุกเฉิน - เพิ่มศักยภาพด้านการแพทย์ฉุกเฉิน - เพิ่มศักยภาพด้านระบบส่งการและสื่อสารด้านสาธารณภัยและให้มีระบบสื่อสารสำรอง	- โครงการพัฒนาระบบศูนย์สั่งการกรุงเทพมหานคร - ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการแพทย์ฉุกเฉิน - จัดให้มีระบบสื่อสารสำรองในกรณีที่เกิดข้อขัดข้องสื่อสารหลัก ได้รับความเสียหาย - มีระบบสื่อสารสำหรับการบัญชาการเหตุการณ์โดยเฉพาะ เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างต่อเนื่อง - ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์พาราม ๑๙๙ ให้เป็นศูนย์หลักด้านการสื่อสารและรับแจ้งเหตุสาธารณภัย - โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้คลื่นวิทยุในภาวะฉุกเฉิน	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักเทศกิจ
๑.๓ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน		- การใช้คลื่นวิทยุความถี่เดียวกันของทุกหน่วยงานในศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ - การมีสถานีสื่อสารเคลื่อนที่ เพื่อใช้เป็นแม่ข่ายสำรองในเวลาเกิดเหตุฉุกเฉิน - จัดให้มีศูนย์ประสานข้อมูลร่วมกันในทุกกระดับ	- โครงการจัดหาสถานีสื่อสารเคลื่อนที่เพื่อใช้เป็นแม่ข่ายสำรอง - โครงการปรับปรุงศูนย์ประสานข้อมูลรวมระดับกรุงเทพมหานคร	- สำนักเทศกิจ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- จัดทำช่องทาง Social network เป็นช่องทางเสริมเพื่อสื่อสารให้กับประชาชน - จัดให้มีระบบการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ถูกต้อง การปฏิบัติที่ชัดเจน	- โครงการปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ด้านระบบบริหารวิทยุสื่อสาร - โครงการปรับปรุงศูนย์ประสานข้อมูลรวมระดับกรุงเทพมหานคร	- สำนักการแพทย์ - สำนักอนามัย - กองประชาสัมพันธ์

## ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ต่อ)

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๒. พัฒนาระบบ/เครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ	๒.๑ การสนธิกำลังเข้าช่วยเหลือและควบคุมเหตุการณ์	- จัดระบบการประสานงานและทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ	- โครงการจัดทำฐานข้อมูลและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัย	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- จัดให้มีส่วนงานสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินให้ครบทุกด้าน	- การเข้าซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่เสียหายให้สามารถใช้งานได้เป็นการชั่วคราว	- สำนักพัฒนาสังคม
		- การประเมินความเสียหายอย่างเร่งด่วน	- จัดหน่วยเคลื่อนที่โดยเครือข่ายเฉพาะกิจสนับสนุนการอพยพ ผู้ประสบภัย (เด็ก สตรีมีครรภ์ คนพิการ และผู้สูงอายุ) ไปยังศูนย์พักพิงชั่วคราว	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- การประเมินความเสียหายและสูญเสียอย่างละเอียด	- การจัดทำคลังซากความเสียหายพร้อมรายชื่อและข้อมูลของชีวิตและทรัพย์สิน	- สำนักการแพทย์
๓. เสริมสร้างระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์ในภาวะฉุกเฉิน	๒.๒ การประเมินความเสียหายและผลกระทบ	- การประเมินความเสียหายอย่างเร่งด่วน	- ให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉินเข้าถึงสถานที่ประสบภัยโดยด่วน	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- การประเมินความเสียหายและสูญเสียอย่างละเอียด	- กำหนดแนวทางการประเมินความเสียหายของแต่ละภัยอย่างเป็นระบบ	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- การค้นหาและเก็บกู้ศพ	- จัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รวบรวมข้อมูลผลกระทบจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- การบริหารจัดการศพ	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการค้นหาและเก็บกู้ศพ	- สำนักการแพทย์
๓.๑ การอพยพประชาชน	๒.๓ การประเมินผลและรายงาน	- การประเมินผลและการศึกษาที่เรียนเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน	- โครงการจัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ภัยในรูปแบบฐานข้อมูล	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- บริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวให้มีประสิทธิภาพ	- โครงการจัดตั้งและปรับปรุงสถานที่ให้เป็นศูนย์อพยพชั่วคราว	- สำนักพัฒนาสังคม
๓.๒ การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในภาวะฉุกเฉิน	๒.๔ การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในภาวะฉุกเฉิน	- การประเมินความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและครอบครัว	- ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและครอบครัวโดยด่วนในภาวะฉุกเฉิน	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
		- การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในภาวะฉุกเฉิน		- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

### ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๑. พัฒนาระบบการประเมินความต้องกรภายหลังเหตุการณ์สาธารณภัย	๑.๑ การให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การประเมินผลกระทบเหตุการณ์</li> <li>- การประเมินความเสียหายของผู้ประสบภัยที่ได้รับบาดเจ็บและที่ก่อภัยได้รับความเสียหาย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดทำรายงานและวิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยภายหลังจากสถานการณ์ภัย</li> <li>- การสำรวจจำนวนผู้ประสบภัยที่ได้รับบาดเจ็บและที่ก่อภัยได้รับความเสียหาย</li> <li>- การแจกจ่ายอาหารและการช่วยเหลือต่างๆ ในเบื้องต้นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม</li> <li>- การจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวให้แก่ผู้ประสบภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- การรวมกลุ่มของชุมชนและเครือข่ายเฉพาะกิจเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตในทุกด้าน</li> <li>- การฟื้นฟูสุขภาพและสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย</li> <li>- การช่วยเหลือสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- โครงการจัดตั้งกลุ่มป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในชุมชน</li> <li>- จัดหน่วยบริการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่และปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูสุขภาพของผู้ประสบภัย</li> <li>- ปฏิบัติการช่วยเหลือสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักงานเขต</li> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- สำนักการแพทย์</li> <li>- สำนักอนามัย</li> </ul>
๒. พัฒนาระบบปฏิบัติการและบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู	๒.๑ การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การฟื้นฟูสุขภาพจิตและความปลอดภัยของผู้ประสบภัย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปฏิบัติการฟื้นฟูสภาพจิตใจและเยี่ยมบ้านดูแลผู้ป่วยและผู้ประสบภัย</li> <li>- จัดตั้งศูนย์สื่อสารประจำสำนักงานเขตและศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ประสบภัยเพื่อแนะนำการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับโรคติดต่อที่เกี่ยวกับสาธารณสุข</li> <li>- จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโรคระบาดโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักการแพทย์</li> <li>- สำนักอนามัย</li> <li>- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</li> <li>- สำนักงานเขต</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- การช่วยเหลือดูแลเด็กที่สูญเสียพ่อแม่จากเหตุการณ์ภัยพิบัติ</li> <li>- การประเมินความเสียหายอาคารและโครงสร้างพื้นฐานและวงเงินงบประมาณที่จะใช้ซ่อมแซมฟื้นฟูบูรณะ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ให้ความช่วยเหลือดูแลเด็กกำพร้าจากเหตุการณ์ภัยพิบัติ</li> <li>- แผนงานและแนวทางการประเมินความเสียหายของอาคารและซ่อมแซมฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานหลังเกิดภัยพิบัติ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักพัฒนาสังคม</li> <li>- สำนักการโยธา</li> <li>- สำนักงานเขต</li> </ul>
	๒.๓ การฟื้นฟูด้านกายภาพ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เร่งรัดการบูรณะซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายโดยเร็ว</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เร่งซ่อมแซมสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และอาคารต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติให้กลับมาใช้งานได้ตามปกติ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักการโยธา</li> <li>- สำนักงานเขต</li> </ul>



ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน (ต่อ)

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๒. พัฒนาระบบปฏิบัติการและบริหารจัดการด้านการฟื้นฟู (ต่อ)	๒.๓ การฟื้นฟูด้านกายภาพ (ต่อ)	- การกำจัดขยะหรือสารพิษและซากปรักหักพังที่ได้รับความเสียหาย	- จัดทำแนวทางและปฏิบัติตามเกี่ยวกับภาวะและชนย้ายเศษซากปรักหักพังหลังประสบภัยพิบัติ	- สำนักสิ่งแวดล้อม - สำนักอนามัย - สำนักงานเขต
	๒.๔ การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ	- ฟื้นฟูอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย - ลดหย่อนค่าใช้จ่ายบางประเภทให้แก่ผู้ประสบภัย - การจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ประสบภัย	- ให้คำปรึกษาทางตั้งอาชีพและฝึกอบรมด้านอาชีพรวมทั้งจัดหาอาชีพชั่วคราว - จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าในราคาถูกเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย - จ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ และหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของกรม ปก.	- สำนักพัฒนาสังคม - สำนักงานเขต - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักงานเขต
๓. เสริมสร้างแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)	๓.๑ การสนับสนุนการฟื้นฟูและบูรณะเพื่อความยั่งยืน	- การปรับสภาพพื้นที่ใหม่สภาพเรียบร้อย สะอาด มีสุขลักษณะที่ดี - การป้องกันการผลิตโรคระบาด	- การปรับปรุงพื้นที่และปรับภูมิทัศน์ให้สวยงามภายหลังจากเหตุการณ์ภัยพิบัติได้ยุติลง - ปฏิบัติการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคบริเวณพื้นที่ประสบภัย	- สำนักการโยธา - สำนักสิ่งแวดล้อม - สำนักงานเขต - สำนักการแพทย์ - สำนักอนามัย - สำนักงานเขต
	๓.๒ การรายงานและติดตามประเมินผล	- ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการวางแผนฟื้นฟูและบูรณะ - การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานเพื่อป้องกันภัยพิบัติอย่างยั่งยืน - การติดตามประเมินผล การส่งเสริมที่ผู้ประสบภัยและการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัย	- ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ ทำการศึกษาวิจัยเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างยั่งยืน - การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างยั่งยืน - โครงการจัดการความเสี่ยงโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBDRM) - โครงการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานเพื่อป้องกันภัยพิบัติต่างๆ	- สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล - สำนักงานเขต - สำนักการโยธา - สำนักการระบายน้ำ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักสิ่งแวดล้อม - สำนักงานเขต

## ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรมหลัก	(ร่าง) โครงการ/แผนงาน/การปฏิบัติงาน	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
๑. พัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมที่มีเอกภาพ	๑.๑ ระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ณ จุดเดียว (Single Window System)	- จัดให้มีการพัฒนาระบบการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ณ จุดเดียว	- จัดตั้งศูนย์ประสานงานสำหรับการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การจัดการภัยพิบัติแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One-Stop Service) ของกรมฯ และแต่ละสำนักงานเขต	- กองการต่างประเทศ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักการคลัง - สำนักการแพทย์ - สำนักงานเขต
๒. ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม	๒.๑ การสร้างมาตรฐานบุคลากรในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม	- จัดให้มีเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง	- โครงการจัดทำเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณภัย	- กองการต่างประเทศ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
๓. เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร	๓.๑ การจัดการความรู้ด้านสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร	- โครงการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพชุดค้นหาและกู้ภัยที่มีสมรรถนะสูงในการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม	- จัดทำแผนปฏิบัติการค้นหาภัยและกู้ภัยร่วมกับหน่วยกู้ภัยจากต่างประเทศ - จัดทำแผนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อรองรับการจัดตั้งชุดค้นหาและกู้ภัย - โครงการอบรมบุคลากรด้านภาษาต่างประเทศแก่บุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร	- กองการต่างประเทศ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔. ส่งเสริมบทบาทความเป็นเมืองที่เป็นแกนนำด้านการจัดการความเสี่ยงจาก	๔.๑ สนับสนุน ส่งเสริมด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ทั้งในและต่างประเทศ	- นำองค์ความรู้ด้านสาธารณภัยจากต่างประเทศมาประยุกต์ผ่านศูนย์การเรียนรู้การจัดการสาธารณภัยไปยังสาธารณชนให้กว้างขวาง	- โครงการเรียนรู้และศึกษาดูงานด้านการจัดการภัยพิบัติในต่างประเทศ - การจัดประชุมนานาชาติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	- กองการต่างประเทศ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ด้านการจัดการความเสี่ยงจาก	ด้านการจัดการความเสี่ยงจาก	- ส่งเสริมชุดปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัยให้เข้มแข็งสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ	- โครงการฝึกอบรมบุคลากรด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	- กองการต่างประเทศ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สาธารณภัย	กรุงเทพมหานคร	- จัดให้มีทุนการศึกษาและวิจัยด้านการพัฒนามาตรฐานการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร	- จัดตั้งทุนการศึกษาและกองทุนวิจัยด้านการพัฒนามาตรฐานการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร	- กองการต่างประเทศ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

## ภาคผนวก ข นิยามศัพท์

**กลยุทธ์ (Strategy)** หมายถึง แผนต่างๆ ไป หรือคำแนะนำที่เลือกมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

**กลุ่มเปราะบาง (Vulnerable Group)** หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความสามารถจำกัดในการเผชิญเหตุการณ์สาธารณภัย ซึ่งต้องการความดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็ก สตรีมีครรภ์ ผู้สูงอายุ บุคคลทุพพลภาพ ผู้ป่วย ผู้พลัดถิ่น ผู้ลี้ภัย คนต่างด้าว

**การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)** หมายถึง การจัดระบบและบริหารจัดการทรัพยากรและความรับผิดชอบเพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ

**การซ่อมสร้าง (Reconstruction)** หมายถึง การฟื้นฟูโครงสร้างและสิ่งก่อสร้างที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สาธารณภัยให้กลับมาสู่สภาพที่สามารถใช้งานได้ดังเดิม

**การเตรียมความพร้อม (Preparedness)** หมายถึง ความพยายามในการเตรียมการรับมือกับสาธารณภัยมุ่งเน้นกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ผู้คนมีความสามารถในการคาดการณ์ เผชิญเหตุ และจัดการกับผลกระทบจากสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ หากมีการเตรียมความพร้อมได้ดีจะทำให้สามารถดำเนินการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังการเกิดสาธารณภัย และเพิ่มโอกาสในการรักษาชีวิตให้ปลอดภัยจากเหตุการณ์สาธารณภัยได้มากขึ้น

**การเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning)** หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันเหตุการณ์ผ่านทางหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เพื่อให้บุคคลที่กำลังเผชิญความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย สามารถกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดความเสี่ยงและพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**การบรรเทาทุกข์ (Relief)** หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นในทันทีที่เกิดสาธารณภัย เพื่อรักษาชีวิตและตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีพอยู่ได้

**การบัญชาการ (Command)** หมายถึง การทำหน้าที่อำนาจการ สั่งการหรือการควบคุมโดยอาศัยอำนาจที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎหมาย กฎระเบียบหรืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบ

**การบัญชาการร่วม (Unified Command)** หมายถึง การประยุกต์ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ เมื่อมีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดการเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน หรือเมื่อเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นขยายตัวข้ามขอบเขตอำนาจหน้าที่ทางการเมือง หน่วยงานต่างๆ จะทำงานร่วมกัน ผ่านตัวแทนของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกในหน่วยบัญชาการร่วม มีหน้าที่หลักในการ กำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ร่วม และจัดทำแผนเผชิญเหตุที่จะใช้ร่วมกันเพียงแผนเดียว

**การบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command)** หมายถึง หน่วยบัญชาการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในภาพรวม และประกอบด้วยผู้บัญชาการเหตุการณ์ และเจ้าหน้าที่ สนับสนุนที่ได้รับมอบหมาย

**การประเมินความเสียหายและความต้องการ (Damage and Needs Assessment : DANA)** หมายถึง การประเมินผลกระทบจากสาธารณภัยเพื่อวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัยในการเผชิญสถานการณ์ ฉุกเฉินด้วยตนเอง รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือ ด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ

**การประเมินความเสียหายและความสูญเสีย (Damage and Loss Assessment : DALA)** หมายถึง การวิเคราะห์ผลกระทบจากสาธารณภัย เป็นการประมาณการเชิงปริมาณว่าเกิดผลกระทบอะไรขึ้น จากเหตุการณ์สาธารณภัย โดยอาศัยการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากพื้นที่ประสบภัย ข้อมูลจากการประเมินจะนำไปใช้ในการประมาณการซ่อมสร้างสิ่งก่อสร้างที่เสียหายไป และเพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อการฟื้นฟูจากความสูญเสีย

**การป้องกัน (Prevention)** หมายถึง มาตรการหรือแนวทางต่างๆ เพื่อช่วยขจัดผลกระทบเชิงลบจากเหตุการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดกับบุคคลหรือทรัพย์สินให้หมดไปอย่างสิ้นเชิง ครอบคลุมถึงมาตรการ เชิงโครงสร้าง และมาตรการที่ไม่ใช่เชิงโครงสร้าง

**การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (Civil Defense)** หมายถึง การป้องกันพลเรือนให้ปลอดภัยจากการโจมตีทางทหาร แต่ปัจจุบันครอบคลุมถึงการช่วยให้พลเรือนปลอดภัยจากการคุกคามทางสาธารณภัย ด้วยหน้าที่ของกองกำลังป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (civil defense force) จากเดิมที่มีแต่การฝึกการทหาร จึงหมายรวมถึงการดูแลให้ประชาชนปลอดภัยจากสาธารณภัยและการปฏิบัติการช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย เช่น การช่วยเหลือเคลื่อนย้ายในช่วงอพยพ การช่วยกระจายถุงยังชีพ การอำนวยความสะดวกในการขนส่งอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ การช่วยซ่อมแซมก่อสร้างบ้านเรือนที่เสียหายจากภัยธรรมชาติ

**การเผชิญเหตุ (Response)** หมายถึง มาตรการหรือการปฏิบัติการต่างๆ ที่ควรเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และทันท่วงทีเพื่อรักษาชีวิตและให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน จากเหตุการณ์สาธารณภัย เช่น การกู้ชีพกู้ภัย การปฐมพยาบาล การแจกถุงยังชีพและสิ่งของบรรเทาทุกข์ การบัญชาการในเหตุการณ์ฉุกเฉิน การประสานงานเพื่อลำเลียงผู้ป่วย การบริหารจัดการศูนย์อพยพ

**การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (Exercise)** หมายถึง การจำลองสถานการณ์เพื่อฝึกฝนทักษะหรือซักซ้อมกระบวนการการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้ เป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินได้ฝึกซ้อมขั้นตอนปฏิบัติที่จำเป็น ทำให้มีทักษะสามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งช่วยให้พร้อมปฏิบัติงานได้จริงหากเกิดสาธารณภัยขึ้น

**การฟื้นฟู (Recovery)** หมายถึง การปรับสภาพระบบสาธารณสุขภาค การดำรงชีพ และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่าตามความเหมาะสม โดยการนำเอาปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเข้ามาช่วยในการฟื้นฟูด้วย (Build back better) หมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation)

**การฟื้นฟูสภาพ, การเยียวยา (Rehabilitation)** หมายถึง การจัดการความเสียหายหรือผลที่เกิดจากสาธารณภัยเพื่อพลิกฟื้นสภาวะการดำรงชีพของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดสาธารณภัยให้กลับคืนสู่สภาพที่เป็นอยู่ก่อนหน้า รวมทั้งการดูแลสุขภาพจิตและจิตสังคม (Psychosocial Support) ของผู้ได้รับผลกระทบ ตลอดจนการกระตุ้นและช่วยเหลือให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็น

**การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction : DRR)** หมายถึง แนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากสาธารณภัย ผ่านความพยายามอย่างเป็นระบบที่จะวิเคราะห์ และบริหารจัดการปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อดำเนินนโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการลดความล่อแหลม ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการปัญหา มีเป้าหมายในการลดความเสี่ยงที่มีอยู่ในชุมชนและสังคมในปัจจุบัน และป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

**การลดผลกระทบ (Mitigation)** หมายถึง ปฏิบัติการลดผลกระทบทางลบโดยตรงของภัยที่เป็นอันตรายต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากผลกระทบทางลบของภัย โดยมากไม่สามารถขจัดให้หมดไปอย่างสิ้นเชิงแต่ขนาดและความรุนแรงของความเสียหายสามารถลดทอนลงได้จากการดำเนินนโยบายและกิจกรรมต่างๆ

**การวิเคราะห์ความเสี่ยง, การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)** หมายถึง กระบวนการ กำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (vulnerability) และศักยภาพ (capacity) ในการรับมือของชุมชนที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็น ในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่งๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

**การอพยพ (Evacuation)** หมายถึง การเคลื่อนย้าย การกระจาย และการนำพลเรือนออกจากพื้นที่อันตรายหรือพื้นที่ที่อาจเป็นอันตรายอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนและมีการกำกับดูแล รวมถึงการรับรองและการดูแลบุคคลเหล่านี้ในสถานที่ปลอดภัยด้วย

**ขั้นตอนมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure : SOP)** หมายถึง วิธีการที่ได้กำหนดหรือจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอย่างเป็นกิจวัตรในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

**ข่าวสาร (Intelligence)** หมายถึง ข่าวสารที่เกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการบัญชาการเหตุการณ์ เป็นภารกิจของส่วนแผนงานซึ่งมุ่งเน้นไปที่ข่าวสารในเหตุฉุกเฉิน

**ขีดความสามารถ, ศักยภาพ (Capacity)** หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

**ความเปราะบาง (Vulnerability)** หมายถึง ปัจจัยหรือสถานะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัยหรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย ปัจจัยเหล่านี้มีอยู่ในชุมชนหรือสังคมมานานก่อนเกิดสาธารณภัยและอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลกระทบของภัยมีความรุนแรงมากขึ้น

**ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public - Private Partnership : PPP)** หมายถึง การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในกิจการของรัฐ โดยมักเป็นการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการพื้นฐาน หรือโครงการให้บริการสาธารณะในระยะยาวที่มุ่งเน้นการให้บริการที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่างบต้นทุนมากกว่าภาครัฐจะดำเนินการเองเป็นทางเลือกในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งให้เอกชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การก่อสร้าง การดำเนินการบำรุงรักษา การจัดหาเงินทุน การให้บริการ ซึ่งเอกชน เป็นผู้บริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการตามระยะเวลาและรายละเอียดของสัญญาที่กำหนดไว้

**ความล่อแหลม (Exposure)** หมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบต่าง ๆ หรือองค์ประกอบใด ๆ มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยและอาจได้รับความเสียหาย

**ความสูญเสีย (Loss)** หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงของการหมุนเวียนสินค้าและบริการ รวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลจากสาธารณภัย ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงระยะเวลาที่เกิดสาธารณภัย จวบจนกระทั่งมีการซ่อมแซมหรือสร้างใหม่ของทรัพย์สินที่เสียหาย และมีการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ อย่างสมบูรณ์ ในบางกรณีอาจใช้เวลาหลายปี

**ความเสียหาย (Damage)** หมายถึง ทรัพย์สินทางกายภาพ เช่น อาคารและส่วนประกอบโครงสร้างพื้นฐานสินค้าที่เก็บไว้ในคลังและทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลายทั้งหมดหรือบางส่วน โดยความเสียหายอาจเกิดขึ้นระหว่างหรือภายหลังจากประสบเหตุการณ์ภัยในพื้นที่ ความเสียหายถูกวัดในเชิงกายภาพและคิดคำนวณด้วยมูลค่าที่ทดแทนเป็นตัวเงิน

**ผลกระทบ (Impact)** หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นกับประชาชน สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม จากการเกิดเหตุการณ์ใด ๆ

**ผู้บัญชาการ (National Command)** หมายถึง ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

**ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander)** หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น และรับผิดชอบการพัฒนากลยุทธ์ และยุทธวิธี และการสั่งใช้ และการจัดส่งทรัพยากร ผู้บัญชาการเหตุการณ์มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยรวมต่อการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และรับผิดชอบการจัดการการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินในสถานที่เกิดเหตุทั้งหมด

**ผู้อำนวยการ (Director)** หมายถึง ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

**แผนที่เสี่ยงภัย (Hazard Map)** หมายถึง แผนที่แสดงพื้นที่ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดภัย เช่น อุทกภัย สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด เป็นผลของการประเมินความเป็นไปได้ ความถี่ของการเกิดภัย ตลอดจนความรุนแรงของภัยนั้นๆ

**แผนเผชิญเหตุ (Incident Action Plan)** หมายถึง แผนซึ่งจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือสิ่งด้วยวาจา ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไปที่สะท้อนหรือแสดงถึงกลยุทธ์ในภาพรวมสำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉิน อาจรวมถึงการกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ภารกิจที่มอบหมาย และข้อมูลข่าวสารสำหรับจัดการเหตุฉุกเฉินระหว่างช่วงระยะเวลาการปฏิบัติการช่วงหนึ่งหรือหลายช่วง

**ภัย (Hazard)** หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

**ยุทธวิธี (Tactics)** หมายถึง การใช้งานและการกำกับดูแลทรัพยากรที่ปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นด้วยกลยุทธ์

**ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System)** หมายถึง ระบบที่มีศักยภาพในการประมวลผลข้อมูล และแจ้งเตือนตามช่วงระยะเวลา เพื่อให้บุคคล ชุมชน และหน่วยงานที่เสี่ยงต่อภัยมีเวลาเพียงพอในการเตรียมการและรับมือได้อย่างเหมาะสม เพื่อลดโอกาสการเกิดอันตรายและความสูญเสีย

**ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS)** หมายถึง แนวทางในการบริหาร จัดการ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยทุกประเภทอย่างมีมาตรฐานในพื้นที่เกิดเหตุ ตั้งแต่เหตุฉุกเฉินขนาดเล็ก ไปจนถึงเหตุฉุกเฉินที่มีความซับซ้อน โดยผู้ปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ ดำเนินการร่วมกันได้ภายใต้ การบัญชาการแบบรวมศูนย์ (unified command) โดยปกติมีการจัดโครงสร้าง ระบบเพื่อการปฏิบัติงานใน ๕ สายงานหลัก คือ ส่วนบัญชาการ (command) ส่วนปฏิบัติการ (operation) ส่วนแผนงาน (planning) ส่วนสนับสนุนกำลังบำรุง หรือโลจิสติกส์(logistics) และส่วนการเงิน/การบริหาร จัดการ (finance/administration) ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการปรับลดหรือขยายส่วนงานที่อาจจำเป็นหรือไม่จำเป็นต้องใช้งาน ขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์นั้น ๆ

**ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม (Join Information Center : JIC)** หมายถึง สถานที่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ ประสานข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการจัดการเหตุฉุกเฉิน ศูนย์ประสานข้อมูลร่วม เป็นจุดกลางของการติดต่อสำหรับสื่อข่าวทุกประเภท

**หน่วยสนับสนุน (Supporting Agency)** หมายถึง หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และ/หรือให้ความช่วยเหลือ ด้านทรัพยากรแก่หน่วยงานอื่น ๆ

**เอกภาพในการบัญชาการ (Unity of Command)** หมายถึง หลักการของระบบการบัญชาการ เหตุการณ์ ที่กำหนดให้แต่ละบุคคลที่ทำหน้าที่ตอบโต้เหตุฉุกเฉินจะได้รับการมอบหมายให้อยู่ภายใต้ผู้ควบคุมดูแลเพียงหนึ่งคน เท่านั้น

## ภาคผนวก ค ตัวอย่างลักษณะภัย

**สาธารณภัย** หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย

### ๑. ภัยจากอัคคีภัย

**อัคคีภัย** หมายถึง ภัยอันตรายอันเกิดจากไฟที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อกลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สภาพของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกไหม้ที่มีเชื้อเพลิงหนุนเนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมาจำนวนมากความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น

### ๒. ภัยจากวาตภัย

**๒.๑ ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน** หมายถึง ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายของอาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เป็นบริเวณกว้าง จากความแรงของลมที่พัดเวียนเข้าหาศูนย์กลางของพายุหมุนเขตร้อนตามแนวเส้นทางเดินของพายุ โดยปกติจะมีความกว้าง ๕๐ - ๑๐๐ กิโลเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดและความแรงของพายุแต่ละลูก โดยความเสียหายจะมีมากที่สุดบริเวณใกล้แนวศูนย์กลางที่พายุเคลื่อนผ่าน

**๒.๒ ภัยจากคลื่นพายุซัดฝั่ง** หมายถึง ภัยธรรมชาติซึ่งเกิดจากพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าหาฝั่ง ความสูงของคลื่นขึ้นกับความแรงของพายุ ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อพายุหมุนเขตร้อนที่มีความแรงลมมากกว่า ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ระดับน้ำที่สูงขึ้นจากความกดอากาศที่ลดต่ำลงบริเวณใกล้ศูนย์กลางของพายุพร้อมกับคลื่นลมแรงจัดที่พัดเข้าหาฝั่ง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลใกล้ศูนย์กลาง ของพายุ โดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งที่เป็นด้านรับลมระดับความรุนแรงของความเสียหายจะขึ้นอยู่กับ ความแรงลมของพายุ สภาพภูมิประเทศ และขนาดของชุมชน

**๒.๓ ภัยจากพายุฤดูร้อน** หมายถึง ภัยจากพายุที่เกิดในช่วงที่มีลักษณะอากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน และเมื่อมีอากาศเย็นจากความกดอากาศสูงในประเทศจีนพัดมาปะทะกับอากาศร้อนทำให้อากาศร้อนขึ้นที่เบากว่าลอยตัวขึ้นเหนืออากาศเย็นอย่างรวดเร็วเกิดเป็นเมฆและพายุฟ้าคะนองที่มียอดเมฆ สูงมาก (เมฆคิวมูโลนิมบัส) เกิดพายุฟ้าคะนองลมกรรโชกแรง ฟ้าผ่า และมักมีลูกเห็บตกตามมาด้วย พายุฤดูร้อน มักเกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในช่วงเวลาสั้นๆ ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง และครอบคลุมบริเวณพื้นที่ไม่เกิน ๒๐ - ๓๐ กิโลเมตร แต่จะมีลมกระโชกแรงที่เริ่มสร้างความเสียหาย เมื่อมีความแรงลมตั้งแต่ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงขึ้นไป

**๒.๔ ภัยจากลูกเห็บ** หมายถึง ภัยที่เกิดจากก้อนน้ำลักษณะเหมือนน้ำแข็งรูปร่างไม่แน่นอน เกิดจากละอองหยาดฝนซึ่งเย็นแบบยิ่งยวดในเมฆฝน (ยังอยู่ในสภาพของเหลวที่อุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง) ปะทะกับวัตถุแข็ง เช่น ผงฝุ่น หรือก้อนลูกเห็บที่เกาะตัวอยู่ก่อนแล้ว จนเกิดการแข็งตัวเกาะรอบวัตถุนั้นๆ และกลายเป็นก้อนลูกเห็บ ซึ่งมักเกิดขึ้นพร้อมกับพายุฤดูร้อน

### ๓. ภัยจากอุทกภัย

**๓.๑ ภัยจากอุทกภัย** หมายถึง เหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจากมีปริมาณน้ำฝนมาก จนทำให้มีปริมาณน้ำส่วนเกินมาเติมปริมาณน้ำผิวดินที่มีอยู่ตามสภาพปกติจนเกินขีดความสามารถการระบายน้ำของแม่น้ำ ลำคลอง และยังมีสาเหตุมาจากการกระทำของมนุษย์ โดยการปิดกั้นการไหลของน้ำตามธรรมชาติ ทั้งเจตนาและไม่เจตนา จนเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดล้อม สามารถจำแนกตามลักษณะการเกิดได้ ดังนี้

(๑) น้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง หมายถึง สภาวะน้ำท่วมหรือสภาวะน้ำล้นตลิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป อันเป็นผลจากการเกิดฝนตกหนัก ณ บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน มักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบลุ่มริมแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ น้ำท่วมขัง ส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและแผ่เป็นบริเวณกว้างเนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

(๒) น้ำท่วมฉับพลัน หมายถึง สภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่ เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความชันมาก และมีคุณสมบัติในการกักเก็บน้ำหรือต้านน้ำน้อยหรืออาจเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำพังทลาย น้ำท่วมฉับพลัน มักเกิดขึ้นหลังจากฝนตกหนักและมักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งอาจจะไม่มีฝนตกหนักในบริเวณนั้นมาก่อนเลย แต่มีฝนตกหนักมากบริเวณต้นน้ำที่อยู่ห่างออกไป การเกิดน้ำท่วมฉับพลันมีความรุนแรงและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วมาก โอกาสที่จะป้องกัน และหลบหนีจึงมีน้อย

**๓.๒ ภัยจากดินถล่มหรือโคลนถล่ม** หมายถึง ภัยที่เกิดจากปรากฏการณ์ที่มวลดินหรือหินไถลเลื่อนลงจากพื้นที่สูงสุดพื้นที่ต่ำกว่าภายใต้อิทธิพลแรงโน้มถ่วงของโลก และการมีน้ำเป็นตัวกลางทำให้มวลวัสดุเกิดความไม่มีเสถียรภาพ อัตราการไถลเลื่อนดังกล่าวข้างต้นอาจช้าหรือเร็วขึ้นกับประเภทของวัสดุ ความลาดชัน สภาพสิ่งแวดล้อม และปริมาณน้ำฝน ในบางกรณีแผ่นดินถล่มอาจเกิดจากแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด การเคลื่อนตัวของวัสดุดังกล่าวอาจพัดพาต้นไม้ บ้านเรือน รถยนต์ สิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ชำรุด หรือพังทลาย และยังอาจทำให้ช่องเปิดของสะพานและแม่น้ำลำคลองอุดตันจนเป็นสาเหตุให้เกิดอุทกภัยขึ้นได้ในเส้นทางการเคลื่อนตัว ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

#### **๔. ภัยแล้ง**

ภัยแล้ง หมายถึง ภัยที่เกิดจากความแห้งแล้งของลมฟ้าอากาศ อันเกิดจากการที่มีปริมาณฝนน้อย หรือฝนไม่ตกเป็นระยะเวลาและครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ พืชพันธุ์ไม้ต่างๆ ขาดน้ำไม่สามารถเจริญเติบโตได้ตามปกติ เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวาง รุนแรงต่อประชาชน โดยภัยแล้งเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

**๔.๑ ฝนแล้ง** หมายถึง สภาวะที่มีฝนน้อยหรือไม่มีฝนเลยในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งตามปกติจะต้องมีฝน (ภาวะที่ปริมาณฝนตกน้อยกว่าปกติหรือไม่ตกต้องตามฤดูกาล) โดยขึ้นอยู่กับสถานที่และฤดูกาล ณ ที่นั้นๆ

**๔.๒ ฝนทิ้งช่วง** หมายถึง ช่วงที่มีปริมาณฝนตกไม่ถึงวันละ ๑ มิลลิเมตร ติดต่อกันเกิน ๑๕ วัน ในช่วงฤดูฝน เดือนที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงสูง คือ เดือนมิถุนายนและกรกฎาคม

#### **๕. ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์**

ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ หมายถึง ภัยจากโรคซึ่งปรากฏขึ้นในประชากรกลุ่มหนึ่ง ในระยะเวลาหนึ่ง ในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต โรคนั้นอาจเป็น โรคติดต่อทางสัมผัสหรือไม่ก็ได้ ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่เกิดโรคระบาดและพื้นที่ใกล้เคียง

#### **๖. ภัยจากโรคระบาดสัตว์**

ภัยจากโรคระบาดสัตว์ หมายถึง ภัยที่เกิดจากโรคซึ่งปรากฏขึ้นในประชากรสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่า โดยเป็นโรคติดต่อทั้งในสัตว์ชนิดเดียวกัน ต่างชนิดกัน รวมถึงการติดต่อมาสู่คนในระยะเวลาหนึ่ง ในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสุขภาพของประชาชน



## ๗. ภัยจากโรคระบาดสัตว์น้ำ

ภัยจากโรคระบาดสัตว์น้ำ หมายถึง ภัยที่เกิดจากโรคซึ่งปรากฏขึ้นในประชากรสัตว์น้ำ โดยเป็นโรคติดต่อทั้งในสัตว์น้ำชนิดเดียวกัน ต่างชนิดกัน รวมถึงการติดต่อมาสู่คนในระยะเวลาหนึ่งในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีตสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสุขภาพของประชาชน

## ๘. ภัยจากการระบาดของศัตรูพืช

ภัยจากการระบาดของศัตรูพืช หมายถึง ภัยที่เกิดจากสิ่งซึ่งเป็นอันตรายแก่พืช เช่น เชื้อโรค พืช แมลงศัตรู หรือพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่พืช ส่งผลให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของพืช เช่น ต้น ตา ตอ แขนง หน่อ กิ่ง ใบ ราก เหง้า หัว ดอก ผล เมล็ด เชื้อ และสปอร์ของเห็ด ไม่ว่าจะยังทำพันธุ์ได้หรือตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงตัวห้ำ ตัวเบียน ตัวไหม ไช้ไหม รังไหม ผึ้ง รังผึ้ง และจุลินทรีย์ จนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และประชาชน

## ๙. ภัยจากการคมนาคม

ภัยจากการคมนาคม หมายถึง ภัยจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ภัยจากระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ภัยจากระบบการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย และภัยจากการรั่วไหลของน้ำมันและวัตถุอันตรายในแหล่งน้ำ รวมถึงการเททิ้งน้ำมันหรือของเสียในแม่น้ำหรือทะเล

## ๑๐. ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๑๐.๑ ภัยจากแผ่นดินไหว หมายถึง ภัยธรรมชาติซึ่งเกิดจากการปลดปล่อยพลังงานใต้พิภพ ทำให้เกิดการสั่นสะเทือนของพื้นดิน การสั่นสะเทือนนี้อาจมีระดับความรุนแรงขั้นต่ำที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แต่บางครั้งก็อาจมีระดับความรุนแรงในขั้นที่เป็นอันตรายจนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงได้

๑๐.๒ ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม หมายถึง ภัยที่เกิดจากอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ดึก บ้าน โรงเรือน ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน ที่ได้รับความเสียหายจากการโยกไหวตัวรุนแรงของแผ่นดิน ซึ่งเป็นผลมาจากแผ่นดินไหวและก่อให้เกิดความเสียหายหรือพังทลายลงมาได้

## ๑๑. ภัยจากการก่อวินาศกรรม

๑๑.๑ ภัยจากการก่อวินาศกรรม หมายถึง ภัยที่เกิดจากการกระทำใดๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว ระบบการปฏิบัติงานใดๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคล อันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

๑๑.๒ ภัยจากการก่อการร้าย หมายถึง ภัยที่เกิดจากการกระทำใดๆ ที่สร้างความปั่นป่วนให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเพื่อขู่เข็ญหรือบีบบังคับรัฐบาล หรือองค์การระหว่างประเทศให้กระทำ หรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินที่สำคัญ

๑๑.๓ ภัยจากการก่อการร้ายสากล หมายถึง ภัยที่เกิดจากการปฏิบัติการของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่มุ่งหวังผลตามเงื่อนไขข้อเรียกร้องทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการล่วงล้ำเขตแดน หรือเกี่ยวข้องกับชาติอื่น การกระทำนั้นอาจเป็นไปโดยเอกเทศ ปราศจากการสนับสนุนจากรัฐใดๆ หรือมีรัฐใดรัฐหนึ่งสนับสนุนรู้เห็นก็ได้ เมื่อเกิดขึ้นย่อมมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติ พันธกรณี ระหว่างประเทศ นโยบายของชาติ ทั้งด้านการเมืองและการป้องกันประเทศ การเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา ชื่อเสียงและเกียรติภูมิของชาติ

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ประจำปี พ.ศ. ...

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ปัจจุบันประเทศไทยมีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว โดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศ เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้รอยเลื่อนของเปลือกโลก สำหรับกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแม้จะไม่ได้อยู่ใกล้รอยเลื่อนแต่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวเช่นกัน โดยเฉพาะหากเกิดบริเวณสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ทะเลอันดามัน และจังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีสภาพดินเป็นดินอ่อน หากเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่บริเวณดังกล่าวจะก่อให้เกิดการขยายความรุนแรงของการสั่นสะเทือนของพื้นดินได้ถึงประมาณ ๓ - ๔ เท่าของระดับปกติ ส่งผลให้อาคารเกิดความเสียหายหรือพังทลายลง

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มที่อาจเกิดขึ้น จึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มกรุงเทพมหานครขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหาย หรือลดความสูญเสียที่อาจเกิดจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเตรียมพร้อมด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติ ทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยสนับสนุน ให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อกำหนดกรอบการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างเป็นระบบและบูรณาการ

๒.๓ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจเกิดจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๓. นิยามศัพท์

**แผ่นดินไหว** คือ การสั่นสะเทือนของพื้นดิน อันมีสาเหตุหลักมาจากการขยับเคลื่อนตัวของเปลือกโลก การสั่นสะเทือนนี้อาจมีระดับความรุนแรงขั้นต่ำที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แต่บางครั้งอาจมีระดับความรุนแรงในขั้นที่เป็นอันตรายจนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากได้

**อาคารถล่ม** คือ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ตึก บ้าน โรงเรือน ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน ที่ได้รับความเสียหายจากการโยกไหวตัวรุนแรง ซึ่งเป็นผลมาจากแผ่นดินไหวและอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือพังทลายลงมาได้

**ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ** หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

**รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ** หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

**ผู้อำนวยการกลาง** หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

**ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร** หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

**รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร** หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ อำนาจการ สั่งการ ตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร หมายถึง องค์กรปฏิบัติที่จัดตั้งขึ้น โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบ อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต หมายถึง องค์กรปฏิบัติที่จัดตั้งขึ้น โดยมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้รับผิดชอบ ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ในการอำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ของตน และมีหน้าที่ ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

#### ๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์เรียกว่า “Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมีองค์กรรับผิดชอบในการ แก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณภัยขนาดร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

## ๕. การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติ

๕.๑ องค์กรปฏิบัติที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร (ภาวะปกติ) ประกอบด้วย

๕.๑.๑ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต มีผู้อำนวยการเขต เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต และทำหน้าที่เป็นหน่วยช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕.๑.๒ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.) ทำหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร หรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัย รวมทั้งดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบ

### ๕.๒ องค์กรปฏิบัติในการจัดการในภาวะฉุกเฉินของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๕.๒.๑ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตเมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ควบคุม สั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น รวมทั้งอำนวยการและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้อย่างมีเอกภาพ รวดเร็วและทั่วถึง

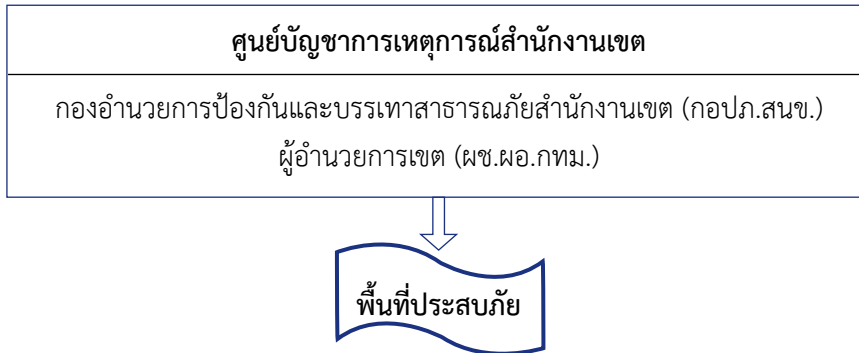
๕.๒.๒ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร เมื่อภัยยกระดับเป็นระดับ ๒ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานครจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่สภาวะปกติ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลัง เพื่อบริหารจัดการสาธารณภัย ประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์การสาธารณกุศล โดยมีผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการเหตุการณ์

๕.๒.๓ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร แปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานครของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เมื่อมีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ ๓ - ๔ มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการเหตุการณ์ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พร้อมทั้งอำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร และเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕.๓ การเผชิญเหตุและบัญชาการเหตุการณ์ (Single Command) ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

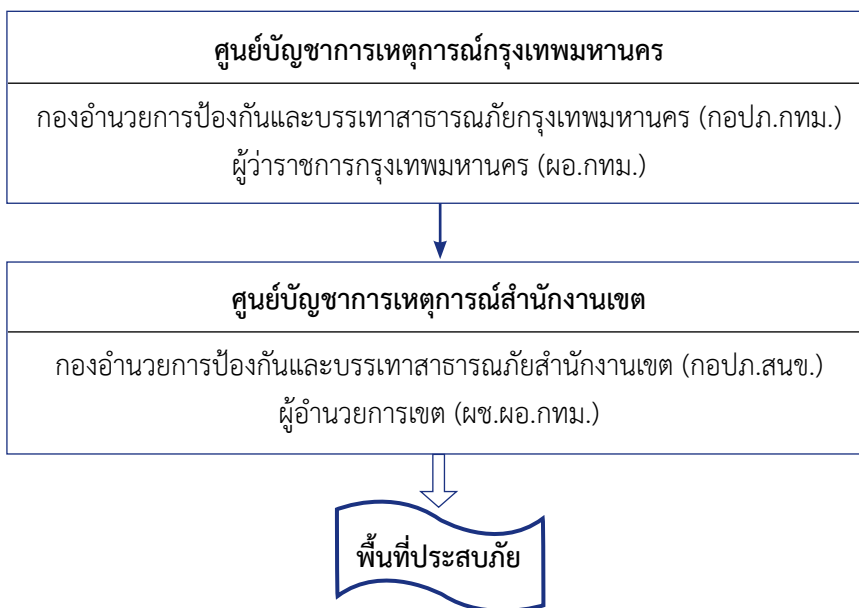
### ๕.๓.๑ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๑ (สาธารณภัยขนาดเล็ก)

สาธารณภัยขนาดเล็ก : กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต สามารถควบคุมสถานการณ์ ระวังภัยได้โดยลำพังตามขีดความสามารถ ไม่ต้องการกำลังสนับสนุนจากภายนอก ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์



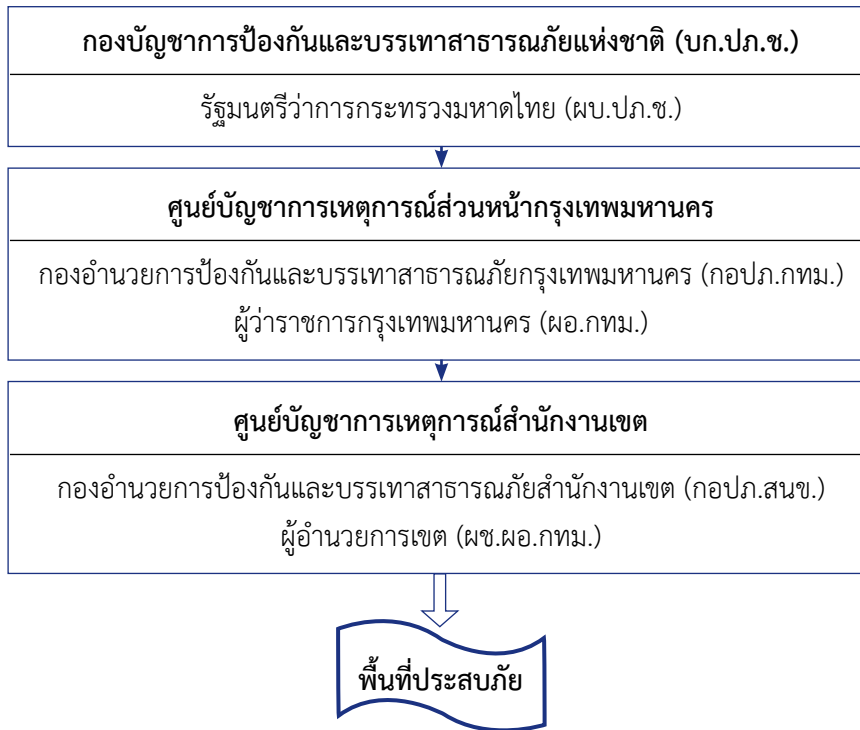
### ๕.๓.๒ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๒ (สาธารณภัยขนาดกลาง)

สาธารณภัยขนาดกลาง : เกินขีดความสามารถของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และบริหารจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์



### ๕.๓.๓ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๓ (สาธารณภัยขนาดใหญ่)

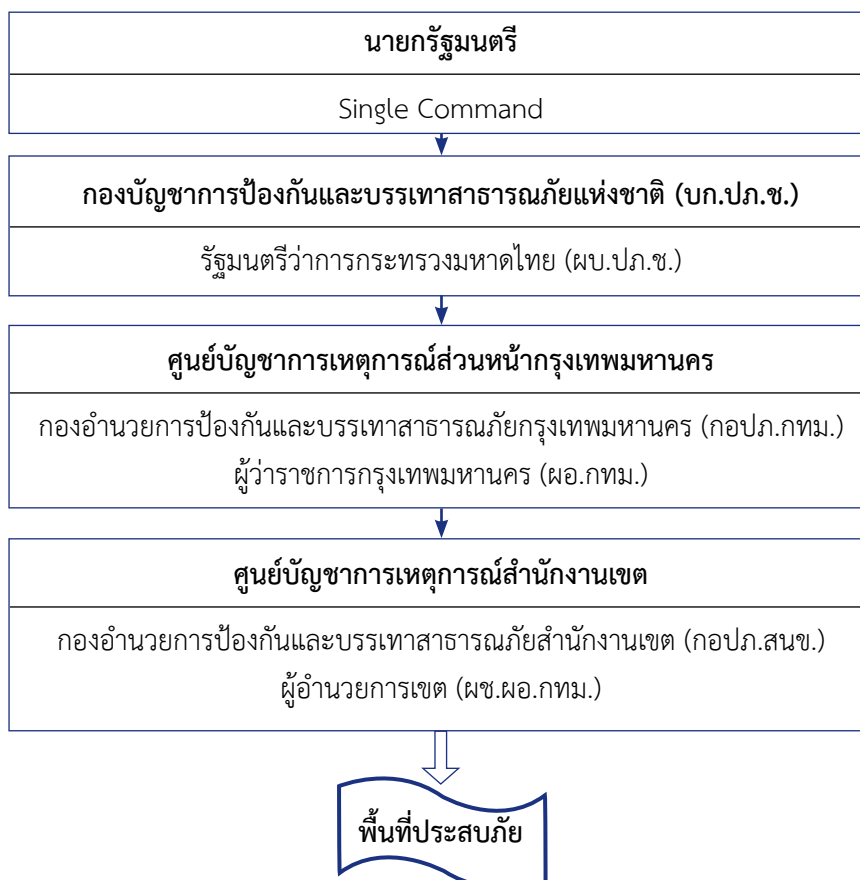
สาธารณภัยขนาดใหญ่ : เกิดผลกระทบรุนแรงกว้างขวาง มีพื้นที่เสียหายเป็นบริเวณกว้าง เกินขีดความสามารถของผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ/อุปกรณ์พิเศษ/กำลังสนับสนุนระดับกรมกำลังทุกภาคส่วน เพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉิน/บรรเทาภัย ulyบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์



**๕.๓.๔ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๔ (สาธารณภัยขนาดใหญ่อย่างยิ่ง)**

สาธารณภัยขนาดใหญ่อย่างยิ่ง : เกิดผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง ระดับวิกฤติ

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์/ระงับภัยได้ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย ใช้อำนาจตาม ม.๓๑ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์ ทุกพื้นที่ที่วาระอาณาจักร



๖. แนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางดังนี้

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัดทำ
<b>๑. ก่อนเกิดเหตุ</b>		
<b>๑.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ</b>		
๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม ประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบต่ออาคารและสิ่งปลูกสร้าง	- สนข. - สปภ. - สนย.	- ผลการประเมินความเสี่ยง - วิธีและแนวทางลดผลกระทบจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๒) ตรวจสอบ ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพ	- สนข. - สปภ. - สนย.	- บัญชีพื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่เส้นทางหนีภัย - บัญชีศูนย์พักพิงชั่วคราว
๓) สำรวจ ก่อสร้างหรือปรับปรุงแก้ไขอาคารที่ก่อสร้างไว้แล้วหรืออาคารที่จะก่อสร้างให้มีโครงสร้างที่มั่นคง แข็งแรง ให้สามารถป้องกันแรงสั่นสะเทือนที่จะมีผลกระทบจากแผ่นดินไหว	- สนข. - สนย.	- บัญชีจำนวนอาคารที่ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง
๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อเรียกใช้กู้ภัยได้ทันที	- สนข. - สปภ.	- บัญชีเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร - บัญชีเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ประเภทต่างๆ
๕) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่มให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน	- สปภ. - สยป.	- ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๖) ส่งเสริมความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยเมื่อเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- สนข. - สปภ.	- คู่มือวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๗) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบของการเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่มครั้งสำคัญ เพื่อให้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	- สปภ.	- ผลการศึกษาบทเรียนจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
<b>๑.๒ การเตรียมความพร้อม</b>		
๑) ฝึกอบรมอาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	- สนข. - สปภ.	- บัญชีอาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย - บัญชี อปพร.
๒) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- สปภ.	- บัญชีผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มกรุงเทพมหานคร	- สปภ.	- แนวทางเพื่อให้สำนึกและสำนักงานเขต ใช้ในการปฏิบัติ
๔) จัดเตรียม เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ ที่จำเป็นเฉพาะในการกู้ภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- สนข. - สปภ. - สนย. - สนค (กรก.)	- จำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์พิเศษสำหรับการกู้ภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
๕) สำรองเครื่องอุปโภค บริโภคที่จำเป็นเพื่อสงเคราะห์ ผู้ประสบภัยที่ไร้ที่อยู่อาศัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	- สนข. - สปภ.	- จำนวนถุงยังชีพกรณีฉุกเฉิน
๖) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารที่จำเป็นพร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา	- สนข. - สปภ. - สนท.	- ระบบสื่อสารหลัก - ระบบสื่อสารรอง - บัญชีเครื่องมือและอุปกรณ์การสื่อสาร

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัดทำ
<b>๒. ขณะเกิดภัย (ภาวะฉุกเฉิน)</b>		
๑) จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตและกรุงเทพมหานคร ตามระดับความรุนแรง พร้อมจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ และดำเนินการ <ul style="list-style-type: none"> <li>- แจ้งเตือนประชาชน</li> <li>- แจ้งการไฟฟ้านครหลวงตัดกระแสไฟฟ้า</li> <li>- ค้นหา และกักภัย</li> <li>- การแจ้งเตือนภัยและประเมินสถานการณ์</li> <li>- การประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติ</li> <li>- การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล</li> <li>- การประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น</li> <li>- การรายงานข้อมูลข่าวสาร</li> <li>- การอพยพผู้ประสบภัย/ศูนย์พักพิงชั่วคราว</li> <li>- รับผิดชอบต่อความช่วยเหลือด้านต่างๆ</li> <li>- การประสานการปฏิบัติกับองค์การสาธารณกุศล ฯลฯ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> <li>- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์</li> <li>- สนข.</li> <li>- สปภ.</li> <li>- สนย.</li> <li>- ฯลฯ ตามโครงสร้าง</li> <li>- สนง.นิติวิทยาศาสตร์</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์</li> <li>- การบัญชาการ</li> <li>- อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> <li>- บัญชีผู้เสียชีวิต</li> </ul>
<b>๓. หลังเกิดภัย</b>		
๑) ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนข.</li> <li>- สปภ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย</li> <li>- บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมมูลค่าความเสียหาย</li> </ul>
๒) จัดหาที่พักชั่วคราวให้ผู้อพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัย และสภาพจิตใจ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนข.</li> <li>- สนอ.</li> <li>- สพส.</li> <li>- สนศ.</li> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บัญชีที่พักพิงชั่วคราว</li> <li>- บัญชีผู้ประสบภัยที่อยู่ในศูนย์พักพิง</li> <li>- บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพจิตใจ</li> </ul>
๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิตจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนข.</li> <li>- สนง.นิติวิทยาศาสตร์</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บัญชีสถานที่เก็บรักษาศพ</li> <li>- บัญชีผู้เสียชีวิต</li> <li>- บัญชีการเคลื่อนย้ายศพ</li> </ul>
๔) การฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนข.</li> <li>- สปภ.</li> <li>- สนย.</li> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บัญชีสาธารณูปโภคที่เสียหาย</li> <li>- บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย</li> <li>- บัญชีรายการและมูลค่าที่ให้การสงเคราะห์ฟื้นฟู</li> </ul>
๕) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้ประสบภัยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และฟื้นฟูอาชีพให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนอ.</li> <li>- สพส.</li> <li>- สนข.</li> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ</li> <li>- บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูอาชีพ</li> </ul>
๖) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่เสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนข.</li> <li>- สนย.</li> <li>- สสส.</li> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บัญชีจำนวน ประเภท โครงสร้างพื้นฐาน</li> <li>- มูลค่าที่ต้องฟื้นฟู</li> </ul>
๗) ศึกษาผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่มเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการแผ่นดินไหว และอาคารถล่มในอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สปภ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- รายงานผลการศึกษาผลกระทบจากภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม</li> </ul>



## ๗. การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

เมื่อเกิดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มให้ดำเนินการรับมือกับสถานการณ์แผ่นดินไหว ดังนี้

### ๗.๑ การเตรียมความพร้อมรับมือภัยจากแผ่นดินไหว และอาคารถล่ม

๗.๑.๑ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต (กรณีสาธารณภัยขนาดเล็ก ความรุนแรงระดับ ๑) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการสั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์แผ่นดินไหวในระดับพื้นที่ และช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งให้ประชาสัมพันธ์วิธีการเตรียมความพร้อมของประชาชน เพื่อรับมือกับแผ่นดินไหว

๗.๑.๒ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครขึ้น พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของ ศูนย์ฯ โดยกำหนดให้ใช้ห้อง CCTV เดิม ตึกดำ ชั้น ๒ เป็นห้องปฏิบัติการ (War room) ในการบัญชาการในยามฉุกเฉิน หรือจัดตั้งศูนย์ฯ บริเวณด้านหน้าอาคารศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร กรณีศาลาว่าการกรุงเทพมหานครไม่สามารถใช้งานได้แต่ให้คำนึงถึงความปลอดภัยด้วย ดังโครงสร้างศูนย์บัญชาการฯ



## แนวทางปฏิบัติ มีดังนี้

(๑) ติดตามสถานการณ์แผ่นดินไหว ประเมินความเสี่ยงภัยและผลกระทบที่เกิดจากสถานการณ์แผ่นดินไหว พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เพื่อเฝ้าระวัง และการแจ้งเตือนภัย

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์ (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

(๒) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้หน่วยงานและประชาชนทราบถึงสถานการณ์แผ่นดินไหวและวิธีการเตรียมความพร้อมของประชาชน เพื่อรับมือกับแผ่นดินไหว

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (กองประชาสัมพันธ์)

(๓) ประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในกรุงเทพมหานคร โดยยึดหลักเกณฑ์ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ และตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยเรื่องการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๓๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

### (๔) จัดเตรียมทรัพยากรต่างๆ ดังนี้

(๔.๑) จัดเตรียมบัญชีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครอื่นๆ ในพื้นที่

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขตพื้นที่)

(๔.๒) จัดเตรียมบัญชีกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันที

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

(๔.๓) จัดเตรียมบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแผ่นดินไหว วิศวกรรมโครงสร้าง (เช่น อาคาร บ้านเรือน เขื่อน สะพาน ฯลฯ) สารเคมีและวัตถุอันตราย อัคคีภัย ฯลฯ

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ และส่วนอำนวยการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

(๔.๔) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักเทคนิค สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขต)

(๔.๕) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัย พร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น และกำหนดจุดรวมพล สำหรับการอพยพ

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักงานเขตพื้นที่)

(๔.๖) สำรองปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนบริหารและการเงิน (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขตพื้นที่)

(๔.๗) สำรองพลังงาน (เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ )

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนบริหารการเงิน (สำนักการคลัง)

## ๗.๒ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

### ๗.๒.๑ การควบคุมสถานการณ์

(๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน) หลังเกิดแผ่นดินไหว เป็นชั่วโมงเร่งด่วนที่จะช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เพราะผู้เคราะห์ร้ายจะมีโอกาสรอดชีวิตสูง ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

#### การค้นหาผู้ประสบภัย

๑) กำหนดเขตและกั้นเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามมิให้ผู้ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเข้าไปพื้นที่ประสบภัย

๒) สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร็ว โดยสั่งใช้หน่วยกู้ชีพ กู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัย

๓) กรณีมีสถานการณ์รุนแรงอาคารถล่มพังทลายลงมา ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีสูงมาใช้ในการกู้ภัย เช่น นำกล้องไฟเบอร์ออปติกขนาดเล็กที่ใช้ในทางการแพทย์หย่อนลงไปตามซอกของอาคาร เพื่อส่องหาผู้รอดชีวิต หรือใช้เครื่องวัดเสียงอัลตราโซนิก ที่ช่วยให้ได้ยินแม้กระทั่งเสียงที่เบาที่สุดอย่างเสียงเคาะเบาๆ ในระยะห่างไปหลายเมตร

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักการแพทย์ (ศูนย์เอร์แอด) สำนักการโยธา สำนักงานเขต และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

#### การเฝ้าระวังสถานการณ์

๑) ติดตามประเมินสถานการณ์ และแรงสั่นสะเทือน (After shock) ที่เกิดตามมา หลังจากการเกิดแผ่นดินไหว เป็นระยะๆ เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันภัยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะมีผลกระทบให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์ (สำนักยุทธศาสตร์ และประเมินผล)

๒) แจ้งเตือนและให้ข้อมูลแก่ประชาชน ให้หลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเป็นระยะๆ

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (กองประชาสัมพันธ์)

#### การอพยพและการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

๑) อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยง ตามความจำเป็นของสถานการณ์ภัยไปยังศูนย์พักพิงชั่วคราว

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ (สำนักงานเขตพื้นที่ และหน่วยงานทหาร ตำรวจ และหน่วยงานอื่นให้การสนับสนุน)

๒) ดูแล และบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว จัดระเบียบสถานที่อพยพ พร้อมทั้งลงทะเบียนผู้อพยพตามคู่มือการอพยพ และคู่มือการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ส่วนสนับสนุน (สำนักพัฒนาสังคม สำนักการศึกษา สำนักงานเขต)

๓) แจกจ่ายเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐาน ตลอดจนจัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องยักชีพที่จำเป็น

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนบริหารและการเงิน (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

๔) จัดระบบการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศูนย์พักพิงชั่วคราว

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนอำนวยความสะดวกความปลอดภัย (สำนักเทคนิค สำนักงานเขต)

#### การรักษาความสงบเรียบร้อย

๑) จัดระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของพื้นที่ประสบภัย และพื้นที่อพยพ ตลอดจนการจัดกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อจัดการจราจรในพื้นที่ประสบภัย เส้นทางอพยพ และพื้นที่ศูนย์พักพิงชั่วคราวให้เพียงพอ พร้อมทั้งจัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่เพื่อสับเปลี่ยนกำลังพล โดยใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ภัย

๒) ปิดกั้นมิให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดภัย และพื้นที่อันตรายจนกว่าสถานการณ์ภัยสิ้นสุดลง

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนอำนวยความสะดวกความปลอดภัย (สำนักเทคนิค สำนักงานเขตพื้นที่)

#### การประชาสัมพันธ์ในระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน)

๑) ประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติตัวหลังเกิดแผ่นดินไหว ให้ประชาชนได้รับทราบพร้อมประชาสัมพันธ์สถานที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่กำหนดไว้ เช่น โทรศัพท์วิทยุ หอกระจายข่าว ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนรับทราบสถานการณ์ที่ถูกต้อง ให้ระมัดระวังอันตราย และลดความตื่นตระหนก

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (กองประชาสัมพันธ์)

๒) ประชาสัมพันธ์และแถลงข่าวสถานการณ์แผ่นดินไหวให้ประชาชนทราบเป็นระยะๆ

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (กองประชาสัมพันธ์)

๓) จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวขึ้น เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล และประสานงาน ให้บริการแก่ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิต

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (กองประชาสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่)

**การรายงานและสรุปผล** การปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหน่วยเหนือขึ้นไป

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนอำนวยความปลอดภัย (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

(๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมง (๑ - ๒ วัน) ให้มีความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

#### การส่งกำลังบำรุง (Logistics)

๑) สับเปลี่ยนกำลังเจ้าหน้าที่ เพื่อสำรวจและค้นหาผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานแพทย์ (ศูนย์เอราวัณ) สำนักงานโยธา)

๒) จัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม ให้แก่ผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนสนับสนุน และส่วนบริหารและการเงิน (สำนักพัฒนาสังคม สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานเขต)

๓) จัดระบบการแพทย์ฉุกเฉิน และจัดตั้งโรงพยาบาลสนามเพื่อคัดกรองผู้ป่วย ใกล้เคียงที่ประสบภัย และพื้นที่อพยพ

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ (สำนักการแพทย์)

**การประเมินโครงสร้างพื้นฐานตามสถานการณ์ภัย**

๑) จัดชุดสำรวจวิศวกรรมโครงสร้าง เช่น อาคาร บ้านเรือน เขื่อน สะพาน ฯลฯ เพื่อสำรวจความแข็งแรงด้านโครงสร้าง ความปลอดภัยในที่พิกอาศัย และเส้นทางคมนาคม และสำรวจโครงสร้างพื้นฐาน ที่ได้รับความเสียหายให้เร่งซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา ให้สามารถใช้งานได้

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ (สำนักการโยธา สำนักงานเขต และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง)

๒) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ชำรุด เสียหายจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม พร้อมทั้งติดป้ายเตือนหรือวางแผงปิดกั้นช่องทางการจราจรให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรืออาสาสมัคร อำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ (สำนักการจราจรและขนส่ง)

**รายงานและสรุปผล** รายงานการปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหน่วยเหนือขึ้นไป

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

(๓) การปฏิบัติการระยะ ๔๘ - ๗๒ ชั่วโมง (๒ - ๓ วัน) ให้มีความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

**การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัย**

๑) สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เช่น ความต้องการด้านอาหาร น้ำดื่ม เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องนุ่งห่ม ที่พิกอาศัย ยา เวชภัณฑ์ ฯลฯ พร้อมทั้งรับเรื่องราวร้องทุกข์ และประสานการช่วยเหลือ อย่างรวดเร็วเป็นธรรม ทัวถึง เพื่อช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนบริหารและการเงิน (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสำนักงานเขต) ส่วนอำนวยการ (กองกลาง)

๒) สำรวจความเสียหายของผู้ประสบภัยเบื้องต้น เช่น ผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต ผู้สูญหาย บ้านเรือน โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งสาธารณประโยชน์ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการให้ความช่วยเหลือโดยเร่งด่วน

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ (สำนักงานเขตพื้นที่)

๓) ช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ และตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๓๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนบริหารและการเงิน (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสำนักงานเขตพื้นที่)

## การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้เสียชีวิต

๑) จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้เสียชีวิต สำหรับการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจในพื้นที่รับผิดชอบในการตรวจชันสูตรเบื้องต้น บันทึกข้อมูลศพ การเก็บรักษาหลักฐาน เพื่อการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่

๒) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากให้ประสานหาสถานที่และอุปกรณ์เก็บรักษาศพในระยะแรก

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่

๓) สืบหาญาติของผู้ประสบภัยและผู้เสียชีวิต

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่

## การประชาสัมพันธ์ในระยะ ๔๘-๗๒ ชั่วโมง (๒-๓ วัน)

๑) แลกข่าว เพื่อสั่งการในภาวะฉุกเฉิน

๒) เผยแพร่ข่าวสารให้สาธารณชนทราบทุกระยะ เพื่อลดความตื่นตระหนก

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม (กองประชาสัมพันธ์)

**รายงานและสรุปผล** รายงานการปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหน่วยเหนือ

ขึ้นไป

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

(๔) การปฏิบัติการระยะ ๗๒ ชั่วโมง ขึ้นไป (หลัง ๓ วัน ขึ้นไป) พิจารณาสับสนุน

การปฏิบัติการคันหระยะ ๑ - ๓ วันแรกให้บรรลุปเป้าหมายก่อน พร้อมทั้งสนับสนุนกำลังบำรุงในทรัพยากรด้านต่างๆ ตลอดจนสนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อสับเปลี่ยนกำลังพลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่องและดำเนินการ ดังนี้

๑) สรุปผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

เพื่อการประสานการปฏิบัติ

๒) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหา อุปสรรค

๓) ติดตามตรวจสอบความต้องการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนับสนุนกำลังบำรุง

๔) สรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ ส่วนอำนวยการ (สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

## ๗.๒.๒ ระบบการสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

จัดตั้งศูนย์สื่อสาร และจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติ โดยเร็ว ทั่วถึง ทุกพื้นที่

(๑) คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉินระบบ VHF ผ่านข่ายอัมรินทร์ ความถี่หลัก

๑๕๕.๘๐๐ MHz

**หน่วยงานหลัก** วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ (สำนักเทคนิค สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

### ๗.๒.๓ การประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน

(๑) จัดแถลงข่าวและสรุปสถานการณ์แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ผ่านสื่อต่างๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบสถานการณ์ภัยทุกวัน เป็นระยะๆ เพื่อมิให้เกิดความสับสนและตื่นตระหนกจนกว่าสถานการณ์ภัยจะคลี่คลาย

(๒) แถลงข่าวตอบโต้เหตุการณ์ (Response News Release) ในกรณีที่มีข่าวลือที่เป็นเท็จ ทำให้เกิดความสับสนแก่สาธารณชน ซึ่งมีได้ออกมาจากการประชาสัมพันธ์ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครแต่อย่างใด โดยตอบโต้ข่าวให้ชี้แจงอย่างละเอียดด้วยเหตุผลน่าเชื่อถือ อ้างอิงที่มาของแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ (กองประชาสัมพันธ์)

### ๗.๒.๔ การรับบริจาค

(๑) ให้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขต โดย

๑) ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลที่ได้รับบริจาค เช่น สิ่งของ เงินที่ได้รับบริจาค สถานที่จัดเก็บ

๒) เมื่อได้รับบริจาคเงินให้ออกใบเสร็จรับเงินให้ถูกต้อง

(๒) ให้กรุงเทพมหานครและสำนักงานเขต เป็นศูนย์กลางในการรับสิ่งของ และเงินบริจาค โดยเงินบริจาคมำเข้ากองทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัย และแจกจ่ายสิ่งของให้ผู้ประสบภัยอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

### ๗.๓ การปฏิบัติหลังเกิดภัย

#### ๗.๓.๑ การสำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยและความเสียหายเบื้องต้น

(๑) ให้สำนักงานเขต สำรวจตรวจสอบข้อมูลผู้ประสบภัยและความเสียหาย พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย และออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) สำรวจความเสียหายระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน

#### ๗.๓.๒ การสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ประสบภัย

(๑) รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัยให้กลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ

(๒) เผ่าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคระบาดในพื้นที่ประสบภัย

(๓) จัดการที่อยู่อาศัย และชั่วคราว พร้อมทั้งประสานความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ และการส่งผู้ประสบภัยกลับภูมิลำเนา

(๔) ฟื้นฟูอาชีพ จัดฝึกอบรมอาชีพ และจัดหางานให้แก่ผู้ประสบภัย

(๕) จ่ายค่าชดเชยและเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ และระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พ.ศ. ๒๕๓๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๖) สรุปรายงานความเสียหายจากสาธารณภัย การสงเคราะห์ และฟื้นฟูผู้ประสบภัย

หน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักงานเขต

หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ (สำนักงานแพทย์ สำนักงานอนามัย สำนักพัฒนาสังคม สำนัก

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)



### ๗.๓.๓ การฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัย

(๑) ซ่อมแซมสถานที่ราชการ โรงเรียน สถานศึกษา วัด โบราณสถาน สถานที่ราชการ และสถานที่ท่องเที่ยว ให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

(๒) ซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคและสิ่งสาธารณประโยชน์ให้ใช้งานได้ดังเดิม

(๓) ทำความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน และสิ่งสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ประสบภัยและขนย้ายขยะมูลฝอย

(๔) ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย สถานที่ท่องเที่ยว ปรับสภาพภูมิทัศน์ และแก้ไขปัญหาล้างแฉล้ม และมลภาวะเป็นพิษ ในพื้นที่ประสบภัย

**หน่วยงานหลัก** ได้แก่ สำนักงานโยธา สำนักงานการศึกษา สำนักสิ่งแวดล้อม สำนักงานการระบายน้ำ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานคลัง (กองโรงงานช่างกล) สำนักงานเขตพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

### ๗.๓.๔ การส่งมอบภารกิจหลังเกิดภัย

ก่อนปิดศูนย์บัญชาการกรุงเทพมหานคร หลังสาธารณภัยผ่านพ้นไปแล้ว ควรประชุมหารือ เพื่อพิจารณาการส่งมอบงานที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องให้หน่วยงานรับผิดชอบต่อไปตามแนวทาง ดังนี้

(๑) พิจารณาส่งมอบภารกิจต่างๆ ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องรับผิดชอบ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เช่น ผู้ประสบภัยที่ได้รับบาดเจ็บ หรือพิการที่ต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

(๒) จัดทำบัญชีการส่งมอบงานไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยระยะยาวให้เป็นไปอย่างมีระเบียบร้อย ต่อเนื่อง

(๓) สรุปผลการดำเนินงานการส่งมอบภารกิจหลังเกิดภัย พร้อมทั้งรายงานผู้บังคับบัญชาต่อไป

### ๗.๔ กรณีสาธารณภัยขนาดใหญ่

เมื่อสถานการณ์แผ่นดินไหวมีผลกระทบรุนแรงเป็นบริเวณกว้าง เป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่ และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.) เริ่มปฏิบัติการ เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร แปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานครทันที และปฏิบัติงานตามการบัญชาการเหตุการณ์จากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)

### ๗.๕ การสิ้นสุดภารกิจของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร

เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยยุติลง ให้ตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจน ว่าสถานการณ์ภัยจากแผ่นดินไหวได้ยุติลงแล้ว และให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รายงานให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีส่งมอบงาน และสรุปงานส่งให้หน่วยงานตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ต่อไป

(ตัวอย่าง)

## เค้าโครงแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.....

สำนัก/สำนักงานเขต

- อ้างอิง
๑. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐
  ๒. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘
  ๓. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๘

### ๑. สถานการณ์ทั่วไป

เป็นการกล่าวถึงสถานการณ์ความเสี่ยงภัยในเขตพื้นที่ หรืออยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากภัยที่อาจเกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนัก/สำนักงานเขต จากภัย.....ขึ้น

### ๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเตรียมความพร้อม.....
- ๒.๒ เพื่อกำหนดกรอบการปฏิบัติงาน.....
- ๒.๓ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินที่อาจเกิดขึ้นจากภัย.....

### ๓. นิยามศัพท์

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ “ภัย” และศัพท์อื่นที่เกี่ยวข้อง

### ๔. ระดับความรุนแรงและการจัดการสาธารณภัย

### ๕. การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติ

- องค์กรปฏิบัติในภาวะปกติ / ในภาวะฉุกเฉิน
- กำหนดโครงสร้างหน้าที่ และผู้รับผิดชอบขององค์กรปฏิบัติในภาวะปกติ และภาวะฉุกเฉินให้ชัดเจน
- กรณีศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต อาจปรับโครงสร้างศูนย์ฯ ประกอบด้วย ส่วนอำนวยการ ส่วนปฏิบัติการ และส่วนสนับสนุน โดยรวมภารกิจของส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมิน ส่วนบริหาร และการเงิน และส่วนอำนวยความสะดวกไว้ด้วยกัน

### ๖. แนวทางการดำเนินงาน

ระบุงการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ไว้รองรับสถานการณ์สาธารณภัยตามลักษณะความเสี่ยงภัย ทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย

### ๗. การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

- เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดสาธารณภัย ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต/กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์
- ติดตามสถานการณ์

- สื่อสารและประชาสัมพันธ์เป็นระยะๆ
- จัดเตรียมบัญชีข้อมูล อุปกรณ์ ยานพาหนะ สถานที่รองรับผู้อพยพ ฯลฯ ให้พร้อมสำหรับการสั่งใช้
- การจัดการสาธารณภัย ณ จุดเกิดเหตุ
- การช่วยเหลือฉุกเฉิน และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยด้านต่างๆ
- การอพยพผู้ประสบภัย
- การบริหารศูนย์พักพิงชั่วคราว
- การรายงานข้อมูลข่าวสาร ไปยังศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครเป็นระยะจนกว่าภัยยุติ
- การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในภาวะฉุกเฉิน
- การรักษาความสงบเรียบร้อย
- การจัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยสำนักงานเขต/กรุงเทพมหานคร

## ๘. การปฏิบัติหลังเกิดภัย

- การฟื้นฟูซ่อมแซมสิ่งที่เสียหาย
- การอพยพกลับ
- การประเมินความเสียหายเบื้องต้นและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

## ภาคผนวก

- หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อฉุกเฉินหน่วยงานภายใน/ภายนอก
- บัญชีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะ
- บัญชีที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว
- บัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- แผนที่เสี่ยงภัย

**หมายเหตุ** คำโครงการแผนปฏิบัติการฯ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

## แบบฟอร์มการสำรวจและประเมินความเสียหาย

๑. ทีมสำรวจ วันที่สำรวจ : .....
- วิศวกรโครงสร้าง : ..... เวลา : .....
- วิศวกรโยธา : .....
- วิศวกรผู้ช่วย : .....
- เจ้าหน้าที่เขต : .....
- ช่างสำรวจ : ..... พื้นที่สำรวจ :  ในพื้นที่ประสบภัย  
 นอกพื้นที่ประสบภัย

๒. ประเภทของภัยพิบัติ
- แผ่นดินไหว  อุทกภัย  อัคคีภัย  การจลาจล  การวางระเบิด  อื่น ๆ

๓. ที่ตั้ง, ชนิด & ลักษณะการใช้อาคาร

- ที่ตั้ง : รายละเอียดโดยย่อ :  
ชื่ออาคาร : ..... พื้นที่ฐานอาคารโดยประมาณ : .....(ตรม.)  
ที่อยู่ : ..... จำนวนหน่วยที่อยู่อาศัย (ทั้งหมด) : .....(ห้อง)  
..... จำนวนหน่วยที่อยู่อาศัย (ที่เสียหาย) : .....(ห้อง)  
..... ปริมาณเศษวัสดุ (ประมาณ) เหนือพื้นดิน : .....  
ผู้ติดต่อ : ..... โทร. : ..... ได้พื้นดิน : .....
- พิกัด : ..... ชั้นจอดรถ  ระดับพื้นดิน  
เลขที่โฉนด : .....  ระดับฐานราก

### ประเภทของสิ่งปลูกสร้าง

- โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก  โครงสร้างไม้  
 โครงสร้างคอนกรีตหล่อสำเร็จรูป  โครงสร้างเหล็ก  
 อื่น ๆ

### ที่พักอาศัย

- ที่อยู่อาศัยส่วนบุคคล  พาณิชยกรรม  สถานศึกษา  กลุ่มที่อยู่อาศัย  
 สำนักงาน  ร้านอาหาร  โรงเรียน  ห้องเช่า  
 สถานที่ราชการ  โรงแรม  วิทยาลัย  แพลต  
 กิ่งสถานที่ราชการ  อุตสาหกรรม  มหาวิทยาลัย  ย่านอนุรักษ์  
 หน่วยบริการฉุกเฉิน  โรงภาพยนตร์, โรงมหรสพ, ห้องสมาคม  สถานีดับเพลิง  
 โรงพยาบาล  อื่น ๆ

๔ การประเมินความเสียหาย

ตรวจสอบอาคารตามเงื่อนไขข้างล่างนี้ และขีด ✓ ลงในช่องที่เหมาะสมที่สุด

เงื่อนไขการสังเกต	ไม่มี	เล็กน้อย	ปานกลาง	รุนแรง
● ถล่ม ถล่มบางส่วน หรือการทรุดตัว หรือฐานรากไม่สามารถทรงตัวได้	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
● อาคารหรือชั้นเอียง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
● ความเสียหายของโครงสร้างต่อผนังรับน้ำหนัก	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
● ความเสียหายของโครงสร้างต่อโครงสร้างพื้นฐาน				
เสา	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
คานรับน้ำหนัก	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
จุดเชื่อมต่อระหว่างเสาและคานรับน้ำหนัก	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
บันได	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ผนัง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
อื่น ๆ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
● กำแพงอิฐ, องค์กรประกอบทางสถาปัตยกรรม	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
อันตรายจากวัตถุที่ตกหล่นอื่น ๆ				
● การทรุดตัวของพื้นดิน, การแตกร้าวของพื้นดิน	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
การเคลื่อนที่แบบลาดเอียง				
● การบริการภายใน				
ประปา	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ระบบระบายน้ำ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ไฟฟ้า	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ลิฟท์	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
การดับเพลิง	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
● ความอันตรายสถานที่				
แก๊ส	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ไฟฟ้า	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ประปา	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
ระบบระบายน้ำ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
อุโมงค์ใต้ดินระบายน้ำ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
สารเคมีเป็นพิษ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
อื่น ๆ	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

หมายเหตุ : ปรับปรุงจาก Gujarat State Earthquake Management Plan, January ๒๐๐๕.

## การติดต่อสื่อสาร

ลำดับ	ผู้บังคับบัญชา / หน่วยงาน	วิทยุ (นามเรียกขาน)	หมายเลขโทรศัพท์	
			ที่ทำงาน	มือถือ
๑	หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร (ผว.กทม.)	สุทัศน์ ๑	๐-๒๖๒๑-๐๘๒๙	-
๒	นางผุสดี ตามไท (รผว.กทม.)	สุทัศน์ ๒	๐-๒๒๒๔-๒๙๘๕	๐๘-๓๔๙๐-๓๔๒๑
๓	พลตำรวจเอกอัศวิน ขวัญเมือง (รผว.กทม.)	สุทัศน์ ๓	๐-๒๒๒๔-๓๐๕๒	๐๘-๓๔๙๐-๗๖๗๖
๔	นายจุมพล สำเภาพล (รผว.กทม.)	สุทัศน์ ๔	๐-๒๒๒๔-๒๙๖๖	๐๘-๑๘๖๕-๐๑๐๕
๕	นายอมร กิจเชวงกุล (รผว.กทม.)	สุทัศน์ ๕	๐-๒๒๒๔-๓๐๕๑	๐๘-๔๓๓๐-๐๕๕๕
๖	นางบุศกร คงอุดม (เลขา ผว.กทม.)	สุทัศน์ ๑๑	๐-๒๒๒๖-๑๓๓๘	๐๘-๕๕๐๖-๙๓๓๓
๗	นายพีระพงษ์ สายเชื้อ (ป.กทม.)	เอราวัณ ๑	๐-๒๒๒๔-๓๐๑๙	๐๘-๙๘๓๓-๐๔๘๔
๘	นายอรรถพร สุวัจนเดชา (รป.กทม.)	เอราวัณ ๒	๐-๒๒๒๔-๓๐๑๒	๐๘-๑๖๔๓-๑๔๐๖
๙	นายจ๊กกพันธ์ ผิวงาม (รป.กทม.)	เอราวัณ ๓	๐-๒๒๒๖-๑๔๒๕	๐๘-๙๘๙๐-๔๖๕๐
๑๐	นางรัชนิวรรณ อัครวิตานนท์ (รป.กทม.)	เอราวัณ ๔	๐-๒๒๒๒-๗๑๗๐	๐๘-๑๓๗๖-๙๑๗๕
๑๑	นายกิตติพันธ์ ขาวสุทธิ (รป.กทม.)	เอราวัณ ๕	๐-๒๒๒๔-๓๐๕๘	๐๘-๑๖๓๓-๙๗๙๖
๑๒	นางวันทนี วัฒนะ (รป.กทม.)	เอราวัณ ๖	๐-๒๒๒๖-๔๘๗๑	๐๘-๙๙๖๙-๕๕๖๐
๑๓	นายภัทรุทธิ์ ทรพรานนท์ (รป.กทม.)	เอราวัณ ๗	๐-๒๒๒๒-๐๘๒๓	๐๘-๑๖๔๔-๕๕๔๖
๑๔	ผู้อำนวยการสำนักเทคนิค	เทคนิค ๑	๐-๒๔๖๖-๔๑๘๗	๐๘-๑๙๖๕-๖๔๓๕
๑๕	ผู้อำนวยการสำนักการโยธา	โยธา ๑	๐-๒๒๔๖-๐๒๖๒	๐๘-๑๘๔๙-๖๗๘๗
๑๖	ผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ	ระบายน้ำ ๑	๐-๒๒๔๖-๐๓๐๗	๐๘-๙๙๒๐-๔๐๗๖
๑๗	ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์	การแพทย์ ๑	๐-๒๒๒๔-๙๗๐๙	๐๘-๑๘๓๗-๘๘๙๒
๑๘	ผู้อำนวยการสำนักอนามัย	อนามัย ๑	๐-๒๒๔๕-๓๙๓๓	๐๘-๓๘๓๑-๑๒๒๒
๑๙	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม	พัฒนา ๑	๐-๒๒๔๘-๖๐๖๙	๐๘-๑๕๐๕-๐๙๓๓
๒๐	ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว	สวัสดิการ ๑	๐-๒๒๔๖-๐๖๘๐	๐๘-๙๒๐๖-๒๗๒๓
๒๑	ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม	รักษา ๑	๐-๒๒๔๖-๐๓๓๔	๐๘-๑๖๙๖-๓๒๑๘
๒๒	ผู้อำนวยการสำนักการจราจรและขนส่ง	บพิตร ๑	๐-๒๓๕๔-๑๑๙๙	๐๙-๓๕๖๙-๖๕๕๑
๒๓	ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง	ผังเมือง ๑	๐-๒๓๕๔-๑๒๕๐-๑	๐๘-๑๔๙๔-๒๘๕๕
๒๔	ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา	ศึกษา ๑	๐-๒๔๓๗-๖๖๓๐	๐๘-๑๖๓๙-๑๔๖๘
๒๕	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล	นโยบาย ๑	๐-๒๒๒๔-๓๐๐๗	๐๘-๙๙๖๗-๓๕๑๒
๒๖	ผู้อำนวยการสำนักการคลัง	การคลัง ๑	๐-๒๒๒๕-๗๗๗๑	๐๘-๙๘๑๕-๒๘๓๓
๒๗	ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ป้องกัน ๑	๐-๒๓๕๔-๖๘๔๑	๐๘-๑๘๓๘-๘๗๐๐
๒๘	รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ป้องกัน ๒	๐-๒๓๕๔-๖๘๗๘	๐๘-๓๕๑๕-๕๙๕๖
๒๙	รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ป้องกัน ๓	๐-๒๓๕๔-๖๘๔๔	๐๘-๑๖๑๒-๓๒๘๘
๓๐	เลขานุการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ป้องกัน ๖	๐-๒๓๕๔-๖๘๕๒	๐๙-๑๖๓๖-๕๖๙๑
๓๑	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน	ป้องกัน ๗	๐-๒๒๗๙-๗๓๐๑-๕ ต่อ ๓๐๔	๐๘-๑๖๓๖-๕๒๕๒
๓๒	ผู้อำนวยการกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ป้องกัน ๘	๐-๒๒๗๘-๒๐๙๖	๐๘-๖๘๘๙-๒๒๐๐
๓๓	ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง ๑	ปฏิบัติการ ๑	๐-๒๓๕๔-๖๘๕๘	๐๘-๑๒๐๘-๑๔๖๑

## การติดต่อสื่อสาร

ลำดับ	ผู้บังคับบัญชา / หน่วยงาน	วิทยุ (นามเรียกขาน)	หมายเลขโทรศัพท์	
			ที่ทำงาน	มือถือ
๓๔	ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง ๒	ปฏิบัติการ ๒	๐-๒๓๕๕-๖๘๔๖	๐๘-๑๓๖๓-๒๖๖๒
๓๕	ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง ๓	ปฏิบัติการ ๓	๐-๒๓๕๕-๖๘๕๘	๐๘-๑๖๔๐-๕๑๙๑
๓๖	ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง ๔	ปฏิบัติการ ๔	๐-๒๓๕๕-๖๘๗๕	๐๘-๘๕๗๘-๐๘๐๕
๓๗	ผู้อำนวยการกองกลาง	กองกลาง ๑	๐-๒๒๒๔-๓๐๐๕	๐๘-๑๘๐๗-๘๓๓๒
๓๘	หัวหน้าสำนักงาน ลพว.กทม.	สว. ๑	๐-๒๒๒๔-๓๐๐๘	๐๘-๙๒๐๑-๑๖๓๙
๓๙	ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์	ปชส. ๑	๐-๒๒๒๔-๓๐๗๔	๐๘-๑๙๘๔-๙๑๔๙
๔๐	ผู้อำนวยการเขตคลองสาน	เขตคลองสาน ๑	๐-๒๔๓๗-๒๓๓๑	๐๘-๑๔๔๒-๙๔๒๑
๔๑	ผู้อำนวยการเขตคลองสามวา	เขตคลองสามวา ๑	๐-๒๕๕๘-๐๓๑๗	๐๘-๑๖๑๘-๙๒๒๔
๔๒	ผู้อำนวยการเขตคลองเตย	เขตคลองเตย ๑	๐-๒๒๔๐-๒๔๙๐	๐๘-๙๔๘๕-๒๗๗๒
๔๓	ผู้อำนวยการเขตคันนายาว	เขตคันนายาว ๑	๐-๒๓๗๙-๙๙๓๔-๕	๐๘-๔๙๑๑-๔๑๗๓
๔๔	ผู้อำนวยการเขตจตุจักร	เขตจตุจักร ๑	๐-๒๕๑๓-๙๙๔๔	๐๘-๖๘๘๙-๒๒๐๐
๔๕	ผู้อำนวยการเขตจอมทอง	เขตจอมทอง ๑	๐-๒๔๒๗-๒๓๙๗	๐๘-๑๓๔๘-๒๐๕๔
๔๖	ผู้อำนวยการเขตดอนเมือง	เขตดอนเมือง ๑	๐-๒๕๖๕-๙๔๐๐	๐๘-๘๗๙๒-๖๔๖๐
๔๗	ผู้อำนวยการเขตดินแดง	เขตดินแดง ๑	๐-๒๒๔๖-๕๓๗๙	๐๘-๑๔๕๗-๒๕๐๑
๔๘	ผู้อำนวยการเขตดุสิต	เขตดุสิต ๑	๐-๒๒๔๑-๔๙๙๓	๐๘-๑๙๓๗-๑๒๘๘
๔๙	ผู้อำนวยการเขตตลิ่งชัน	เขตตลิ่งชัน ๑	๐-๒๔๒๔-๒๕๑๕	๐๘-๑๖๒๖-๔๓๘๗
๕๐	ผู้อำนวยการเขตทวีวัฒนา	เขตทวีวัฒนา ๑	๐-๒๔๔๑-๔๗๓๑	๐๘-๙๙๒๓-๒๔๘๗
๕๑	ผู้อำนวยการเขตทุ่งครุ	เขตทุ่งครุ ๑	๐-๒๔๖๔-๔๓๘๑	๐๘-๑๘๙๙-๙๔๖๑
๕๒	ผู้อำนวยการเขตธนบุรี	เขตธน ๑	๐-๒๔๖๕-๕๕๙๐	๐๘-๔๖๔๐-๓๗๓๗
๕๓	ผู้อำนวยการเขตบางกะปิ	เขตบางกะปิ ๑	๐-๒๓๗๘-๑๖๐๗	๐๘-๗๔๖๖-๑๕๖๕
๕๔	ผู้อำนวยการเขตบางกอกน้อย	เขตบางน้อย ๑	๐-๒๔๒๔-๑๖๘๑	๐๘-๑๙๒๓-๑๐๙๙
๕๕	ผู้อำนวยการเขตบางกอกใหญ่	เขตบางใหญ่ ๑	๐-๒๔๕๗-๖๘๑๑	๐๘-๑๖๘๘-๕๖๐๔
๕๖	ผู้อำนวยการเขตบางขุนเทียน	เขตขุนเทียน ๑	๐-๒๔๑๕-๑๖๙๑	๐๘-๑๔๒๔-๒๖๙๙
๕๗	ผู้อำนวยการเขตบางเขน	เขตบางเขน ๑	๐-๒๕๒๑-๓๔๗๒	๐๘-๑๙๒๔-๐๑๗๐
๕๘	ผู้อำนวยการเขตบางคอแหลม	เขตบางคอแหลม ๑	๐-๒๒๙๑-๐๒๘๐	๐๘-๑๘๑๒-๕๗๖๙
๕๙	ผู้อำนวยการเขตบางซื่อ	เขตบางซื่อ ๑	๐-๒๕๘๖-๙๙๗๙	-
๖๐	ผู้อำนวยการเขตบางนา	เขตบางนา ๑	๐-๒๓๙๗-๓๗๐๓	๐๘-๑๘๖๖-๑๒๑๗
๖๑	ผู้อำนวยการเขตบางบอน	เขตบางบอน ๑	๐-๒๔๕๐-๓๒๘๙	๐๘-๑๑๗๑-๔๖๔๗
๖๒	ผู้อำนวยการเขตบางพลัด	เขตบางพลัด ๑	๐-๒๔๓๓-๔๒๙๕	๐๘-๕๙๕๕-๘๘๒๔
๖๓	ผู้อำนวยการเขตบางรัก	เขตบางรัก ๑	๐-๒๒๓๘-๓๔๕๖	๐๘-๑๓๑๖-๒๑๓๑
๖๔	ผู้อำนวยการเขตบางแค	เขตบางแค ๑	๐-๒๔๕๔-๕๖๘๖	๐๘-๑๘๑๘-๑๙๑๘
๖๕	ผู้อำนวยการเขตบึงกุ่ม	เขตบึงกุ่ม ๑	๐-๒๓๖๔-๗๔๒๐	๐๘-๑๘๕๓-๓๔๑๑
๖๖	ผู้อำนวยการเขตปทุมวัน	เขตปทุม ๑	๐-๒๒๑๕-๓๘๒๐	-
๖๗	ผู้อำนวยการเขตประเวศ	เขตประเวศ ๑	๐-๒๓๒๘-๗๑๐๙	๐๘-๙๗๙๕-๘๕๑๐

## การติดต่อสื่อสาร

ลำดับ	ผู้บังคับบัญชา / หน่วยงาน	วิทยุ (นามเรียกขาน)	หมายเลขโทรศัพท์	
			ที่ทำงาน	มือถือ
๖๘	ผู้อำนวยการเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	เขตป้อมปราบ ๑	๐-๒๒๘๑-๒๘๕๓	๐๘-๑๘๔๓-๕๖๔๒
๖๙	ผู้อำนวยการเขตพญาไท	เขตพญา ๑	๐-๒๒๗๙-๔๑๔๖	-
๗๐	ผู้อำนวยการเขตพระนคร	เขตนคร ๑	๐-๒๖๒๘-๙๐๖๐	๐๙-๐๙๐๙-๙๐๕๒
๗๑	ผู้อำนวยการเขตพระโขนง	เขตพระโขนง ๑	๐-๒๓๑๑-๔๒๘๗	๐๘-๑๓๐๗-๘๘๓๖
๗๒	ผู้อำนวยการเขตภาษีเจริญ	เขตภาษี ๑	๐-๒๔๑๓-๐๕๖๕	๐๘-๔๔๓๓-๗๒๗๒
๗๓	ผู้อำนวยการเขตมีนบุรี	เขตมีน ๑	๐-๒๕๕๐-๗๑๕๗	-
๗๔	ผู้อำนวยการเขตยานนาวา	เขตยานาวา ๑	๐-๒๒๙๔-๔๔๓๓	๐๘-๖๓๑๗-๘๘๓๙
๗๕	ผู้อำนวยการเขตราชเทวี	เขตราชเทวี ๑	๐-๒๓๕๔-๔๒๑๘	๐๘-๑๕๕๙-๗๙๕๑
๗๖	ผู้อำนวยการเขตราชบุรีบูรณะ	เขตบูรณะ ๑	๐-๒๔๒๘-๓๕๐๖	-
๗๗	ผู้อำนวยการเขตลาดกระบัง	เขตกระบัง ๑	๐-๒๓๒๖-๙๐๑๔	๐๘-๑๘๐๒-๗๐๑๘
๗๘	ผู้อำนวยการเขตลาดพร้าว	เขตลาดพร้าว ๑	๐-๒๕๓๙-๗๗๗๗	๐๘-๙๘๑๒-๕๓๔๒
๗๙	ผู้อำนวยการเขตวังทองหลาง	เขตวังทอง ๑	๐-๒๕๓๘-๕๓๕๐	๐๙-๙๖๕๑-๖๔๙๙
๘๐	ผู้อำนวยการเขตวัฒนา	เขตวัฒนา ๑	๐-๒๓๘๑-๓๑๐๘	๐๘-๙๑๔๙-๓๕๙๐
๘๑	ผู้อำนวยการเขตสะพานสูง	เขตสะพานสูง ๑	๐-๒๓๗๒-๐๖๑๓	๐๘-๑๘๔๐-๑๙๐๑
๘๒	ผู้อำนวยการเขตสาทร	เขตสาทร ๑	๐-๒๒๑๑-๖๐๘๗	๐๘-๑๖๔๘-๖๗๘๔
๘๓	ผู้อำนวยการเขตสายไหม	เขตสายไหม ๑	๐-๒๑๕๘-๗๓๕๔	๐๘-๙๘๑๔-๐๘๘๔
๘๔	ผู้อำนวยการเขตสัมพันธวงศ์	เขตสัมพันธ ๑	๐-๒๒๓๔-๙๖๘๘	๐๘-๙๘๑๘-๕๖๕๓
๘๕	ผู้อำนวยการเขตสวนหลวง	เขตสวนหลวง ๑	๐-๒๓๒๑-๗๙๒๕	๐๘-๑๘๔๓-๕๑๔๑
๘๖	ผู้อำนวยการเขตหนองจอก	เขตหนองจอก ๑	๐-๒๕๕๓-๑๑๔๔	๐๘-๑๔๐๙-๖๕๗๐
๘๗	ผู้อำนวยการเขตหนองแขม	เขตหนองแขม ๑	๐-๒๔๒๑-๐๙๓๗	๐๘-๑๙๓๕-๑๘๙๘
๘๘	ผู้อำนวยการเขตหลักสี่	เขตหลักสี่ ๑	๐-๒๕๗๖-๑๓๘๗	๐๖-๑๒๖๙-๘๓๓๒
๘๙	ผู้อำนวยการเขตห้วยขวาง	เขตห้วยขวาง ๑	๐-๒๒๗๕-๗๒๒๗	๐๘-๔๔๕๔-๘๑๘๑
๙๐	รายชื่อสถานีดับเพลิง ในสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย			
	<b>กองปฏิบัติการดับเพลิง ๑</b>			
	สถานีดับเพลิงภูเขาทอง	ภูเขาทอง ๑	๐-๒๒๒๓-๓๖๒๐	-
	สถานีดับเพลิงบางรัก	บางรัก ๑	๐-๒๒๓๔-๘๘๔๗-๘	-
	สถานีดับเพลิงยานนาวา	ยานนาวา ๑	๐-๒๒๑๑-๙๒๖๒-๓	-
	สถานีดับเพลิงถนนจันทน์	ถนนจันทน์ ๑	๐-๒๒๘๖-๔๑๔๙	-
	สถานีดับเพลิงทุ่งมหาเมฆ	ทุ่งมหาเมฆ ๑	๐-๒๒๘๖-๐๑๔๐-๒	-
	สถานีดับเพลิงบรรทัดทอง	บรรทัดทอง ๑	๐-๒๒๑๔-๑๐๔๙	-
	สถานีดับเพลิงสวนมะลิ	สวนมะลิ ๑	๐-๒๒๒๓-๖๙๙๙	-



## การติดต่อสื่อสาร

ลำดับ	ผู้บังคับบัญชา / หน่วยงาน	วิทยุ (นามเรียกขาน)	หมายเลขโทรศัพท์	
			ที่ทำงาน	มือถือ
	<b>กองปฏิบัติการดับเพลิง ๒</b>			
	สถานีดับเพลิงลาดกระบัง	ลาดกระบัง ๑	๐-๒๓๒๖-๙๕๘๘ ๐-๒๓๒๖-๙๗๗๐	-
	สถานีดับเพลิงบางชัน	บางชัน ๑	๐-๒๕๑๗-๒๙๑๙-๒๐	-
	สถานีดับเพลิงหัวหมาก	หัวหมาก ๑	๐-๒๓๑๔-๐๐๗๑-๒	-
	สถานีดับเพลิงพระโขนง	พระโขนง ๑	๐-๒๓๑๑-๓๔๒๘-๙ ๐-๒๓๑๑-๔๘๐๘	-
	สถานีดับเพลิงคลองเตย	คลองเตย ๑	๐-๒๒๕๘-๒๐๙๓-๔	-
	สถานีดับเพลิงบางกะปิ	บางกะปิ ๑	๐-๒๓๑๘-๑๓๖๐	-
	สถานีดับเพลิงบ่อนไก่	บ่อนไก่ ๑	๐-๒๒๕๑-๑๑๕๗	-
	สถานีดับเพลิงห้วยขวาง	ห้วยขวาง ๑	๐-๒๒๗๕-๖๐๔๔	-
	<b>กองปฏิบัติการดับเพลิง ๓</b>			
	สถานีดับเพลิงลาดพร้าว	ลาดพร้าว ๑	๐-๒๕๑๑-๐๐๓๒	-
	สถานีดับเพลิงบางโพ	บางโพ ๑	๐-๒๕๘๕-๗๒๑๘-๙	-
	สถานีดับเพลิงลาดยาว	ลาดยาว ๑	๐-๒๕๓๗-๘๗๑๐-๑	-
	สถานีดับเพลิงบางเขน	บางเขน ๑	๐-๒๕๒๑-๑๕๕๗	-
	สถานีดับเพลิงดุสิต	ดุสิต ๑	๐-๒๒๔๑-๔๐๖๓	-
	สถานีดับเพลิงสุทธิสาร	สุทธิสาร ๑	๐-๒๒๗๗-๓๖๘๘-๙	-
	สถานีดับเพลิงพญาไท	พญาไท ๑	๐-๒๓๕๔-๖๘๕๐	-
	สถานีดับเพลิงสามเสน	สามเสน ๑	๐-๒๒๔๑-๒๓๙๑-๒	-
	สถานีดับเพลิงบางซื่อ	บางซื่อ ๑	๐-๒๕๘๗-๑๒๑๐	-
	<b>กองปฏิบัติการดับเพลิง ๔</b>			
	สถานีดับเพลิงตลาดพลู	ตลาดพลู ๑	๐-๒๔๖๖-๑๗๙๔-๕	-
	สถานีดับเพลิงทุ่งครุ	ทุ่งครุ ๑	๐-๒๔๖๓-๕๕๐๒	-
	สถานีดับเพลิงบางอ้อ	บางอ้อ ๑	๐-๒๔๒๔-๒๙๑๐-๑	-
	สถานีดับเพลิงดาวคะนอง	ดาวคะนอง ๑	๐-๒๔๗๖-๗๖๙๑	-
	สถานีดับเพลิงบางขุนนนท์	บางขุนนนท์ ๑	๐-๒๔๒๔-๓๘๕๐-๑	-
	สถานีดับเพลิงบางแค	บางแค ๑	๐-๒๔๑๓-๑๑๔๙ ๐-๒๔๕๔-๑๓๓๓	-
	สถานีดับเพลิงปากคลองสาน	ปากคลองสาน ๑	๐-๒๔๓๗-๖๖๑๔-๕	-
	สถานีดับเพลิงตลิ่งชัน	ตลิ่งชัน ๑	๐-๒๔๓๑-๓๓๓๘-๙	-
	สถานีดับเพลิงธนบุรี	ธนบุรี ๑	๐-๒๔๖๕-๓๐๑๕-๖	-
	สถานีดับเพลิงบางขุนเทียน	บางขุนเทียน ๑	๐-๒๔๑๕-๗๘๑๐-๑	-
	สถานีดับเพลิงบวรมงคล	บวรมงคล ๑	๐-๒๔๒๔-๒๘๒๓ ๐-๒๔๒๔-๕๒๑๒	-

## การติดต่อสื่อสาร

ลำดับ	ผู้บังคับบัญชา / หน่วยงาน	วิทยุ (นามเรียกขาน)	หมายเลขโทรศัพท์		
			ที่ทำงาน	มือถือ	
๙๑	โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักการแพทย์ ศูนย์เฮอร์วีน มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลตากสิน  โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ โรงพยาบาลลาดกระบังกรุงเทพมหานคร  โรงพยาบาลเวชการุณย์รัศมี  โรงพยาบาลราชพิพัฒน์  โรงพยาบาลสิรินธร โรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน	ศูนย์เฮอร์วีน	๑๖๔๖	-	
			วชิระ	๐-๒๒๔๔-๓๐๐๐	-
			วชิระ	๐-๒๒๒๐-๘๐๐๐	-
		วชิระ	วชิระ	๐-๒๔๓๗-๐๑๒๓	-
			วชิระ	๐-๒๔๓๗-๑๒๐๖	-
		เจริญกรุง	เจริญกรุง	๐-๒๒๘๙-๗๐๐๐-๓	-
			ศรีนวล	๐-๒๔๒๙-๓๕๗๕-๘๑	-
		ลาดกระบัง	ลาดกระบัง	๐-๒๓๒๖-๗๗๑๑	-
			ลาดกระบัง	๐-๒๓๒๖-๙๙๙๕	-
			ลาดกระบัง	๐-๒๓๒๗-๓๐๔๙-๕๑	-
		หนองจอก	หนองจอก	๐-๒๕๔๓-๑๑๕๐	-
			หนองจอก	๐-๒๕๔๓-๑๓๐๗	-
			หนองจอก	๐-๒๙๘๘-๔๑๐๐-๑	-
		ราชพิพัฒน์	ราชพิพัฒน์	๐-๒๕๒๑-๒๒๒๒	-
			ราชพิพัฒน์	๐-๒๕๔๔-๐๑๖๓	-
ราชพิพัฒน์	๐-๒๕๔๔-๐๑๓๘		-		
สุวรรณภูมิ	สุวรรณภูมิ	๐-๒๓๒๘-๖๙๐๐-๑๙	-		
	สุวรรณภูมิ	๐-๒๔๐๕-๐๙๐๑-๔	-		

## ตาราง เครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ลำดับ	หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน	
	หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
๑	สายด่วนนิรภัย (ปภ.)	๑๗๘๔
๒	ศูนย์ดำรงธรรม	๑๕๖๗
๓	ศูนย์ปลอดภัยคมนาคม	๑๓๕๖
๔	ศูนย์กรุงเทพมหานคร	๑๕๕๕
๕	กรมอุตุฯ มหาวิทยาลัย	๑๑๘๒
๖	ศูนย์วิทยุสื่อสาร สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร (ศูนย์พระราม)	๑๙๙
๗	ศูนย์บริการการแพทย์ฉุกเฉินกรุงเทพมหานคร (ศูนย์เอราวัณ)	๑๖๔๖, ๑๖๖๙
๘	กรมควบคุมมลพิษ	๑๖๕๐, ๐-๒๒๙๘-๒๔๐๔-๗
๙	สายด่วนบริการข้อมูลสารเคมี	๑๕๖๔
๑๐	ส่วนควบคุมไฟฟ้า	๑๓๖๒
๑๑	ศูนย์ประสานงานฉุกเฉิน ๒๔ ชั่วโมง	๐-๒๒๒๖-๔๔๔๔
๑๒	ศูนย์รับแจ้งเด็กหาย	๐-๒๒๘๒-๑๘๑๕
๑๓	ศูนย์วิทยุกรุงธน	๐-๒๔๕๑-๗๒๒๗
๑๔	สถานีวิทยุ สวพ.๙๑	๑๖๔๔
๑๕	สายด่วนผู้บริโภค ออย.	๑๕๕๖
๑๖	Hot - Line คลายเครียด (กรมสุขภาพจิต)	๑๖๖๗
๑๗	Health - Line สายด่วนเพื่อสุขภาพ	๐-๒๗๑๔-๓๓๓๓
๑๘	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (ศูนย์นเรนทร)	๑๖๖๙
๑๙	ศูนย์วิทยุรามมา	๐-๒๒๔๖-๐๙๙๙
๒๐	หน่วยแพทย์กู้ชีพศิริราชพยาบาล	๑๕๕๔
๒๑	ศูนย์ส่งกลับฯ และรถพยาบาลตำรวจ	๑๖๙๑, ๐๒๒๕๕-๑๑๓๔-๖
๒๒	แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	๑๙๑
๒๓	ตำรวจท่องเที่ยว	๑๑๕๕
๒๔	ศูนย์ควบคุมการจราจร	๑๑๙๗
๒๕	กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	๑๑๙๐
๒๖	ร่วมด้วยช่วยกัน	๑๖๗๗
๒๗	จส.๑๐๐	๑๑๓๗, ๐-๒๗๑๑-๙๑๕๑-๘
๒๘	ศูนย์วิทยุสื่อสาร สภากาชาดไทย	๐ -๒๒๕๑-๗๕๕๓-๖ ต่อ ๒๒๐๙,๒๒๑๐

## ตาราง เครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ลำดับ	หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน	
	หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
๒๙	ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย	๐ -๖๒๑-๙๗๐๑-๕
๓๐	ชลประทาน บริการประชาชน	๑๔๖๐
๓๑	สำนักความมั่นคงกิจการชายแดนและการป้องกันประเทศ สภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี	๐-๒๖๒๙-๘๐๐๐-๒ ต่อ ๑๖๑๐-๙
๓๒	กระทรวงการต่างประเทศ	๐-๒๖๔๓-๕๐๐๐
๓๓	สำนักงานเจ้ากรมข้าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย	๐-๒๕๗๒-๑๒๐๖
๓๔	กอ.รมน.	๐-๒๒๔๑-๒๐๕๑-๓
๓๕	ศูนย์ต่อต้านการก่อการร้าย สมช.	๐-๒๒๔๔-๘๗๘๙-๙๑
๓๖	ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก	๐-๒๒๘๐-๒๕๐๘, ๐-๒๒๘๗-๗๙๙๕-๖
๓๗	ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ	๐-๒๔๗๒-๒๓๖๘, ๐-๒๔๗๕-๔๕๒๑
๓๘	ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ	๐-๒๕๓๔-๑๗๑๐
๓๙	หน่วยข่าวกรองทางทหาร	๐-๒๒๔๓-๑๑๒๕
๔๐	ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	๐-๒๑๓๒-๓๘๘๘, ๐-๒๑๓๒-๔๐๐๐
๔๑	ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ	๐-๒๕๔๕-๑๐๐๐
๔๒	สำนักงานตำรวจสันติบาล	๐-๒๒๕๒-๗๐๔๔-๖
๔๓	สำนักงานผู้บัญชาการ สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ	๐-๒๒๘๐-๘๑๙๑, ๐-๒๒๘๒-๘๖๖๖
๔๔	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	๐-๒๑๐๐-๓๘๗๑
๔๕	กองบัญชาการกองทัพไทย	๐-๒๕๗๒-๑๒๓๔
๔๖	หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	๐-๒๕๖๕-๘๓๑๗
๔๗	กองบินตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๐-๒๕๑๐-๙๑๐๐
๔๘	กองบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย	๐-๒๒๕๑-๗๘๕๓-๖
๔๙	มูลนิธิราชประชานุเคราะห์	๐-๒๒๘๒-๕๑๘๐
๕๐	สภาสังคมสงเคราะห์	๐-๒๓๕๔-๗๕๓๓-๓๗
๕๑	มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง	๐-๒๖๒๓-๐๕๔๕-๕๔
๕๒	มูลนิธิร่วมกตัญญู	๐-๒๗๕๑-๐๙๕๑-๓

ที่มา : ฝ่ายการสื่อสาร กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

## ตาราง คลื่นความถี่วิทยุสื่อสาร

ลำดับ	คลื่นความถี่วิทยุสื่อสาร	
	หน่วยงาน	คลื่นความถี่
๑	สำรอง (ช่อง ๑)	๑๖๔.๒๗๕
๒	สำรอง (ช่อง ๒)	๑๖๔.๓๕๐
๓	ศูนย์รวมข่าวพระราม (หลัก)	๑๖๔.๔๐๐
๔	สำรอง (ช่อง ๔)	๑๖๔.๕๒๕
๕	ผ่านฟ้า (นครบาล)	๑๖๒.๓๐๐
๖	รามมา (บก.น.๑)	๑๕๓.๐๕๐
๗	ประชากรราษฎร์ (บก.น.๒)	๑๕๒.๕๗๕
๘	เมืองมีน (บก.น.๓)	๑๕๕.๒๕๐
๙	เสรีไทย (บก.น.๔)	๑๕๔.๓๒๕
๑๐	สวนลุม (บก.น.๕)	๑๕๓.๖๒๕
๑๑	นารายณ์ (บก.น.๖)	๑๕๓.๑๐๐
๑๒	ลอยฟ้า (บก.น.๗)	๑๕๕.๔๐๐
๑๓	สุขสวัสดิ์ (บก.น.๘)	๑๕๕.๕๐๐
๑๔	กรุงธน (บก.น.๙)	๑๕๓.๑๕๐
๑๕	บก.๐๒ (จราจรกลาง)	๑๕๔.๕๕๐
๑๖	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๑๕๒.๒๗๕
๑๗	ตำรวจทางหลวง	๑๕๑.๐๐๐
๑๘	อัมรินทร์ (หลัก)	๑๕๕.๘๐๐
๑๙	เสาวภา	๑๕๕.๘๕๐
๒๐	อ่อนนุช	๑๕๕.๙๐๐
๒๑	เพชรเกษม	๑๕๕.๙๕๐
๒๒	นิรภัย (อปพร.)	๑๖๒.๘๐๐
๒๓	ศูนย์นเรนทร์	๑๕๔.๙๒๕
๒๔	ศูนย์วีริระ	๑๗๑.๔๒๕
๒๕	กรมการปกครอง (มหาดไทย)	๑๕๐.๑๕๐
๒๖	กรุงเทพ (ป้อมเตี้ยตั้ง)	๑๖๘.๒๗๕
๒๗	พระนคร (ร่วมกตัญญู)	๑๖๘.๗๗๕
๒๘	ตรีเพชร	๑๖๒.๒๗๕
๒๙	ศูนย์ปลอดภัย (คมนาคม)	๑๕๑.๖๐๐
๓๐	ศูนย์เอราวัณ	๑๖๒.๘๒๕

ที่มา : ฝ่ายการสื่อสาร กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

## ตาราง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหว

หน่วยงาน	ลำดับ	ตำแหน่ง	ชื่อ นามสกุล	สถานที่ติดต่อ	โทรศัพท์/โทรสาร
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	๑	รศ.ดร.	สุทธิศักดิ์ ศรีสัมพันธ์	คณะวิศวกรรมศาสตร์ ๕๐ ถ.งามวงศ์วาน จตุจักร กทม. ๑๐๙๐๐	๐-๒๙๔๒-๘๕๕๕ ต่อ ๑๓๑๓
กรมอุตุฯ	๑	นาย	อังสุมาล สุนาลัย	๔๓๕๓ ถ.สุขุมวิท แขวง/เขตบางนา กทม. ๑๐๒๖๐	๐-๒๓๙๘-๙๘๓๐ ๐-๒๓๙๙-๔๐๑๒-๔ ๐-๒๓๙๘-๙๘๓๖ ๐-๒๓๙๘-๙๘๑๖ สายด่วน ๑๑๘๒
	๒	นาย	สมชาย ไบ่ม่วง	๔๓๕๓ ถ.สุขุมวิท แขวง/เขตบางนา กทม.๑๐๒๖๐	๐-๒๓๙๘-๙๘๓๐ ๐-๒๓๙๙-๔๐๑๒-๔ ๐-๒๓๙๘-๙๘๓๖ ๐-๒๓๙๘-๙๘๑๖ สายด่วน ๑๑๘๒
	๓	นาย	ต่อศักดิ์ วานิชขจร	๔๓๕๓ ถ.สุขุมวิท แขวง/เขตบางนา กทม.๑๐๒๖๐	๐-๒๓๙๘-๙๘๓๐ ๐-๒๓๙๙-๔๐๑๒-๔ ๐-๒๓๙๘-๙๘๓๖ ๐-๒๓๙๘-๙๘๑๖ สายด่วน ๑๑๘๒
	๔	น.ส.	สมศรี ฮั่นตระกูล	๔๓๕๓ ถ.สุขุมวิท แขวง/เขตบางนา กทม.๑๐๒๖๐	๐-๒๓๙๘-๙๘๓๐ ๐-๒๓๙๙-๔๐๑๒-๔ ๐-๒๓๙๘-๙๘๓๖ ๐-๒๓๙๘-๙๘๑๖ สายด่วน ๑๑๘๒
	๕	นาง	สุมาลี ประจวบ	๔๓๕๓ ถ.สุขุมวิท แขวง/เขตบางนา กทม.๑๐๒๖๐	๐-๒๓๙๘-๙๘๓๐ ๐-๒๓๙๙-๔๐๑๒-๔ ๐-๒๓๙๘-๙๘๓๖ ๐-๒๓๙๘-๙๘๑๖ สายด่วน ๑๑๘๒
	๖	นาย	บุรินทร์ เวชบันเทิง	๔๓๕๓ ถ.สุขุมวิท แขวง/เขตบางนา กทม. ๑๐๒๖๐	๐-๒๓๙๘-๙๘๓๐ ๐-๒๓๙๙-๔๐๑๒-๔ ๐-๒๓๙๘-๙๘๓๖ ๐-๒๓๙๘-๙๘๑๖ สายด่วน ๑๑๘๒

## ตาราง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหว

หน่วยงาน	ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ นามสกุล	สถานที่ติดต่อ	โทรศัพท์/โทรสาร
	๗	นาย	ภูเวียง ประคำมินทร์	๔๓๕๓ ถ.สุขุมวิท แขวง/เขตบางนา กทม.๑๐๒๖๐	๐-๒๓๙๘-๙๘๓๐ ๐-๒๓๙๘-๔๐๑๒-๔ ๐-๒๓๙๘-๙๘๓๖ ๐-๒๓๙๘-๙๘๑๖ สายด่วน ๑๑๘๒
สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย (สกว.)	๑	รศ.ดร.	เป็นหนึ่งใน วานิชชัย (สถาบันเทคโนโลยี แห่งเอเชีย)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕
	๒	รศ.ดร.	สุพจน์ เตชวรสินสกุล (จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕
	๓	รศ.ดร.	ปัญญา จารุศิริ (จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕
	๔	รศ.ดร.	นคร ภู่วโรดม (มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕

## ตาราง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหว

หน่วยงาน	ลำดับ	ตำแหน่ง	ชื่อ นามสกุล	สถานที่ติดต่อ	โทรศัพท์/โทรสาร
	๕	ผศ.ดร.	อาณัติ เรืองรัมย์ (จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕
	๖	รศ.ดร.	วิโรจน์ บุญญภิญโญ (มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕
	๗	ดร.	อมร พิมานมาศ (สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕
	๘	ผศ.ดร.	ฉัตรพันธ์ จินตนาภักดี (จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕
	๙	รศ.ดร.	ไพบุลย์ ปัญญาคะโป (มหาวิทยาลัยศรีปทุม)	สกว.อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ชั้น ๑๔ ๙๗๙/๑๗-๒๑ ถ.พหลโยธิน แขวง สามเสนใน เขตพญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๗๘-๘๒๒๘ ๐-๒๒๗๘-๘๒๓๑ Fax.๐-๒๒๗๘-๘๒๒๕



## ตาราง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหว

หน่วยงาน	ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ นามสกุล	สถานที่ติดต่อ	โทรศัพท์/โทรสาร
ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC)	๑	ดร.	พีรนนท์ ไทวิชราภรณ์ (สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย)	อาคารเอส เอ็ม ชั้น ๒๔ พหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม.๑๐๔๐๐	๐-๒๒๙๘-๐๖๘๑-๙๒
ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ	๑	น.อ.(พ)	สรวง เอกมหาชัย รน.	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๖-๙ อาคารรัฐประศาสนภักดี ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐	๐-๒๑๔๒-๑๒๑๒ Fax.๐-๒๑๔๓-๘๐๔๕
	๒	นาย	พลภัทร เอกธนาพงศกร	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๖-๙ อาคารรัฐประศาสนภักดี ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐	๐-๒๑๔๒-๑๒๑๒ Fax.๐-๒๑๔๓-๘๐๔๕
	๓	นาย	ชัยวัตร รัตนคงวิภูษ	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๖-๙ อาคารรัฐประศาสนภักดี ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐	๐-๒๑๔๒-๑๒๑๒ Fax.๐-๒๑๔๓-๘๐๔๕

## ตาราง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านแผ่นดินไหว

หน่วยงาน	ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ นามสกุล	สถานที่ติดต่อ	โทรศัพท์/โทรสาร
กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ	๑	น.อ.	ภูวดล สว่างแสง	กรมอุทกศาสตร์	๐๕๓-๒๒๑-๑๑๒

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

## ตาราง จำนวนเตียงของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานแพทย์

โรงพยาบาล	จำนวนเตียง (หน่วย : เตียง)
โรงพยาบาลตากสิน	๔๓๐
โรงพยาบาลกลาง	๔๑๕
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	๔๐๒
โรงพยาบาลสิรินธร	๒๓๐
โรงพยาบาลราชพิพัฒน์	๑๓๒
โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินธโร อุทิศ	๑๐๐
โรงพยาบาลเวชการุณย์รัศมี	๗๖
โรงพยาบาลลาดกระบังกรุงเทพมหานคร	๖๐
โรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน	๒๗๐
<b>รวม</b>	<b>๒,๑๑๕</b>

หมายเหตุ : โรงพยาบาลผู้สูงอายุบางขุนเทียน เปิดให้บริการเฉพาะผู้ป่วยนอก

แหล่งข้อมูล : ฝ่ายแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน สำนักงานแพทย์

ตาราง รายละเอียดโรงพยาบาลในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กรุงเทพมหานคร

โซน	ชื่อโรงพยาบาล	มูลนิธิต่าง ๆ
โซน ๑ วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล	๑. โรงพยาบาลศิริวิชัย ๑ ๒. โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ ๓. โรงพยาบาลธนบุรี ๑ ๔. โรงพยาบาลบางโพ ๕. โรงพยาบาลเจ้าพระยา	๑. มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ๒. มูลนิธิร่วมกตัญญู ๓. มูลนิธิกุ๊ซึ่พงษ์แดง ๔. มูลนิธิร่มไทร ๕. มูลนิธิสยามรวมใจ ๖. มูลนิธิอาสาหนองจอก ศูนย์ราชพฤกษ์ ๗. ศูนย์พิรุณ ๘. มูลนิธิกุบแดง
โซน ๒ โรงพยาบาลกลาง	๑. โรงพยาบาลหัวเฉียว	
โซน ๓ โรงพยาบาลตากสิน	๑. โรงพยาบาลพญาไท ๓ ๒. โรงพยาบาลบางกอก ๘ อินเตอร์เนชั่นแนล ๓. โรงพยาบาลศิริวิชัย ๒ ๔. โรงพยาบาลบางไผ่ ๕. โรงพยาบาลพระราม ๒ ๖. โรงพยาบาลหลวงพ่อกวี่ศักดิ์ชูตินโร อุทิศ	
โซน ๔ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	๑. โรงพยาบาลบางปะกอก ๑ ๒. โรงพยาบาลนวมินทร์ ๒ ๓. โรงพยาบาลบางกอก ๙ อินเตอร์เนชั่นแนล ๔. โรงพยาบาลบางมด ๕. โรงพยาบาลนครธน	
โซน ๕ โรงพยาบาลเลิดสิน	๑. โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท ๑ ๒. โรงพยาบาลเทพธารินทร์	
โซน ๖ โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี	๑. โรงพยาบาลสิรินธร ๒. โรงพยาบาลลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ๓. โรงพยาบาลหนองจอก ๔. โรงพยาบาลนวมินทร์ ๕. โรงพยาบาลศรีสยาม	
โซน ๗ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช	๑. โรงพยาบาลบีแคร์เมดดิคอล ๒. โรงพยาบาลเมโย ๓. โรงพยาบาลเซ็นทรัลเอนเนรัล ๔. โรงพยาบาลสายไหม ๕. โรงพยาบาลวิภาวดี	

ตาราง รายละเอียดโรงพยาบาลในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กรุงเทพมหานคร

โซน	ชื่อโรงพยาบาล	มูลนิธิต่าง ๆ
โซน ๘ โรงพยาบาลราชวิถี	๑. โรงพยาบาลรามาธิบดี ๒. โรงพยาบาลกรุงเทพ ๓. โรงพยาบาลพญาไท ๒ ๔. โรงพยาบาลปิยะเวท	
โซน ๙ โรงพยาบาลตำรวจ	๑. โรงพยาบาลหัวเฉียว ๒. โรงพยาบาลวิภาวดี	

ตาราง รายละเอียดสถานที่อพยพทั้ง ๕๐ เขต ของกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	เขต	รายชื่อสถานที่อพยพ	เบอร์โทรศัพท์
๑	คลองเตย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	๐-๒๓๕๐-๓๕๐๐
๒	คลองสาน	รร.วัดเศวตฉัตร	๐-๒๔๓๗-๒๓๒๗
๓	คลองสามวา	รร.บางชัน (ปลื้มวิทยานุสรณ์)	๐-๒๕๑๗-๐๓๘๐
๔	คันนายาว	รร.จินดาบำรุง	๐-๒๕๑๐-๕๕๒๓
๕	จตุจักร	รร.มัธยมประชานิเวศน์	๐-๒๕๙๑-๕๕๗๔
๖	จอมทอง	รร.วัดโพธิ์ทอง	๐-๒๔๑๗-๓๒๖๔
๗	ดอนเมือง	ท่าอากาศยานดอนเมือง	๐-๒๕๓๕-๑๑๑๑
๘	ดินแดง	ศูนย์เยาวชน กทม.(ไทย-ญี่ปุ่น)	๐-๒๒๔๕-๔๗๔๓-๗
๙	ดุสิต	รร.วชิราวุธวิทยาลัย	๐-๒๖๖๙-๔๕๒๖
๑๐	ตลิ่งชัน	รร.มหารณพาราม	๐-๒๔๔๘-๖๒๕๒
๑๑	ทวีวัฒนา	รร.มัธยมปทุมมาวาส	๐-๒๔๔๑-๙๕๕๔
๑๒	ทุ่งครุ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	๐-๒๔๒๗-๐๐๓๙
๑๓	ธนบุรี	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ	๐-๒๔๗๕-๒๖๑๔
๑๔	บางกอกน้อย	รร.วัดอัมพวา	๐-๒๔๑๑-๐๕๔๘
๑๕	บางกอกใหญ่	หอประชุมกองทัพเรือ	๐-๒๔๗๕-๕๙๖๒
๑๖	บางกะปิ	สนามกีฬาแห่งชาติ ห้วยหมาก	๐-๒๑๘๖-๗๑๑๑
๑๗	บางขุนเทียน	รร.วัดกำแพง	๐-๒๔๑๕-๒๒๗๖
๑๘	บางเขน	รร.ไทยนิยมสงเคราะห์	๐-๒๕๒๑-๐๔๒๗
๑๙	บางคอแหลม	รร.เปรมฤดี	๐-๒๒๑๑-๓๓๙๑
๒๐	บางแค	รร.คลองหนองใหญ่	๐-๒๔๑๓-๒๙๓๙
๒๑	บางซื่อ	รร.วัดมัชฌันติการาม	๐-๒๕๕๕-๒๒๐๑
๒๒	บางนา	รร.เพ็ญพินอนุสรณ์	๐-๒๓๙๓-๕๙๖๖
๒๓	บางบอน	รร.พรหมราชภัฏรังสรรค์	๐-๒๔๕๓-๐๕๙๑
๒๔	บางพลัด	รร.วัดบางพลัด (ป.สุวณโณ)	๐-๒๔๒๔-๒๔๖๐
๒๕	บางรัก	รร.เซนโยเซฟคอนเวนต์	๐-๒๒๓๔-๐๕๖๑
๒๖	บึงกุ่ม	รร.วัดนวลจันทร์	๐-๒๕๑๙-๑๐๑๐
๒๗	ปทุมวัน	สนามกีฬาแห่งชาติศุภชลาศัย	๐-๒๒๑๔-๐๑๒๙
๒๘	ประเวศ	รร.สุวิทย์เสรีอนุสรณ์	๐-๒๓๒๑-๓๓๓๘
๒๙	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	รร.เทพศิรินทร์	๐-๒๖๒๑-๗๖๑๕
๓๐	พญาไท	สนามกีฬากองทัพบก	๐-๒๒๗๘-๕๐๙๘

ตาราง รายละเอียดสถานที่อพยพทั้ง ๕๐ เขต ของกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	เขต	รายชื่อสถานที่อพยพ	เบอร์โทรศัพท์
๓๑	พระโขนง	รร.วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม	๐-๒๗๓๐-๐๐๔๙
๓๒	พระนคร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๐-๒๖๒๓-๕๐๕๕
๓๓	ภาษีเจริญ	รร.วัดจันทร์ประดิษฐาราม	๐-๒๔๕๗-๐๕๔๓
๓๔	มีนบุรี	รร.มีนบุรี	๐-๒๕๔๐-๗๑๓๗
๓๕	ยานนาวา	รร.นนทรีวิทยา	๐-๒๒๘๗-๐๗๓๐
๓๖	ราชเทวี	รร.สันติราษฎร์วิทยาลัย	๐-๒๓๕๔-๔๙๙๐
๓๗	ราษฎร์บูรณะ	รร.วัดบางปะกอก	๐-๒๔๒๗-๒๖๐๗
๓๘	ลาดกระบัง	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	๐-๒๗๓๗-๓๐๐๐
๓๙	ลาดพร้าว	รร.สตรีวิทยา ๒	๐-๒๙๐๗-๗๙๑๐
๔๐	วังทองหลาง	ศูนย์การแพทย์พัฒนา	๐-๒๓๐๘-๗๖๐๐
๔๑	วัฒนา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร	๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
๔๒	สวนหลวง	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	๐-๒๓๒๐-๒๗๗๗
๔๓	สะพานสูง	รร.สมโภชกรุงอนุสรณ์ ๒๐๐ ปี	๐-๒๓๖๘-๒๖๕๒
๔๔	สัมพันธวงศ์	รร.กุหลาบวิทยา	๐-๒๒๖๖-๕๗๗๕
๔๕	สาทร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี	๐-๒๔๗๐-๙๙๒๐
๔๖	สายไหม	รร.ฤทธิยะวรรณาลัย	๐-๒๕๓๑-๓๖๗๖
๔๗	หนองแขม	รร.วัดศรีนวลธรรมวิมล	๐-๒๔๒๙-๓๖๕๕
๔๘	หนองจอก	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	๐-๒๙๘๘-๓๖๕๕
๔๙	หลักสี่	ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา	๐-๒๑๔๒-๒๒๐๓
๕๐	ห้วยขวาง	รร.พระราม ๙ กาญจนาภิเษก	๐-๒๓๑๙-๓๗๔๔



คำสั่งกรุงเทพมหานคร

ที่ ๑๗๐๐ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อให้การจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบด้วย

- |  |                  |
|--|------------------|
| ๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร                           | ประธานกรรมการ    |
| ๒. ปลัดกรุงเทพมหานคร                                   | รองประธานกรรมการ |
| ๓. รองปลัดกรุงเทพมหานคร                                | กรรมการ          |
| ผู้ว่าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย             |                  |
| ๔. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย           | กรรมการ          |
| ๕. ผู้อำนวยการสำนักการโยธา                             | กรรมการ          |
| ๖. ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม                         | กรรมการ          |
| ๗. ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ                              | กรรมการ          |
| ๘. ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์                            | กรรมการ          |
| ๙. ผู้อำนวยการสำนักอนามัย                              | กรรมการ          |
| ๑๐. ผู้อำนวยการสำนักการจราจรและขนส่ง                   | กรรมการ          |
| ๑๑. ผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ                        | กรรมการ          |
| ๑๒. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม                         | กรรมการ          |
| ๑๓. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร              | กรรมการ          |
| ๑๔. รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย       | กรรมการ          |
| ผู้ว่าราชการกองวิชาการและแผนงาน                        |                  |
| ๑๕. ประธานกลุ่มเขตทั้ง ๖ กลุ่ม                         | กรรมการ          |
| ๑๖. ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร | กรรมการ          |
| ๑๗. ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร | กรรมการ          |
| ๑๘. ผู้แทนกระทรวงกลาโหม                                | กรรมการ          |
| ๑๙. ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล                             | กรรมการ          |



๒๐. ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการ
๒๑. ประธานคณะกรรมการประสานงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนกรุงเทพมหานคร (อปพร.กทม.)	กรรมการ
๒๒. ผู้แทนสมาคมอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๓. ผู้แทนชุมชนกลุ่มเขตทั้ง ๖ กลุ่ม	กรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการและเลขานุการ
๒๕. หัวหน้าฝ่ายแผนงาน กองวิชาการและแผนงาน สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย  
อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

(๒) ยุทธวิธีและแนวทางปฏิบัติในการตอบโต้ภัย เพื่อลดผลกระทบจากสาธารณภัย การบริหารจัดการ  
ในภาวะฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อน ทั้งในระยะสั้น (เฉพาะหน้า) และในระยะยาวเมื่อเกิด  
สาธารณภัยขึ้น รวมถึงการอพยพประชาชน หน่วยงานของภาครัฐ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลด้านการสาธารณสุข  
และระบบฐานข้อมูลการสื่อสารและสารสนเทศ

(๓) แผนงานของหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่  
ข้อ (๑) และข้อ (๒) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อสนับสนุนภารกิจดังกล่าว

(๔) พัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจน  
เสริมสร้างระบบการบัญชาการเหตุการณ์ ปฏิบัติการเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) แนวทาง วิธีการฟื้นฟูบูรณะและการก่อสร้างใหม่ในการสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย  
ตลอดจนทรัพย์สินของรัฐ ภายหลังจากที่สาธารณภัยสิ้นสุดลง

๒. เชิญผู้แทนหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลใดที่เห็นสมควรเข้าร่วมการประชุม เพื่อให้ข้อมูลที่จำเป็น  
ต่อการจัดทำร่างแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. แต่งตั้งคณะทำงาน หรือคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่  
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย

๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย  
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘



(ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร)  
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

### ที่ปรึกษา

๑. พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง
๒. นายจักษุพันธ์ ผิวงาม
๓. พันตำรวจเอก พิชัย เกียรติวัฒน์ศิริ
๔. พันตำรวจเอก เทวานุวัฒน์ อนิรุทธเทวา
๕. พันตำรวจโท สมเกียรติ นนทแก้ว

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร  
รองปลัดกรุงเทพมหานคร  
ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย  
รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย  
รองผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

### คณะผู้จัดทำ

๑. พันตำรวจโท อภิฉัตร วิเลิศปรีชาตระกูล
๒. นางวรภาพร ก.จันทราภานนท์
๓. นายชาญวิทย์ นวลแก้ว
๔. จำสืบทตำรวจหญิง น้ำอ้อย ประดับเพชร
๕. นางนภาพร กิรติวานิชย์
๖. นายชัยนาท สาโรจน์
๗. นายเจษฎา สกุลเขียว
๘. นายธิตินันท์ รอดสำอางค์
๙. นายประกาศิต ภูบรรทัด
๑๐. นายอังคาร มุสิเกิด
๑๑. นายณรินทร์ ไชยมาตร
๑๒. นายไชยอนันต์ โพธิ์ทอง
๑๓. นางสาวปภาวรินทร์ จันทร์อ่อน

ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน  
หัวหน้าฝ่ายแผนงาน  
เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ  
เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ  
นักวิชาการสถิติชำนาญการ  
เจ้าพนักงานสถิติชำนาญงาน  
เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ  
เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ  
เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ  
เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ  
พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติงาน  
พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติงาน  
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน